

ГАЗЕТА
ВЕРХОВНОЇ РАДИ
УКРАЇНИ

Голос України

Хлібні пристрасті на Дніпропетровщині

■ РЕЗОНАНС

У Дніпропетровську два хлібозаводи (№9 і №10) підвищили ціну на хлібобулочні вироби на 20—25 копійок, що спричинило різку реакцію Прем'єр-міністра України Віктора Януковича. На засіданні уряду він назвав такі дії дніпропетровських пекарів неприпустимими, а керівництво облдержадміністрації звинуватив у відсутності належного контролю, додавши, що голова Облдержадміністрації проситься у відпустку, але може статися так, що вона буде звільнена.

(Закінчення на 17-й стор.).

Мал. Олексія КУСТОВСЬКОГО.

■ НОВИНИ

У Донецьку відкрився з'їзд Всеукраїнського товариства політв'язнів та репресованих

У заході беруть участь понад 200 делегатів з усіх областей України. У четвер учасники зустрічі спілкувалися зі студентами Донецького національного університету, поклали квіти до меморіального комплексу «Рутченківське поле», спорудженого на знак пам'яті про масові репресії 30-х років минулого сторіччя. Крім того, делегати відвідали музей Василя Стуса: дитячі і юнацькі роки правозахисника пройшли на Донеччині, повідомляє наш власкор Ліна КУЩ.

«Ні!» рейдерству в освіті

Під таким гаслом учора студенти та викладачі Київського міського педагогічного університету імені Бориса Грінченка пікетували столичну міськдержадміністрацію. На прес-конференції декан вузу Світлана Мартиненко зачитала журналістам звернення колективу до Президента, Прем'єр-міністра України, лідерів політичних партій, депутатів міськради та голови КМДА з проханням «захистити університет від тиску». «Упродовж шести мі-

сяців наш педуніверситет перебував у стані перевірок, які не виявили жодних порушень. Однак чиновники діють під гаслом: «Будемо перевіряти, допоки щось не знайдемо!» Через ЗМІ поширюється неправдива інформація», — наголошують працівники університету (Закінчення на 12-й стор.).

Мовна політика має поглиблювати міжнаціональну толерантність, а не бути заручником у політичній грі

В Україні зберігається домінування російської мови в міському середовищі, масовій культурі, інформаційному просторі, на книжковому ринку, — стверджує радник Президента Микола Жулинський. І майже нічого не робиться для підтримання української мови та мов національних меншин. Допомогти виправити ситуацію має концепція державної мовної політики, що її розробила Національна рада з питань культури і духовності. Вчора її презентували на засіданні одразу двох рад — з питань культури і духовності та з питань етнонаціональної політики.

(Закінчення — на 12-й стор.).

КОРОТКО

■ Волинська область однією з перших в Україні матиме своє багатотомне енциклопедичне видання — «Енциклопедію Волині». Підготовку до її випуску розпочала спеціально створена редакційно-видавнича група (Укрінформ).

■ Черговий раунд переговорів з японською делегацією про будівництво мостового переходу через річку Південний Буг проведено у Миколаєві. Вартість будівництва сягає 400 мільйонів доларів (Укрінформ).

■ ООН заклала Україну в процесі національного розвитку та міжнародної інтеграції приділяти більше уваги екології.

■ У Донецькій області в соляній шахті на глибині 300 метрів відкрито новий спелеосанаторій на 110 місць (УНІАН).

■ У Полтаві завтра відбудеться свято галушки.

СЬОГОДНІ В НОМЕРІ:

■ ПАРЛАМЕНТСЬКА ХРОНІКА

У владі діє принцип безперервності

Ранкове засідання 14 червня

Пленарне засідання не розпочалось, як було заплановано, о 10-й годині. Бо в кабінеті Голови Верховної Ради Олександра Мороза тривали перемовини з лідерами фракцій «Наша Україна» В'ячеславом Кириленком і БЮТ Юлією Тимошенко, а також із секретарем Ради національної безпеки і оборони Іваном Плющем. За словами депутата із фракції Партії регіонів Ганни Стеців-Герман, метою цієї зустрічі є не допустити главу парламенту до сесійної зали та проведення пленарного засідання, оскільки Верховна Рада п'ятого скликання, як наголошує Президент України, є вже нелегітимною.

Однак о 10.20 пленарне засідання відкрив Перший заступник Голови Верховної Ради Адам Мартинюк. Він повідомив, що із 29 народних депутатів із фракції «Наша Україна», котрі вже склали свої повноваження, трудові книжки забрали лише 17, а із 50 бютівців — жоден.

(Закінчення на 2-й стор.).

Євросоюз погодився спростити візовий режим

18 червня Україна та Євросоюз підпишуть угоду про спрощення візового режиму. Як повідомив речник МЗС Андрій Дешиця, це зроблять під час візиту Прем'єр-міністра Віктора Януковича до Брюсселя. Нова угода передбачатиме єдиний стандарт документів, необхідних для оформлення візи, а також п'ятирічні багаторазові візи для певних категорій українців. Після підписання угоди ще мають ратифікувати Верховна Рада, Європарламент і кожна країна — член Європейського союзу, повідомляє УНІАН.

■ ПЕРЕДПЛАТИВ І ВИГРАВ

Дід Микола «спіймав» удачу

Подвійну ковдру виграв постійний передплатник «Голосу України» Микола Григорович Хоменко з села Гвоздиківка Щорського району Чернігівщини. Забирати подарунок він відправив свою онуку Юлю (на знімку).

— Дід був дуже радий, — розповідає вона, — коли дізнався про виграш. Він у нас фронтовик, був двічі поранений, але дійшов до Берліна. Багато років працював кіномеханіком, завклубом. Нині, хоч йому вже й 81 рік, — пасічник і рибалка.

Сергій ПАВЛЕНКО.
Фото автора.

■ ПЕРЕДПЛАТА

Передплачуйте і вигравайте!

Шановні друзі!

Продовжуємо публікувати списки пропозицій наших друзів, котрі люб'язно надають подарунки читачам, які передплатили на півроку або рік п'ятиразовий випуск газети

«Голос України».

Тож нам пропонують:

21. Ковельський СЛАТ «Тур» (директор Петро Смаль) — волинський сувенір.

22. ЗАТ «Луцький домобудівний комбінат» (директор Руслана Вайман) — годинник настінний.

23. Від інформаційно-видавничого агентства «Астрей» (Полтава, директор Віктор Костенко) — комплект літератури.

24. Від видавництва «Полтава» (директор Володимир Микійчук) — комплект науково-пізнавальної літератури.

Шановні передплатники, надсилайте копії квитанцій і ви станете учасниками розіграшу подарунків. Хай усміхнеться вам удача!

■ У НОМЕР

Щодо заяви народного депутата України 3. Шкутяка

У середу засоби масової інформації розповсюдили заяву народного депутата України Зиновія Шкутяка про проникнення невідомих до парламентсько-го кабінету лідера «Нашої України» В'ячеслава Кириленка.

У зв'язку з цим інформуємо, що ця заява абсолютно не відповідає дійсності. В. Кириленко після складання депутатських повноважень цивілізовано звільнив свої кабінети: керівника фракції і члена комітету, забравши всі свої особисті речі.

Після цього з метою запобігання несанкціонованому відкриттю кабінетів були замінені сердечники замків на дверях.

Прес-служба Верховної Ради.

■ У КОМІТЕТАХ ВЕРХОВНОЇ РАДИ

У регіони не надходить допомога із державної скарбниці

У різні куточки нашої країни не надходять необхідні медичні препарати та обладнання, хоча казначейство відповідні державні програми профінансувало у повному обсязі (408 мільйонів гривень). Голова Комітету Верховної Ради з питань охорони здоров'я Тетяна Бахтеева звинувачує в цій кризовій ситуації Міністерство охорони здоров'я. Таку думку вона висловила під час комітетських слухань «Про стан фінансування основних бюджетних програм Міністерства охорони здоров'я в поточному році».

Наголошувалося, що на початок червня МОЗ профінансувало постачальників на суму 76,8 мільйона гривень, але медичних препаратів надійшло на склад міністерства лише на 6,1 мільйона, тоді як на рахунок відомства — 332 мільйони гривень. Комітет розробив проект змін до закону про закупівлю товарів, робіт і послуг за державні кошти, який допоможе усунути зазначені недоліки.

****

Проект внесення змін до деяких законів (щодо відкриття банківських рахунків суб'єктами господарювання, заснованими на державній власності) підтримав Комітет з питань економічної політики. Документом вносяться зміни до Господарського та Цивільного кодексів України, а також до законів «Про банки і банківську діяльність» та «Про платіжні системи та переказ коштів в Україні».

****

Виїзне засідання за участю членів консультативної ради з питань інформатизації при Верховній Раді провів Комітет з питань науки і освіти. На базі Національного технічного університету «Київський політехнічний інститут», зокрема, заслухали інформацію про роботу консультативної ради за минулий рік та виконання закону про основні засади розвитку інформаційного суспільства.

Учасники засідання занепокоєні тим, що реалізація законодавчих ініціатив багато в чому залишає бажати кращого. Зокрема, Державна програма «Інформаційні та комунікаційні технології в освіті і науці» на 2006—2010 роки потребує фінансового наповнення, матеріального забезпечення вимагають інші програми і закони цього напрямку. Серед питань, які викликають стурбованість, — слабе розуміння проблеми інформатизації у різних гілках влади, розпорошення зусиль у побудові інформаційного суспільства тощо, повідомляє інформаційне управління Верховної Ради.

■ ДЕПУТАТ В ОКРУЗІ

3 власних коштів

П'ять тисяч гривень із власних коштів народного депутата України Романа Забзалока і депутатів районних рад від БЮТ вручено начальнику обласного управління охорони здоров'я. «Лікарі врятували мені життя в Афганістані, — каже Роман Омелянович, — і я завжди буду вдячний їм за це. Держава наразі повинна повернутися обличчям до людей цієї найбагроднішої професії і відмовитися від залишкового принципу фінансування української медицини. Ми глибоко переконані, — медицина має стати безплатною для певних, соціально уразливих верств населення, але ні за яких обставин не ставати безплатною подвижницька праця наших лікарів. Саме тому і я сам, і депутати наших фракцій у райрадах вирішили висловити нашу повагу і подяку медикам, особливо тим, хто трудиться в районних лікарнях і сільській місцевості. Звичайно, це невеликі гроші, адже зібрані вони лише з наших власних коштів. Однак підтримка лікувальних установ Миколаївщини для нас — правило, а не святковий виняток». Тільки 2007 року представники БЮТ надали допомогу оргтехнікою, продуктами, медикаментами миколаївській обласній дитячій психіатричній лікарні, обласному тубдиспансеру, обласній дитячій інфекційній лікарні, Снігурівській ЦРБ, ФАПу Очаківського району, миколаївському обласному Будинку дитини.

Олена ІВАШКО.

Миколаїв.

У владі діє принцип безперервності

■ ПАРЛАМЕНТСЬКА ХРОНІКА

Ранкове засідання 14 червня (Початок на 1-й стор.).

Більш як годину в сесійній залі знову лунали заяви від депутатів та фракцій. Зокрема, Іван Бондарчук (СПУ) стверджував, що з боку коаліції виконано всі зобов'язання, проте з боку Президента триває втручання у роботу судів загальної юрисдикції, заблоковано діяльність КС і ЦВК.

Олександр Ткаченко (КПУ) переконував, що Україну начебто восени чекає катастрофа, бо через посуху ще ніколи не мали такого низького врожаю, як цього року. Тож викидати 400 млн. грн. на вибори, за словами депутата, — це «злочин перед суспільством». О. Ткаченко також заявив, що Верховна Рада «має всі законодавчі підстави розпочати імпичмент Президенту за зраду українського народу».

Сергій Головатий переконував, що немає заяв про складання повноважень народних депутатів, а є заяви лише про вихід із фракції. Проте законодавчо не виписано порядок припинення депутатських повноважень у зв'язку з виходом із фракції. За словами парламентарія, якщо в сесійній залі залишиться менш як дві третини депутатів, треба дати можливість іншим кандидатам із виборчих списків партій і блоків скласти присягу народного депутата — мовляв, це впливає із рішення КС. Тож ЦВК зобов'язана розглянути питання про обрання нових депутатів.

Василь Кисельов (Партія регіонів) також наполягав на тому, що ЦВК повинна зареєструвати народними депутатами кандидатів із виборчих списків партій та блоків, наступних після тих, котрі склали повноваження.

Голова Верховної Ради Олександр Мороз, коментуючи заяви Президента України під час шоквартальної прес-конференції, назвав вислів Віктора Ющенка щодо припинення повноважень парламенту «некоректним». Він наголосив, що є принцип безперервності влади і Верховної Ради зокрема. Голова Верховної Ради зауважив, що відповідно до статті 82 Конституції може виникнути ситуація, коли в парламенті залишиться менш як 300 депутатів і він не зможе працювати, але на такий випадок передбачено механізм заміщення депутатів. За словами О. Мороза, вже було оголошено 79 заяв народних депутатів про їхній вихід із фракцій «Наша Україна» та БЮТ. Це ті заяви, які не викликають сумнівів щодо їх ідентичності.

О. Мороз розповів, що перед початком пленарного засідання до

Олександр Ткаченко, Володимир Оплачко, Євген Мармазов.

Фото Сергія КОВАЛЬЧУКА.

нього зайшла група народних депутатів від опозиції, а також Секретар РНБО Іван Плющ, котрий представляв позицію Президента, з вимогою оголосити всі заяви депутатів про вихід із фракцій. Проте, за словами Голови Верховної Ради, були й такі депутати, котрі просили його не оголошувати їхні заяви. О. Мороз сказав, що запропонував депутатам, які бажають скласти повноваження через вихід із фракцій, зайти до керівника секретаріату ВР і підтвердити свої заяви та бажання скласти повноваження.

Потім головуючий Олександр Мороз оголосив заяви ще 26 народних депутатів про їх вихід із фракцій БЮТ і «Наша Україна».

Голова Верховної Ради повідомив, що ці документи і протокол буде негайно відправлено до ЦВК. І доки не буде одержано відповіді від ЦВК про неможливість заміщення народних депутатів, парламент працюватиме у пленарному режимі. Якщо з боку ЦВК буде підтверджено неможливість заміщення депутатів іншими кандидатами з виборчих списків, народні обранці працюватимуть у комітетах та фракціях до складання присяги новообраними депутатами. Глава парламенту також повідомив, що направив подання до суду про позбавлення депутатських повноважень Олександра Турчинова і Романа Безсмертного, оскільки ті суміщують депутатські мандати з роботою у виконавчих органах влади.

Оголошено заяви 26 народних депутатів України про вихід їх зі складу депутатських фракцій

Голова Верховної Ради України Олександр Мороз на пленарному засіданні 14 червня 2007 року відповідно до Регламенту Верховної Ради України оголосив заяви про вихід зі складу депутатської фракції «Блок Юлії Тимошенко» та фракції Блоку «Наша Україна» таких народних депутатів: Євген Константинов, Олег Радковський, Арнольд Радовець, Олександр Рябека, Юлія Тимошенко, Микола Томенко, Олена Шустік, Олексій Кучеренко, Катерина Левченко, Микола Мартиненко, Анатолій Матвієнко, Олександр Омельченко, Олександр Третяков, Микола Яковина, Микола Баграєв, Андрій Вєревський, Анжеліка Лабунська, Володимир Макієнко, Уляна Мостіпан, Григорій Немиря, Сергій Пашинський,

Віктор Тарана - Терен, Віталій Чепинога, Віталій Чудновський, Олександр Бондар, Петро Ющенко.

О. Мороз зазначив, що стосовно заяви народного депутата Віталія Курила потрібно з'ясувати профільному комітету Верховної Ради ситуацію, оскільки він обраний ректором університету, тому повноваження можуть припинитися на основі несуміщення інших видів діяльності з депутатськими повноваженнями.

Голова парламенту також сказав, що факт достовірності заяв, які оголошені, було встановлено на основі особистої присутності депутатів під час пленарного засідання 1 червня.

Інформаційне управління Верховної Ради України.

Черговий заручник протистояння

Учора мало відбутися засідання Центральної виборчої комісії. Її скликання ініціювали члени ЦВК, обрані за квотою коаліції. Ось уже тиждень вони прагнуть зібратися, щоб висловити невдоволення своєю бездіяльністю. Однак жодного разу ЦВК не змогло зібратися у повному складі — не вистачало кворуму. У середу чергова спроба знову не дала результату. Член ЦВК від коаліції Михайло Охендовський, як повідомило агентство «Інтерфакс-Україна»,

висловив сподівання, що засідання відбудеться найближчим часом: «Не хочеться звертатися до суду з приводу бездіяльності».

У свою чергу, інший член ЦВК від коаліції Олександр Чупахін вніс пропозицію звернутися до Президента, щоб той вніс вмотивоване представлення у парламент про припинення повноважень нинішнього складу ЦВК.

Окрім того, члени ЦВК від коаліції обурюються тим, що голова комісії Володимир Шаповал одноо-

сбно розподілив коаліційну квоту у регіонах.

А тим часом Президент країни Віктор Ющенко на прес-конференції висловив невдоволення політизацією ЦВК. На його думку, цей орган має бути політично незаангажованим. Щоправда, глава держави одночасно призначив свого постійним представником у ЦВК Марину Станішчак, яка донедавна була заступником голови Центральної виборчої комісії.

Таке рішення викликало критику з боку

Прем'єр-міністра Віктора Януковича. На його думку, це форма тиску на ЦВК. Прем'єр закликав главу держави скасувати свій указ. На думку аналітиків, ситуація, яка складається у ЦВК, на користь опозиції. Вона не дала змоги замінити депутатів, які вирішили покинути парламент. З другого боку, Центральна виборча комісія стала заручником інтересів різних політичних сил.

Володимир КОРОЛЮК.

Постанова Верховної Ради України
Про внесення зміни до пункту 3
Постанови Верховної Ради України
«Про деякі заходи щодо забезпечення
реалізації положень пункту 6 частини
другої статті 81 Конституції України»

Верховна Рада України постановляє:
1. Пункт 3 Постанови Верховної Ради України від 30 травня 2007 року «Про деякі заходи щодо забезпечення реалізації положень пункту 6 частини другої статті 81 Конституції України» доповнити словами «за умови особистої присутності на ньому відповідного народного депутата України».

2. Ця Постанова набирає чинності з дня її прийняття.

Голова Верховної Ради України О. МОРОЗ.

м. Київ,
7 червня 2007 року,
№1131-V.

Постанова Верховної Ради України
Про уточнення найменування
села Вільшана Ічнянського
району Чернігівської області

Верховна Рада України постановляє:
Уточнити найменування села Вільшана Ічнянсько-го району Чернігівської області — на село Ольшана.

Голова Верховної Ради України О. МОРОЗ.

м. Київ,
7 червня 2007 року,
№ 1154-V.

Постанова Верховної Ради України
Про перейменування селища міського
типу Станично-Луганське Станично-
Луганського району Луганської області

Верховна Рада України постановляє:
Перейменувати селище міського типу Станично-Луганське Станично-Луганського району Луганської області на селище міського типу Станиця Луганська.

Голова Верховної Ради України О. МОРОЗ.

м. Київ,
7 червня 2007 року,
№ 1155-V.

Постанова Верховної Ради України
Про утворення Тимчасової слідчої
комісії Верховної Ради України з
питань з'ясування обставин прийняття
Радою суддів України рішення про
призначення суддів на адміністративні
посади та звільнення з цих посад

Відповідно до частини третьої статті 89 Конституції України та статті 82 Регламенту Верховної Ради України Верховна Рада України постановляє:

1. Утворити Тимчасову слідчу комісію Верховної Ради України з питань з'ясування обставин прийняття Радою суддів України рішення про призначення суддів на адміністративні посади та звільнення з цих посад (далі — Тимчасова слідча комісія).

2. Тимчасовій слідчій комісії:
а) перевірити дотримання Радою суддів України законодавства України при підготовці та прийнятті

рішення про призначення суддів на адміністративні посади та звільнення з цих посад;

б) підготувати звіт щодо з'ясування фактів та у разі виявлення порушень законодавства внести відповідні пропозиції.

3. Обрати головою Тимчасової слідчої комісії народного депутата України ЗВАРИЧА Ігоря Теодоровича, заступником голови Тимчасової слідчої комісії — народного депутата України ГНАТЕНКА Льва Миколайовича.

4. Обрати до складу Тимчасової слідчої комісії таких народних депутатів України:

АНТІПОВА Олега Миколайовича — фракція «Блок Юлії Тимошенко»;

ЗАБЛОЦЬКОГО Віталія Петровича — фракція Партії регіонів;

НАДОШУ Олега Володимировича — фракція «Блок Юлії Тимошенко»;

ФЕСЕНКА Леоніда Івановича — фракція Партії регіонів;

ЦИБЕНКА Петра Степановича — фракція Комуністичної партії України;

ЧЕРВОНОПИСЬКОГО Сергія Васильовича — фракція Соціалістичної партії України.

5. Матеріально-технічне, кадрове, інформаційне та організаційне забезпечення діяльності Тимчасової слідчої комісії покласти на апарат Верховної Ради України.

6. Звіт Тимчасової слідчої комісії заслухати не пізніше 30 днів із дня прийняття цієї Постанови.

7. Ця Постанова набирає чинності з дня її прийняття.

Голова Верховної Ради України О. МОРОЗ.

м. Київ,
8 червня 2007 року,
№1165-V.

■ ДО ДНЯ МЕДИЧНОГО ПРАЦІВНИКА

Чиє ж здоров'я ми охороняємо?

Про це на сторінках «Голосу України» розмірковує заступник голови Київської облдержадміністрації з питань соціальної та гуманітарної політики Валерій КОНДРУК

«Село... і серце одпочине»

О, як воно, те бідне, виснажене приниженнями та знущаннями серце, як і надірвані тяжкою працею руки українського селянина, хотіло б відпочити, перевести дух. Та, видно, історично так не судилося. Вочевидь, маємо те, що маємо: все змучене, підірване, виснажене не може бути здоровим. Треба визнати: сільське населення Київщини має чи не найгірші показники смертності та інвалідності від хвороб системи серця, гіпертонії та інфарктів...

Коли два роки тому Валерій Кондрук прийшов на посаду заступника голови Київської облдержадміністрації, він прийняв украї занедбану сільську

медицину, а про сучасну кардіо-хірургічну службу годі було й говорити.

А сьогодні на Київщині вже діє майже 60 амбулаторій сімейної медицини. Із 100 відкритих в селах України. Тобто тепер, коли селянину стало дуже зле, його везуть, приміром, до обласної чи районної лікарні, знаючи, з якою хворобою, а не коли вже пізно чимось зарадити. Амбулаторії дають можливість вчасно діагностувати людей, щоб не допустити розвитку якихось патологій.

Було б найвним думати, що це все стало реальним тільки завдяки нормальній, системній роботі. Усякого було: агресивне несприйняття з боку частини депутатів облради, відверті палки в колеса, підкилимне урізання бюджетних коштів... Уявіть: голова облдержадміністрації Ві-

ра Ульяновченко повністю підтримує програму розвитку сільської сімейної медицини, ставить її чи не найголовнішим пріоритетом, а комісія з охорони здоров'я тихенько знекровлює фінансування. Слава Богу, сьогодні, схоже, досягнуто порозуміння.

І ось тут далися взнаки яскраві навички Валерія Кондрука як кризового менеджера, держуправлінця з безпомилковим державницьким політичним чуттям.

— Щоб досягти успіху, — згадує Валерій Петрович, — треба було у стилі строки сформувати потужну команду фахівців, залучити громадськість, науковців, відпрацювати потрібні програми. І моє стажування, і вивчення досвіду в провідних зарубіжних країнах тут дуже знадобилися. У США, Англії, Нідерландах сімейна медицина стала складовою культури життя народу, може слугувати для нас прикладом. Та, попри всю креативність цього напрямку, «сердечну» проблему тільки амбулаторіями радикально не вирішити. І ось зроблено другий надзвичайно важливий крок.

«Магдалена — Україна»

Суворі реалії сьогодення міцно прив'язують лікування серцевих недуг людей до їхнього гаманця. А незаможні громадяни знемагають в безнадійних чергах київських кардіологічних інститутів. Навіть у столичній області, щоб прооперувати хворе серце, треба чекати від трьох до п'яти років. Дедалі більше стає сердечників-дітей. А можливості обласної кардіологічної служби істотно обмежені. У кого є кільканадцять тисяч доларів, лікуються за кордоном.

— Є різні підходи до розв'язання цієї кардіологічної проблеми, — розмірковує Валерій Кондрук. — Треба, звичайно, шукати кошти на реалізацію державної програми лікування серцево-судинних захворювань. Але пошуки — це час. А він збирає щодня життя у десятків сердечників. Отже, підхід потрібен революційний, точніше інноваційний. Я тішуся з того, що мені вдалося залучити до нього потужний зарубіжний приватний медичний заклад.

Йдеться про «Магдалену» — хорватський центр, відомий своєю успішною хірургічною практикою. Вони погодилися відкрити у нас філію та інвестувати на це 15 млн. євро. Тож незабаром у Боярці ми почнемо споруджувати центр «Магдалена — Україна». А через два роки, якщо не раніше, він зможе прийняти перших пацієнтів. Усі вони матимуть можливість отримати допомогу незалежно від своїх статків. Кардіологічний центр буде досить компактним: від 60 до 80 ліжок. Але щороку тут робитимуть майже 6 тисяч операцій на серці та судинах. Наш проект підтримують і голова Київської облдержадміністрації, і Президент України, і Прем'єр-міністр. Нині ми впроваджуємо схеми обміну з хорватами бригадами хірургів, підготовку та залучення власних фахівців, особливо перспективної молоді.

Тема відкриття на Київщині кардіологічного центру «Магдалена — Україна» дуже широка. За раз і не розповісти. Тож я буду радий на шпальтах «Голосу України» регулярно висвітлювати всі аспекти її реалізації. А вони, обіцяю, будуть дуже цікавими і несподіваними.

Як захистити право на охорону здоров'я?

Таку функцію покликана здійснювати держава, уособлена в держуправліннях, менеджерах нового фахового рівня, інших підходах до розуміння місця адміністративної складової у вирішенні життєвих проблем людей. Сьогодні — це медична, завтра — екологічна, післязавтра — демографічна... Та все це разом і є нашим життям, гарантією того, що його ниточка ніколи не обірветься назавжди.

Таку філософію сповідує Валерій Кондрук — один із яскравих представників нової течії в держуправлінні.

Григорій БЕЗВЕРХИЙ.

На знімку: віднині турботи про здоров'я і благополуччя трійні, що народилася у мешканки Ставищанського району Валентини Чекан, — службовий обов'язок заступника голови Київської облдержадміністрації Валерія Кондрука.

Фото Леоніда ДОБРОВОЛЬСЬКОГО.

■ САМОВРЯДУВАННЯ

Обмінялися досвідом завдяки сучасним технологіям

Дві години тривала інтернет-конференція, проведення якої ініціював голова Вінницької обласної ради Григорій Заболотний. У режимі он-лайн спілкувалися представники чотирнадцяти обласних рад. Сусіди з Житомира цікавилися, як вінничани розв'язують наболілі проблеми; волиняни запросили на урочистості з нагоди 100-річчя з дня народження Романа Шухевича та 65-річчя заснування УПА; закарпатці хотіли почути, як налагоджено стосунки з центром; Тернопіль просив надіслати матеріали діяльності облради; Дніпропетровськ зареєструвався, але весь час... мовчав.

Про себе розповісти й інших послухати

«Рік діяльності Вінницької обласної ради: здобутки і перспективи» — таку тему розмови запропонували вінничани колегам. Усі, крім згаданої Дніпропетровської області, жваво обговорювали проблеми місцевого самоврядування. Вінниця представила себе конкретними справами. Про них інформували голова обласної ради Григорій Заболотний.

Регіон займає 4,5 відсотка загальної території держави. Тут проживають 3,6 відсотка населення країни. Вінничани упродовж останніх років виробляють найбільше цукру і зерна. Загалом, частка промислово-виробничого потенціалу регіону становить 12,7 відсотка. Протягом першого року роботи депутати обласної ради провели десять сесійних засідань, на яких прийняли 289 рішень. За цей час Вінницька обласна рада зменшилася (з різних причин) на чотири депутати, які представляли БЮТ. А замінити їх не було ким, бо «лава» запасних в організації партії виявилася коротка: до передвиборного списку внесли менше половини кандидатів від загальної кількості місць у раді. Урок на майбутнє. (Закінчення на 9-й стор.).

Правила гри,
або Дещо про шлюбний контракт
(Закінчення. Початок у № 103 (4103)).

Відповідно до сучасного сімейного законодавства шлюбним контрактом неможливо врегулювати особисті відносини (виконання подружніх обов'язків, неправду, зраду тощо), але якщо добре подумати, то можна створити економічні умови, щоб вас: палко кохали, не обманювали і не зраджували. Наприклад, обумовити, що в разі розлучення через невірність одного з подружжя як штраф винна сторона передає у вашу власність те, що винному дуже шкода. Створюючи економічні умови, ви забезпечуєте стабільність свого шлюбу надійніше, ніж прямо записуючи ціну неправди чи зради. Щоб краще адаптувати це питання відповідно до інтересів стабільності шлюбу, вам належить ознайомитися з видами правового режиму подружнього майна. Тому краще найняти досвідченого адвоката, а потім ваш шлюбний контракт засвідчити нотаріально.

Шлюбний контракт можна порівняти з маршрутом до досягнення вашого фінансового добробуту, прокладеного на карті вашого життя. А в житті буває всяке... Розумніше визначити правила гри для своєї родини у шлюбному контракті, ніж використовувати режим подружнього майна, передбачений Сімейним кодексом України (СКУ).

Раджу, укладаючи шлюбний контракт, врахувати об'єктивну недосконалість сучасного законодавства, яке тільки починає адаптуватися до нових видів власності. Тому краще використовувати для розв'язання особливо відповідальних проблем у житті родини правові інститути, що добре врегульовані правом і практикою. Наприклад, СКУ визначає все майно подружжя, яке було придбане під час шлюбу, як спільну власність. Порядку поділу її відбувається на підставі статей: 70, 71 СКУ і ст. 364, 370 ЦКУ, а виплата грошової компенсації, якщо поділ такої неможливий, проводиться на підставі: ч. 4 ст. 71 СКУ, ч. 2 ст. 364, ст. 370 ЦКУ. Але, по-перше, поділити таке майно на дві рівні частини дуже складно (з різних причин), а по-друге... І тут починається найцікавіше. В разі, наприклад, смерті одного з подружжя власність (особиста і спільна) переходить його спадкоємцям. За такого порядку той із подружжя, що залишився в живих, втрачає право на це майно в попередньому обсязі й одержує свою частину тільки відповідно до заповіту. А в нас в Україні не дуже поширене складання заповіту про всяк випадок...

Крім того, відповідно до частини 1 статті 368 ЦКУ «спільна власність двох і більше осіб без визначення часток кожного з них у праві власності є спільною власністю», тобто майно подружжя є спільним, а з таким поняттям, як «частки», подружжя зіштовхується тільки під час поділу майна в разі розлучення. Мало того, таке майно на практиці дуже складно поділити.

Щоб уникнути таких прикостей, необхідно встановити для майна, набутого в шлюбі, спільну часткову власність і не мати головного болю в: управлінні, виділенні в натурі своєї частини чи визначенні порядку користування (ст. 97 СКУ).

Передбачаючи частки подружжя в активах (квартира, машина, дачна ділянка, корпоративні права тощо), не залишайте поза увагою і пасиви (борги, кредитні зобов'язання, гарантії зобов'язання щодо третіх осіб, перед банком тощо). Раджу приділити особливу увагу пасивам, бо п. 1 ст. 57 СКУ розглядає борги (чи інші кредитні зобов'язання), зроблені в шлюбі, спільними, і для їх погашення використовується все спільно нажите майно, незалежно від того, хто із подружжя їх зробив. Якщо ви інше не передбачите у своєму шлюбному договорі, то датице зазначена стаття Сімейного кодексу. На мою думку, трохи несправедливо, якщо чоловік програє на скачках чи в казино, а вас з дитиною виселять із квартири.

Одне з найважливіших питань, якому обов'язково треба приділити увагу, — визначення правового режиму житла, а також користування житлом. Сьогодні за законом (ст. 98 СКУ), якщо один з подружжя вселяється на житлоплощу другого, то в разі розірвання шлюбу той, хто вселився, має звільнити житлоплощу. Має, звичайно, але... Бажаю у шлюбному контракті передбачити компенсації за проведені стороною, яка вселилася, поліпшення, що підвищують вартість нерухомості. Такі вкладення мають бути документально підтверджені (зберігайте чеки). Не зашкодить також передбачити саме компенсаційні виплати для переїзду до іншого житлового приміщення (розмір, порядок оплати, штрафні санкції).

Якщо квартиру чи дачу було куплено за рівної участі кожного з подружжя, то я рекомендую вам визначити для такого майна режим кондомініуму.

Кондомініум (від лат. соп — разом і dominium — володіння) — правова форма власності на об'єкт нерухомості, за якої вона ділиться на елементи індивідуальної і спільної власності. Наприклад, у двокімнатній квартирі на підставі права приватної власності належатимуть: кожному з подружжя по одній кімнаті, а туалет, ванна, кухня, коридори — спільна часткова (тобто неподільна).

Приділіть особливу увагу відрахуванням на потреби дітей (суми на утримання дитини, її майно, відкриття банківського рахунку, непередбачувані витрати тощо).

Про всяк випадок визначте порядок забезпечення кредитних зобов'язань перед третіми особами. Наприклад, побутової техніки, купленої в кредит, іпотечний кредит за квартиру тощо.

Особливу увагу слід приділити різним видам аліментних зобов'язань. І найскладніше тут — не надто захоплюватися сумами...

Врахуйте, що нині для складання договорів узагалі і шлюбних зокрема можна користатися свободою договору. Відповідно до статей Цивільного кодексу України — ст. 627 (сторони є вільними в укладанні договору) і ст. 628, що передбачає також право сторін на укладання договорів з різними їх елементами, ваш шлюбний договір буде дійсний, навіть якщо ви в ньому передбачите ваші інтереси, пов'язані з корпоративними, авторськими правами і т. д. І ще дуже багато чого можна визначити у шлюбному контракті...

Однак лише досвідчених юристів вам буде мало. Вам, мої любі читачі, знадобляться цілковита відвертість і довіра одне до одного; час — щоб зрозуміти: як ви будуватимете свій шлюб, на що житимете, як розпоряджатиметеся доходами; вам знадобиться мужність — усвідомити, кого ви обрали собі в супутники життя; повага до індивідуальності другого з подружжя; поблагливість до його слабкостей. Ви багато чого зрозумієте також і про себе. Одне слово, шлюбний контракт — це дуже корисний і цікавий особистий досвід. Бажаю вам щастя в особистому житті.

Леся ПЕТРОВА,
юрист.

Генеральна прокуратура України пред'явила позов про визнання договору купівлі-продажу пакета акцій ВАТ Холдингова компанія «Луганськтепловоз» недійсним (прес-служба Генеральної прокуратури України)

Юридичні пустощі
Верховної Ради

Після відомої «заяви трьох» від 27 травня 2007 р., якою задекларовано намір провести позачергові вибори до Верховної Ради України 30 вересня 2007 р., Президент України видав Указ від 29.05.2007 р. «Про зупинення дії статті 2 Указу Президента України від 26 квітня 2007 р. № 355», зупинивши на два дні (29 і 30 травня ц. р.) дію положення про дострокове припинення повноважень Верховної Ради України згідного указу № 355. Надалі указами від 31.05.2007 р. та від 01.06.2007 р. цей термін було продовжено ще на два дні (31 травня і 1 червня ц. р.). Нарешті 5 червня 2007 р. Президент видав Указ «Про призначення позачергових виборів до Верховної Ради України», в якому, зокрема, констатував «неповноважність Верховної Ради України» з 3 червня 2007 року.

З цього часу в Україні виникла двозначна ситуація: глава держави заявляє, що парламент поточного скликання припинив своє існування, він є неповноважним приймати будь-які рішення; а народні депутати України від парламентської коаліції (більшість складу Верховної Ради) вважають, що Верховна Рада України є повноважною і такою, що діє відповідно до Конституції та законів України.

Постає питання: як тут бути органам державної влади, їхнім посадовим особам, пересічним громадянам? Що насправді юридично правильно?

Думками з цього приводу з кореспондентом «Голосу України» ділиться доктор юридичних наук, народний депутат України ІІІ скликання Олексій ЮЩИК (на знімку).

О. Ю.: Справді, від навали юридичних рішень, прийнятих останнім часом з приводу позачергових виборів та діяльності парламенту, може «поїхати дах» навіть у професійних юристів, не кажучи про людей, далеких від юриспруденції. Можливо, хтось саме й зацікавлений у тому, щоб створити такі «юридичні хащі», з яких було б неможливо знайти вихід до так званого «правового поля». Проте юриспруденція — наука точна (на відміну навіть від такої традиційно точної науки, як математика, що оперує уявними та приблизними величинами). Адже право не терпить приблизності, двозначності, суперечливості правових актів, які заперечують саме право, і тому юридична практика вимирала за тисячоліття свого існування відповідну юридичну техніку для усунення будь-якої правової невизначеності.

Щодо строків повноважності Верховної Ради України, то тут діє досить чітка й однозначна конституційна формула: Верховна Рада України стає повноважною, тобто такою, що може здійснювати свої повноваження, визначені у ст. 85 та інших статтях Конституції, з моменту набуття повноважень народними депутатами України, а саме, з моменту складення ними присяги (ч. 6 ст. 79 Конституції). Чинна Верховна Рада залишається повноважною за будь-яких обставин до дня відкриття першого засідання Верховної Ради України нового скликання (ч. 1 ст. 90 Конституції). При цьому Конституція не передбачає жодної перерви в повноважності Верховної Ради України. Більше того, навіть у разі закінчення строку повноважень Верховної Ради під час дії воєнного чи надзвичайного стану її повноваження тривають до дня першого засідання першої сесії Верховної Ради України, обраної після скасування воєнного чи надзвичайного стану (ч. 4 ст. 83 Кон-

ституції). Тобто повноважність чинної Верховної Ради України зберігається навіть тоді, коли сплив визначений у ч. 5 ст. 76 п'ятирічний строк її повноважень, до дня першого засідання наступного складу парламенту.

К.: Але ж у Конституції є таке поняття, як «дострокове припинення повноважень Верховної Ради України». Чи не означає це, що її повноваження припиняються одночасно з набранням чинності указом Президента України про дострокове припинення повноважень? Мабуть, саме так розуміють цей термін глава держави та його юристи, якщо брати до уваги низку указів про «зупинення дії» указу від 26 квітня, про які йшлося...

О. Ю.: Можу лише повторити те, що уже говорив з цього приводу в одній із публікацій. Видання Президентом України указу про дострокове припинення повноважень парламенту України означає, по суті, своєрідне директивне повідомлення суспільству про те, що Верховна Рада України поточного скликання закінчить свої повноваження достроково, як тільки буде сформовано шляхом позачергових виборів її новий склад і новообрані депутати зберуться на своє перше засідання. Нічого іншого за цим рішенням Президента України немає, воно нічого не змінює у статусі та діяльності чинної Верховної Ради України. Це однозначно випливає з кваліфікованого й неупередженого аналізу Конституції України. Тому обивателське уявлення про «розпуск» Верховної Ради, негайне припинення її діяльності тощо на підставі указу Президента України — це від правової безграмотності, яку ще можна зрозуміти, коли йдеться про пересічних громадян, і яка зовсім не личить політикам, державним діячам і державним службовцям, а особливо — представникам юридичної науки.

Президент України ли-

ше констатує проголошення про дострокове припинення повноважень, що виникли підстави для політико-юридичної відповідальності парламенту перед народом за бездіяльність, і відкриває юридичну процедуру реалізації цієї відповідальності через призначення позачергових виборів до Верховної Ради України. Більше нічого за таким указом глави держави шукати не треба.

К.: А як же рішення Президента України про дострокове припинення повноважень Верховної Ради України і тимчасове «відновлення» її повноважень на кілька днів?

О. Ю.: А як можна уявити собі, щоб протягом кількох місяців у державі не здійснювався контроль представників народу за виконанням державного бюджету України, за діяльністю Кабінету Міністрів України, не відбувалося призначень на посади та звільнення з посад членів уряду, керівників і членів низки інших центральних органів влади, обрання суддів, не давалася згода парламенту на обов'язковість міжнародних договорів України тощо, тобто не виконувалися повноваження Верховної Ради України, передбачені ст. 85 Конституції України? Відомо, що в Україні кожного місяця закінчується строк повноважень десятків суддів, які без обрання їх Верховною Радою не мають права здійснювати правосуддя. Вони змушені відкладати розгляд судових справ на невизначений строк, а потерпають від цього прості громадяни, чиї справи не розглядає суддя. Питання: чи не порушується право громадян на судовий захист? Відповідь очевидна: так, порушується.

Та очевидно й те, що Конституція не може передбачати таких рішень Президента України, як гарант прав і свобод громадян, якими порушувалися б ці права. Це суперечило б самій суті статусу гаранта.

Звідси єдиний логічний висновок: рішення Президента України про дострокове припинення повноважень Верховної Ради України не означає припинення фактичного здійснення цих повноважень, бо нездійснення останніх тягне за собою порушення прав громадян та багато інших негативних правових наслідків. Жодного іншого раціонального тлумачення Конституції в цій частині просто немає.

К.: Отже, можна вважати укази Президента, якими він зупинив дію свого указу від 26 квітня і тимчасово «відновив» повноважність Верховної Ради України на кілька днів, такими, що хоча б частково відповідають Конституції України?

О. Ю.: Ці укази, навпаки, свідчать про їх повну суперечність із Конституцією, бо глава держави через дані акти «з метою реалізації невідкладних заходів» фактично встановлює порядок роботи Верховної Ради України. Однак ч. 5 ст. 83 Конституції України передбачає, що порядок роботи парламенту встановлюється Конституцією та Регламентом Верховної Ради України, та аж ніяк не указами Президента України.

К.: Проте завдяки цим указам Президент України розблокував законодавчий процес і дав можливість ухвалити і направити йому на підпис десятки потрібних країні законів!

О. Ю.: До чого тут укази? Президент України зобов'язаний діяти відповідно до ст. 94 Конституції, в якій є лише два варіанти його дій у разі отримання закону, надісланого йому Головою Верховної Ради України. Перший варіант — протягом п'ятнадцяти днів підписати закон, другий варіант — повернути закон зі своїми пропозиціями до Верховної Ради України для повторного розгляду. Ні про які винятки з цього правила в Конституції немає жодного слова, в тому числі немає застережень щодо законів, ухвалених «неповноважною» Верховною Радою.

Не підписуючи ухвалені парламентом закони (якщо немає підстав для застосування права вето), Президент порушує Конституцію України, і це порушення не може бути виправдане посиленням на «неповноважність» Верховної Ради України. Повернути отриманий закон до Верховної Ради без підпису чи зауважень до його тексту Президент України має підстави, на мій погляд, лише в разі якщо закон не підписаний Головою Верховної Ради або взагалі не відбулося його прийняття, тобто голосування за закон більшості народних депутатів України. Тоді цей документ не є законом.

К.: Тобто ви хочете сказати, що Президент України зобов'язаний підписувати навіть ті закони, які ухвалені парламентом після видання указу про проведення позачергових виборів від 5 червня 2007 року?..

О. Ю.: Як я уже сказав, глава держави зобов'язаний виконувати вимоги ст. 94 Конституції щодо всіх без винятку законів, ухва-

саме такі домовленості мав на увазі Президент, видаючи указ про позачергові вибори...

О. Ю.: Річ у тому, що Конституція України пов'язує проведення позачергових виборів до Верховної Ради України *виключно з достроковим припиненням повноважень* останньої. Для цього варто ознайомитися з ч. 4 ст. 90 та, особливо, з ч. 2 ст. 77 Конститу-

Президента України про допуск підрозділів збройних сил інших держав на територію України у 2006 році для участі в багатонаціональних військових навчаннях» та інші. Усі ці закони є чинними. Тому постає логічне запитання: чому 240—290 народних депутатів України рік тому були повноважними приймати закони, а тепер стали «неповноважними»?

К.: Однак 150 депутатів можуть приймати рішення лише про утворення тимчасових слідчих комісій і не можуть ухвалити жодного закону! Який же це «повноважний» парламент?

О. Ю.: За логікою рішення КС такий «малий» парламент неповноважний приймати більшість рішень, однак усе-таки є «трохи повноважним».

навколо повноважності України

лених Верховною Радою, а не лише тих, які визнає за потрібне для себе.

К.: Але Президент не діє так, як має діяти. Чи є в такому разі юридичний варіант розв'язання цієї колізії?

О. Ю.: На жаль, Конституція України не дозволяє парламентові в обхід глави держави надавати чинності тим законам, які той відмовився підписувати. Залишається один шлях — судовий. Лише суд має повноваження зобов'язати Президента України реагувати належно на направлення йому конкретного закону, ухваленого Верховною Радою. Це випливає з положення ч. 2 ст. 124 Конституції, згідно з яким «юрисдикція судів поширюється на всі правовідносини, що виникають у державі».

К.: Гаразд, конституційна формула, про яку ви говорили, передбачає повноважність Верховної Ради України аж до початку роботи її новообраного складу. Проте жодна формула не може охопити всі життєві ситуації, зокрема, ту, що склалася в парламенті України з добровільною масовою відмовою від депутатських мандатів і стала юридичною підставою для видання Президентом указу від 5 червня 2007 року. Чи не здається вам, що відсутність необхідної кількості депутатів у складі парламенту робить його неієздатним, а тому неповноважним, що й констатує у своєму указі Президент України?

О. Ю.: У вашому запитанні вбачається одразу кілька проблем. Передусім варто було б звернутися до юридичного аналізу самого указу від 5 червня 2007 р. «Про призначення позачергових виборів до Верховної Ради України». Я не погоджуюся з тими, хто не має юридичних претензій до цього указу. Зверніть увагу, Президент України призначив позачергові вибори до Верховної Ради України, не оголосивши в указі про дострокове припинення повноважень чинної Верховної Ради, як це було зроблено в п. 2 указу від 26 квітня ц. р. А вже іншим своїм указом (№ 496 від 05.06.2007 р.) глава держави визнав такими, що втратили чинність, усі попередні укази, в т. ч. указ від 26 квітня 2007 р.

Це означає, що позачергові вибори призначено, умовно кажучи, не на «вакантне місце», і після їх проведення може утворитися два склади Верховної Ради, які конкуруватимуть за статус легітимного парламенту: новообраний склад — на підставі визнання депутатів обраними виборцями, а діючий склад — на підставі ч. 5 ст. 76 Конституції, яка встановлює строк його повноважень до березня 2011 року. Юридично розв'язувати цю колізію доведеться знову-таки в судах: Конституційному Суді України, який змушений буде визнати указ про проведення позачергових виборів неконституційним, а також у судах загальної юрисдикції, які мають визнати на цій підставі вибори недійсними. Звичайно, все це відбудеться за умови обрання політиками юридично коректного шляху, що, на жаль, буває останнім часом рідко.

К.: А чому не можна просто на основі досягнутих політичних домовленостей оголосити позачергові вибори, якщо на них дає згоду Верховна Рада України? Адже

ції, в якій прямо записано, що позачергові вибори призначаються Президентом України і проводяться в період шістдесяти днів з дня опублікування рішення про дострокове припинення повноважень Верховної Ради України. Тобто для проведення позачергових виборів потрібне рішення про дострокове припинення повноважень чинної Верховної Ради, а не лише рішення про проведення виборів.

Характерно, що, видаючи цей указ, Президент України послався лише на п. 7 ст. 106 Конституції, яким визначено його повноваження «призначати позачергові вибори до Верховної Ради України у строки, встановлені цією Конституцією». Однак такий строк встановлений лише в згаданій ч. 2 ст. 77 — це шістдесят днів з дня опублікування рішення про дострокове припинення повноважень парламенту. Доки не буде опубліковане саме таке рішення, не можна починати відлік строку для проведення позачергових виборів. Як бачите, підтверджується думка про те, що юриспруденція — наука точна, вона не допускає розширеного тлумачення конституційних повноважень Президента України, парламенту, уряду тощо.

К.: Так, але Президент, посилюючись на рішення з'їзду двох блоків політичних партій та рішення Конституційного Суду від 17 жовтня 2002 р., зазначив в указі про дострокові вибори, що Верховна Рада втратила повноважність «автоматично», через вибуття значної кількості народних депутатів і «неможливість відновлення двох третин від конституційного складу Верховної Ради України». Яка ж була потреба достроково припиняти повноваження і так «неповноважної» Ради?

О. Ю.: Не виключено, що глава держави виходив і з таких міркувань. Проте, як уже було сказано, ст. 77 Конституції вимагає не констатувати факту «неповноважності» Верховної Ради, а рішення про дострокове припинення її повноважень, якого, повторюю, на сьогодні немає. Схоже, Президент України не може знайти у ст. 90 Конституції адекватну підставу для припинення повноважень парламенту і умоглядно орієнтується на п. 3 цієї статті про неможливість розпочати пленарні засідання у повноважному складі Верховної Ради протягом тридцяти днів однієї чергової сесії. На його думку, відсутність двох третин народних депутатів у складі Верховної Ради робить її неповноважною, такою, що не має права приймати закони.

К.: А ви вважаєте інакше?

О. Ю.: Насамперед інакше вважав сам Президент України, підписуючи 12 законів, ухвалених Верховною Радою у липні-серпні 2006 р., та 12 законів, ухвалених у березні 2007 р., коли на засіданнях було зареєстровано менш як 300 народних депутатів України. Серед них 12 законів про ратифікацію міжнародних угод, два закони про внесення змін до Закону «Про Конституційний Суд України», закони про внесення змін до законів «Про загальнообов'язкове державне пенсійне страхування», «Про архітектурну діяльність», «Про Державний бюджет України на 2007 р.», Кодекс про адміністративні правопорушення, Закон «Про схвалення рішення

К.: Але тоді конституційний склад Верховної Ради не зменшувався більш як до двох третин, і Верховна Рада могла приймати не лише звичайні закони, а й вносити зміни до Конституції, долати вето Президента України на закони, навіть здійснити процедуру імпічменту глави держави. Чи не тому Конституційний Суд визнав умовою повноважності парламенту збереження у його складі більш як 300 народних депутатів?

О. Ю.: Це одне з тих питань, відповідь на які потребує ретельного аналізу. На мою думку, тут має місце нечітке конституційне регулювання даної проблеми. Міркуйте самі. У ч. 2 ст. 82 Конституції сказано, що Верховна Рада України є повноважною за умови обрання не менш як двох третин від її конституційного складу. Це положення залишилося як відбиття мажоритарної системи виборів, за якої одноомонентно не можна було обрати повний склад Верховної Ради України.

По суті, це положення означає, що Верховна Рада України вважається обраною за умови обрання не менш як 300 народних депутатів, а не є повноважною за цієї умови. Повноважність Верховної Ради України, як я уже зазначив на початку розмови, безпосередньо пов'язується не з обранням, а зі складенням присяги обраними народними депутатами. Адже згідно з ч. 3 ст. 79 Конституції відмова скласти присягу має наслідком втрату депутатського мандата. Тому якщо, наприклад, із 450 обраних депутатів 160 відмовляться скласти присягу, то повноважними у складі парламенту залишаться лише 290 депутатів. Чи буде такий парламент повноважним?

К.: І яка відповідь?

О. Ю.: На жаль, прямої відповіді у Конституції на цю ситуацію не знайти, доводиться тлумачити її положення, що й було зроблено Конституційним Судом України в рішенні від 17.10.2002 р., на яке посилався у своєму указі Президент України.

З моєї точки зору, це рішення КС тільки запутало проблему, а не розв'язало її. Виходячи з логіки цього рішення, потрібно розрізняти такі поняття, як «повноважність» парламенту і «правомочність» Верховної Ради України приймати рішення. Так, «повноважність» Верховної Ради визначається залежно від наявності в її складі не менш як 300 повноважних народних депутатів; тим часом «правомочність» Верховної Ради України приймати закони і реалізовувати інші конституційні повноваження» визначається «присутністю на її пленарному засіданні на момент голосування не менше тієї кількості народних депутатів, яка необхідна для прийняття відповідного рішення». А зважаючи на те, що різні рішення за Конституцією потребують різної кількості голосів: від 1/3 (ч. 3 ст. 89) до 3/4 (ч. 6 ст. 111) конституційного складу Верховної Ради України, «правомочною» слід визнати навіть Верховну Раду у складі 150 народних депутатів. Це збігається з висновком КС про те, що «в разі обрання менше трьох четвертих від її конституційного складу Верховна Рада України буде неповноважною приймати лише рішення про усунення Президента України з поста в порядку імпічменту».

З другого боку, за роз'ясненням КС, «повноважність» Верховної Ради України — це її «правомочність» приймати закони і реалізовувати інші конституційно визначені повноваження» (п. 2 Рішення). Тобто йдеться уже не про різні, а про тотожні поняття «повноважності» і «правомочності». Це і є логічна плутанина, про яку я казав.

На мій погляд, Верховна Рада України залишається повноважною доти, доки вона здатна розпочинати пленарні засідання і приймати закони, постанови та інші акти «більшістю від її конституційного складу», як зазначено у ст. 91 Конституції. Це загальна норма, бо така кількість забезпечує реалізацію практично всіх конституційних повноважень Верховної Ради, передбачених у ст. 85 Конституції, крім ухвалення законів про внесення змін до Конституції.

К.: А подолання вето на закони, адже воно вимагає 300 голосів?

О. Ю.: По-перше, більшість законів глава держави підписує без застосування вето. По-друге, слід конструктивніше взаємодіяти парламенту і главі держави, щоб уникати їх вето. Крім того, варто зауважити, що та сама Конституція передбачає можливість здійснення лише частини повноважень державного органу. Так, у разі дострокового припинення повноважень Президента України певна частина його повноважень тимчасово не виконується ніким (ст. 112 Конституції). То чому не може працювати Верховна Рада, здатна здійснювати більшість своїх повноважень?

Через це законодавець має враховувати різні ситуації, зокрема, фактичне зменшення складу парламенту внаслідок не лише умисних штучних дій депутатів (як це має місце сьогодні), а й з якихось об'єктивних причин. Треба чітко визначити в Конституції умови набуття й припинення повноважності Верховної Ради України, а не покладатися на тлумачення Конституційного Суду України з цього приводу. Можливо, варто встановити правило, що повноважним є парламент у складі не менш як 300 народних депутатів, що склали присягу, з одночасним зменшенням кількості голосів для прийняття рішення про імпічмент Президента з 3/4 до 2/3. Тоді не буде потреби вигадувати «неповну повноважність» парламенту...

К.: А як же ст. 81 Конституції, що сьогодні дає можливість опозиційній меншості депутатів перетворити парламент на «неповноважний»? Чи є взагалі правове розв'язання цієї колізії?

О. Ю.: Гадаю, для всіх уже очевидна юридична недосконалість тих положень ст. 81, якими її доповнено 2004 року. Проте загальний зміст положень, які стосуються дострокового припинення повноважень народного депутата в разі виходу його зі складу депутатської фракції за рішенням вищого керівного органу партії (блоку), також зрозумілий. Депутат, який бажає вийти зі складу фракції, звертається із заявою про це до фракції, а та своїм рішенням констатує факт припинення членства депутата у фракції і надсилає дане рішення до керівного органу партії (блоку). Зрозуміло, що Конституція мала на увазі окремі індивідуальні акти залишення фракцій депутатами, а не «колективне самогубство», «саморозпуск» тощо. Тому вихід із фракції останніх 15 її членів просто не може відбу-

ся, зважаючи, що існування фракції передбачає наявність саме такої мінімальної кількості депутатів: адже перестав існувати такий суб'єкт, як фракція. П'ять або десять депутатів не утворюють фракції, а тому неповноважні прийняти рішення фракції про припинення членства у фракції інших депутатів. А одночасний «колективний» розгляд усіх заяв депутатів «оптом», замість персонального розгляду кожної окремої заяви, суперечить змісту, який закладено у ст. 81 Конституції. Інша логіка була б юридично некоректною.

Тому з'їзди опозиційних партій (блоків) мали б більш юридично виважено підійти до розв'язання питання про припинення повноважень народних депутатів і не опускалися до фіктивних рішень.

К.: Однак рішення з'їзди прийняли і, як відомо, не збираються їх переглядати. То де правове розв'язання проблеми?

О. Ю.: У суді загальної юрисдикції. Тільки суд може визнати ці рішення незаконними і встановити факт, що повноваження народних депутатів України достроково не припинялися. Не відновити повноваження (такого не передбачає Конституція), а саме встановити вказаний факт, зважаючи на те, що порушено конституційну процедуру розгляду заяв депутатів про вихід із фракцій і що здійснена процедура складення повноважень не відповідала меті, передбаченій змістом ч. 6 ст. 86 Конституції. Так само, як суд поновлює на роботі працівника, який подав заяву про звільнення «за власним бажанням» під тиском керівника, або визнає недійсним фіктивний шлюб, укладений не для створення сім'ї.

К.: За вашою логікою виходить, що «останні» 15 депутатів фракції взагалі не можуть достроково скласти депутатські повноваження...

О. Ю.: Можуть, але на підставі п. 1 ч. 2 ст. 81, тобто за їх особистою заявою на адресу Верховної Ради України.

К.: І все-таки як бути в ситуації, коли склад чинної Верховної Ради виявиться меншим за 300 народних депутатів? Адже рішення Конституційного Суду не скасовано, воно є обов'язковим...

О. Ю.: Якщо мати на увазі *правове вирішення* проблеми, то, очевидно, доведеться достроково припинити повноваження чинного парламенту і проводити позачергові вибори до Верховної Ради. Однак я змушений повторити те, що вже казав у публікації «Голосу України» від 24 квітня ц. р. На сьогодні немає конституційних підстав для такого рішення, тому слід спочатку внести відповідні зміни до Конституції про підстави дострокового припинення повноважень і позачергових виборів парламенту.

К.: Однак для цього немає належних 300 голосів...

О. Ю.: Тому доведеться шукати штучні варіанти. Якщо спиратися на рішення Конституційного Суду України від 17.10.2002 року, то можна, зокрема, *штучно створити конституційні умови* для дострокового припинення повноважень чинної Верховної Ради, яка не розпочинатиме пленарні засідання чергової сесії протягом тридцяти днів (наприклад, починаючи з 4 вересня ц. р. по 3 жовтня ц. р.) і дасть привід Президенту видати указ про дострокове припинення повноважень Верховної Ради на підставі п. 3 ч. 2 ст. 90. Це буде, звичайно, фікція, яка до того ж має стати предметом політичних домовленостей і компромісів, що не ігнорують чи заперечують Конституцію, а хоча б формально враховують її вимоги. На мою думку, це буде найменшим із тих лих проти права, Конституції, які нам сьогодні пропонують.

А взагалі, право і фальш — речі несумісні. Можливо, саме тому політики в Україні так часто обирають неправові шляхи...

Суд ухвалив, міністерство думає?

Нещодавно набула чинності ухвала колегії суддів палати в цивільних справах Апеляційного суду м. Києва в справі за позовом экс-голови Державного резерву Віктора Бойка до Міністерства внутрішніх справ України.

Нагадаємо, ще 7 вересня 2005 року МВС на власному інтернет-сайті поширило інформацію про нібито причетність пана Бойка до протиправних дій, які чинилися в комітеті. Цікаво, що це відбувалося саме тоді, коли Віктор Бойко заходився наводити лад у відомстві: державні засіки наповнювалися тільки через систему відкритих торгів і тендерів. До речі, через інтервенції Держкомрезерву на внутрішній ринок було подолано так звані м'ясну та цукрову кризи. Зрозуміло, що багатьом приватним структурам, які звикли здійснювати свої оборудки виключно через керівні кабінети, а не на відкритих торгах, це було не до вподоби.

Після появи тенденційного повідомлення на сайті Віктор Бойко звернувся із судовим позовом до Міністерства внутрішніх справ, в якому вимагав спростування неправдивих відомостей та відшкодування моральної шкоди.

Сам факт звернення викликав у МВС «шквал емоцій». Схоже, згадане відомство не звикло відповідати за власні вчинки та слова і діяти у правовому полі. Печерський районний суд м. Києва своєю ухвалою від 30 січня 2006 року задовольнив позов Віктора Бойка до МВС про спростування неправдивих відомостей та відшкодування моральної шкоди. Але тактика затягування судових розглядів та безпідставного апелювання до судів вищих інстанцій на деякий час «продовжила життя» ще одному сумнівному епізодові правового протистояння. І все ж 30 листопада 2006 року колегія суддів судової палати в цивільних справах Апеляційного суду м. Києва своєю ухвалою знову визнала, що поширена МВС інформація недостовірна. Колегія залишила апеляційну заяву МВС без задоволення та рішення суду попередньої інстанції без змін (стягнення з міністерства моральної шкоди та судових витрат). Цим рішенням також було відведено два місяці для чергової апеляції МВС, якою відомство у зв'язку з безперспективністю подальшого розгляду справи не скористалося, і ухвала набрала чинності.

Отже, все начебто закінчилося. Та МВС не квапиться із спростуванням, що вкотре ставить під сумнів задекларовану прозорість у діяльності згаданого відомства.

Артур ГУБАР.

Мал. Володимира СИМИНОГИ.

Як мінімізувати загрозу тероризму

■ АКТУАЛЬНО

На Херсонщині готували бойовиків для терористичних акцій...

Про це вперше сенсaційно, щоправда, без подробиць, заявила Омбудсман Ніна Карпачова на прес-конференції. Її провели ініціатори та організатори IV Міжнародного антитерористичного форуму Уповноважений Верховної Ради і громадська організація «Міжнародна антитерористична єдність» (МАЄ).

Журналістам підтвердили, що Крим — найбільш вибухонебезпечний регіон країни, що на сьогодні відомі 13 фактів, визнаних вітчизняними судами як терористичні діяння.

Цю проблему (треба визнати, яка ще не опанувала масами) два дні обговорювали понад 300 народних депутатів, державних і громадських авторитетів, учених, гостей.

Як захистити права людини, реалізуючи стратегію запобігання тероризму? Як координувати на міжнародному рівні боротьбу з ним і які сучасні стандарти безпеки учасників миротворчої місії? На ці основні запитання шукали відповідь учасники форуму, на якому з доповідями виступили 70 теоретиків і практиків із 34 закордонних організацій і посольств. Своім гірким, на жаль, досвідом боротьби з тероризмом поділилися представники Ізраїлю, Куби, Туреччини, США...

Голова правління МАЄ Олександр Дичек і почесний голова правління Василь Крутов зазначили, що знайшли в особі Омбудсмана надійного, зацікавленого партнера в справі побудови нової моделі національної безпеки на основі ефективного співробітництва державних і недержавних органів. Тому що мета у них одна — максимально скоротити со-

ціальну базу тероризму й екстремізму в країні, підвищити роль держави та активність громадських рухів у боротьбі проти насильства.

За словами організаторів форуму, його учасники намагалися знайти баланс між контртерористичними заходами і правами людини. З цього приводу Ніна Карпачова висловила стурбованість сусідством окремих посольств зі школами. До об'єктів підвищеної уваги з боку екстремістів належать і багато установ, підприємств. Обов'язок держави убезпечити їхній персонал, жителів околиць від потенційної загрози, наступальною протидіяти культурі страху і насильства, який спричиняє, зокрема, і тероризм.

Для цього необхідно, крім іншого, формувати широкий громадський фронт. До слова, до організації МАЄ належать 30 тисяч членів, чимало колективних. Скажімо, Асоціація сільськогосподарських виробників, Федера-

ція рукопашного бою, Асоціація надрокористувачів, хореографічна гімназія, численні благодійні фонди...

На запитання «Голосу України», чи задовольняє Омбудсман законодавча база з обговорюваної проблеми, Ніна Карпачова відповіла: «Ставши Уповноваженим Верховної Ради з прав людини, я з 1998 року визначила одним із пріоритетів роботи створення ефективної нормативної основи. Багато необхідних законів ухвалено, багато які треба вдосконалювати і приймати спеціальні законні акти, які мінімізували б загрозу тероризму і екстремізму в нашій країні».

Про її існування мають знати і пам'ятати відповідні служби й активісти громадських організацій...

Іван ІЛІЯШ.

На знімку (зліва направо): Олександр Дичек, Ніна Карпачова, Василь Крутов.

Фото Володимира ТАРАСОВА (Укрінформ).

Оздоровлення міліції — на висоті

Обравши для будівництва «Перлини Прикарпаття» одну із найвищих географічних точок курорту Трускавець, його засновники взяли курс на висоту у медичному обслуговуванні, оздоровленні працівників української міліції, зокрема, тих, хто потерпів від наслідків аварії на Чорнобильській АЕС.

Ця ошатна біла споруда має цікаву історію. Колишній довгобуд став у 90-х роках «народною будовою» завдяки тодішньому міністрові внутрішніх справ України Андрію Василюшину. Обласні управління збирали кошти, будівельні матеріали, споряд-

жали в Трускавець бригади на «толоку». Результат — навів.

Нещодавно у Медично-реабілітаційному центрі (МРЦ) відбулася науково-практична конференція «Роль бальнеології в комплексному реабілітаційному лікуванні учасників ліквідації наслідків аварії на ЧАЕС». Її організував департамент медичного забезпечення МВС України, котрий очолює Олег Петраш, у співпраці з Асоціацією учених Трускавця. Зроблений фахівцями аналіз динаміки захворюваності упродовж 21 року, що минув після катастрофи, показав реальну картину: захворювання серцево-су-

динної системи зросли у 21 раз, ендокринної — у 17 разів, шлунково-кишкового тракту — в 11 разів. У контексті цих проблем «Перлина Прикарпаття» — ефективна «оаза» здоров'я. Серед тих, хто зміцнює здоров'я в «Перлині Прикарпаття», як поінформував начальник МРЦ Олександр Шишко, близько 70 відсотків — стабільний контингент. Люди бачать позитивні результати, а тому приїжджають знову і знову.

Оздоровниця «Перлина Прикарпаття», що почала діяти 1993 року, відповідає цій поетичній назві. З вікон її корпусів видно гори, озеро. Медично-реабілітаційний центр послідовно вдосконалює комплекс лікувально-оздоровчих послуг, забезпечує комфортні умови для перебування кожного із 400 гостей. Протягом року усі ліжко-місця заповнені. МРЦ порівняно із санаторіями має ширші можливості. Бо реабілітація передбачає поглиблений вплив на здоров'я із залученням ширшого спектру лікувальних процедур. Тут — потужна діагностична база: сучасний ультразвуковий апарат, гастрофіброскоп, лабораторії, де роблять широкий спектр аналізів, комп'ютерний реограф. Отже, обстеження — оптимальні, кадровий потенціал — також.

Серед медичних працівників — 23 лікарі вищої категорії, інші — першої. Тут ведеться наукова робота, захищено дві кандидатські дисертації. Працюють лікарі основних спеціальностей: рентгенолог, лікар-лаборант, лікар-фізіотерапевт, проктолог, кардіолог. За угодами залучають консультантів: невропатолога, хірурга, отоларинголога, окуліста. На загал — міні-поліклініка! Останніми роками введено в практику єдиний на курорті кабінет гіпербаричної оксигінації (барокамера). Лікування киснем дуже ефективно при захворюваннях серцево-судинної системи, шлунково-кишкового тракту, порушенні обмінних процесів.

Начальник МРЦ Олександр Шишко ста-

вить перед колективом завдання, спрямовані на вищі стандарти якості, і добивається їх впровадження у життя. Реконструкція триває безперервно. Серед новацій — збудована три роки тому власна міні-котельня, яка дає змогу економити 30—35 відсотків коштів. Усі ремонтні роботи, умовлювання здійснюються «своїми силами» — ремонтно-будівельною бригадою, що працює в структурі «Перлини Прикарпаття». Такий прагматичний підхід гарантує значну економію коштів й високу якість робіт. На сьогодні відремонтовано 80 відсотків лікувальних і процедурних кабінетів, кімнат. До кінця року ремонтні роботи завершаться. Придбано багато нової апаратури, зокрема, апарат глибокого кишкового зрошення — гідроколонотерапії, облаштовано кабінет спелеотерапії — штучну соляну шахту, замінено ванни, встановлено автоматичну систему очистки басейну. В усіх кімнатах — телевізори, телефони, холодильники. А на перспективу заплановано благоустрій території. Тут буде тенісний корт, майданчик ігрових видів спорту. Високі стандарти якості поєднуються із помірними цінами.

Під час згаданої науково-практичної конференції завідувач відділення відновного лікування МРЦ «Перлина Прикарпаття» кандидат медичних наук Олег Орлов навів переконливі дані про потенціал «Перлини Прикарпаття». Зрештою, гості побачили його на власні очі. Тут для реабілітації осіб, що постраждали внаслідок Чорнобильської катастрофи, використовують увесь комплекс курортних лікувальних факторів: внутрішнє і зовнішнє застосування мінеральних вод, аеротерапія, адаптогенна дієта, фізіотерапевтичні процедури, методи психотерапевтичної та медикаментозної терапії тощо. Настане новий день і колектив фахівців «Перлини Прикарпаття» знову підніме «планку».

Оксана ГАЛИЧ.

На знімку: «Перлина Прикарпаття» — завжди на висоті.

Фото з архіву.

Мрія студентів «здійснилася» в американській в'язниці

■ АНОМАЛІЇ

Два роки тому кілька миколаївських студентів брали участь у широко розрекламованій програмі «Work and travel USA» («Заробляй і подорожуй в Америці»). Умови були привабливі. Шість місяців у заокеанській державі! Чотири місяці трудишся, заробляючи жадані долари, а потім подорожуєш країною, насолоджуючись усіма принадами життя в «оплоті світової демократії» з 12 тисячами доларів у кишені. Програма працює в Україні кілька років. Її закличні афішки розклеєні майже в кожному миколаївському вузі. Наталя Суворова, мама однієї зі студенток, розповідає: «Я дуже зраділа, коли дочка пройшла попередні тести і її відібрали для участі в «Work and travel USA». Вважала, що в Юлі з'явилася чудова можливість подивитися світ, добре заробити і, зрештою, просто відчутти себе самотійною людиною». Райдужні прогнози не виправдалися. З мандрівки наша молодь повернулася без цента, з підірваним здоров'ям і сумними спогадами. А двоє хлопців ще і у в'язниці побували.

Живий товар по 200 доларів за штуку

Зрозуміло, не про такі перспективи думали студенти та їхні батьки, оформлюючись в ПП Ошийник (назву змінено. — Авт.). Саме це агентство здійснювало, а може, і дотепер здійснює набір студентів для турів. Шикарний офіс, дорогі меблі, багато оргтехніки — весь цей антураж був підтвердженням надійності і престижності агентства. А персонал який! Найчарівніша дівчина з вишуканими манерами ввічлива і уважна. Переконує не тільки словом, а і конкретною цифрою. Мовляв, житимуть хлопці й дівчата у будинку з усіма благами цивілізації, по 2-3 особи в кімнаті. Роботи — сила-силенна. Хлопці зможуть заробляти від 12 до 20 доларів на годину на будівництві в Чикаго. У підсумку грошей вистачить не лише на те, щоб відшкодувати витрати, а і країну подивитися, і додому з пристойною сумою повернутися.

Вікторія сама побувала в Америці і, за її розповідями, дуже вдало. Так вдало, що, повернувшись на батьківщину, захотіла поділитися своєю радістю і долучити до програми нових клієнтів. Була ще одна обставина, яка знімала всілякі сумніви в законних повноваженнях фірми. І Ошийник, і Мотузка — прізвища (змінені. — Авт.) дуже впливових у Миколаєві людей. Близькі родинні зв'язки юні підприємці не тільки не заперечували, а й навіть підкреслювали. Мовляв, які ще треба гарантії?

Зрозуміло, документальні. Але і тут усе в порядку. ПП Ошийник, діючи як посередник київських «Міжнародних програм студентського обміну», оформило необхідні документи. Підписано договори, проведено тренінги, сплачено гроші, до речі, чималі. За словами студентів, по 2,5 тисячі доларів «з носа».

Хоча процедура сплати «внесків» і самі фінансові документи мали викликати запитання. Батькам студентів видавали сумнівні на вигляд товарні чеки з печатками суб'єкта підприємницької діяльності Ошийника. В одному з таких чеків у графі «Найменування товару» зазначено... прізвище студента. Навпроти — «Ціна»: 200 доларів.

Віза з видом на в'язницю

Нестиковки учасники програми почали помічати ще на батьківщині. Наприклад, у підписаному договорі кінцевий пункт зупинки студентів — місто Сент-Енн. Там, нібито, зустрічали студентів, розміщали і забезпечували роботою. Але ПП Ошийник придбало квитки до Чикаго. Менеджер Вікторія завірила — так краще. У Чикаго, мовляв, у неї є друг, котрий все влаштує без проблем. Тим паче що в одному з пунктів договору значиться, що студенти можуть змінювати місце роботи.

Мандрівники-заробітчани запев-

ненням повірили і полетіли туди, де, як у Висоцького, приймають. Але з привітним прийомом не склалося. Щоправда, зустрів їх знайомий Вікторії, прибалтієць Люта і винятково з жалю прийотив. Як пояснив, він нікому нічого не винен, ні з ким контрактів не підписував і жодних зобов'язань не несе.

З роботою теж «пролетіли». У контракті «приймаючою стороною» значилася фірма з працевлаштування Джона Сміта. Але коли студенти зателефонували до неї, з'ясувалося, що ніякого Джона Сміта в реальності немає. Підставна особа придумана тільки для заповнення рядка в контракті. Убогої фантазії «відправників» вистачило на найпоширеніше ім'я американця. Кажуть, співробітники ФБР, проводячи перевірку у цій справі, ото вже посміялися.

Але нашим героям було не до сміху. Обійняту роботу довелося чекати два тижні. За цей час витратили на харчування і проживання всі гроші. Жили в напівзруйнованому будинку, по десять чоловік у кімнатах, спали на підлозі. Хлопці поступилися дівчатам чимось схожим на ліжка. Прибалтієць роботу давав. Але не всім. Із десяти чоловік на будівництві працювали двоє-трьоє. На зароблені гроші купували їжу і ділилися з усіма.

Як страшний сон згадують студенти своє життя в Америці.

— Чому ж не повідомили батькам? Не звернулися по допомогу в агентство, яке вас направляло? — запитую у Віталія Біляка і Юлії Суворової.

— Соромно було зізнаватися батькам, — відповідає за всіх Юля. — Вони віддали останні гроші, позичивши їх у знайомих і родичів.

А в агентство зверталися, постійно телефонували Вікторії. У відповідь: «Що я можу зробити? Де я, а де Аме-

Юлі «пощастило» влаштуватися офіціанткою в барі в іншому місті. За 200 кілометрів від місця проживання. Робота з 11-ї вечора до 4-ї ранку оплачувалася трьома доларами на годину. Грошей не вистачало навіть на проїзд. Харчування — найпримітивніше.

рика?». Змушені були шукати роботу самотійно.

Юлі «пощастило» влаштуватися офіціанткою в барі в іншому місті. За 200 кілометрів від місця проживання. Робота з 11-ї вечора до 4-ї ранку оплачувалася трьома доларами на годину. Грошей не вистачало навіть на проїзд. Харчування — найпримітивніше.

Дівчина поміняла шість місць. Хлопці бралися за будь-яку роботу. Юлі довелося працювати з токсичними речовинами — мити туалети і умивальники в гуртожитку, в якому вони влаштувалися після того, як з'їхали від прибалтієця.

Студенти почали прибирати в супермаркеті. А через кілька днів до гуртожитку навідалася поліція. Місяць провели українці за ґратами. Співкамерники — наркомани, хулігани і злодії. Замість ліжок — підстилка на підлозі. Зв'язку з рідними немає. Звичайно, батьки запанікували. Але в ПП Ошийник, за словами батьків, на прохання розібратися відповіли, що діти сидять у в'язни-

ці... за крадіжку кросівок. Пізніше, на зустрічі з журналістами Вікторія Мотузка заявила, що Віталій і Сергій опинилися за ґратами, тому що вжилися алкоголь і наркотики. Про це їй, нібито, розповів інший миколаївський студент.

Не відповідаємо за тих, кого...

Юля Суворова до в'язниці не потрапила. Вона поїхала додому раніше за хлопців. У дівчини виникли серйозні проблеми зі здоров'ям. Раніше вона приховувала від батьків свої митарства, але коли в неї почалися напади, кровотечі з носа і страшна діарея, дівчина зізналася. «Негайно повертайся!» — вимога батьків-медиків була категорична.

— Коли зустрічали дочку в аеропорту, — розповідає тато Олександр Анатолійович, — ми її не впізнали. Дівчинка за три місяці схудла на 20 кілограмів! Їхала квітучою пампушечкою, а повернулася хвора і нервова.

Уже два роки Юля лікується від наслідків роботи з токсичними речовинами. Тато показав фотографії дочки — до і після. На знімках — дві зовсім різні людини.

Хлопців наших на волю випустили після того, як суд визначив, що вони перебували в США нелегально. Зрештою, знайшлися добрі люди, емігранти з України, які і допомогли...

А що ж ПП Ошийник? «Усе це — наклеп!» — заявляє Вікторія Мотузка, яка ще недавно здавалася милою та інтелігентною. — Наша фірма виконала усі свої зобов'язання. У тім, що Віталій і Сергій опинилися у в'язниці — їх вина. Після приїзду в США їм треба було легалізуватися, а вони цього не зробили.

Але за реєстрацію в системі всі клієнти заплатили ще на батьківщині. Юля, наприклад, намагалася легалізуватися. Але, за її словами, надійшла відповідь — в базі даних її прізвища немає.

У ПП стверджують: у договорі зазначено місто Сент-Енн. Туди, мовляв, і треба було їхати. Але, даруйте, квитки в Чикаго купувала особисто Вікторія...

Узагалі, позиція агентства ПП Ошийник дуже вигідна. Приватний підприємець, як з'ясувалося, займається винятково консультативними послугами, збором грошей і пересиланням документів у Київ. Далі — не їхня турбота. Гроші одержали, ручкою помахали, розбирайтеся самі. Не маленькі.

Так, студенти — народ повнолітній. Батьки — освічені люди. Але договір, дай Боже, хорошому юристу подужати. Один пункт суперечить іншому, права клієнта не виписані зовсім. За те обов'язки і санкції — в деталях. Звичайно, не на користь клієнта.

Слідство вели

Батьки горе-андрівників звернулися із заявою у райвідділ міліції. У порушенні кримінальної справи там відмовили. Наступне звернення — у відділ по боротьбі з торгівлею людьми обласного УВС. Тут кримінальну справу відкрили — підставою послужили матеріали дослідчої перевірки.

Але і ця справа була закрита... «у зв'язку з відсутністю складу злочину». Обвинувачення в шахрайстві здалася нашим слідчим безпідставними. Хоча у справі є матеріали ФБР, які доводять, що наша фірма працювала без ліцензії. Не угледіли українські охоронці порядку і порушень фінансової дисципліни з боку ПП. Не врахували й інші «дріб'язки». А сама постанова про закриття кримінальної справи, за словами адвоката потерпілих Ростислава Філявського, являє собою зразок рекламного мистецтва. У тому сенсі, що велика частина постанови розповідає про те, як успішно працювало ПП Ошийник. Текст постанови буває свідченнями людей, що не мають жодного відношення до нашої історії. Уся вона написана начебто під диктовку єдиного фігуранта — Вікторії. Її слова під сумнів не ставляться. Самих потерпілих слідчик не почув. Чи не хотів почути.

Недавно відмовив у задоволенні скарги потерпілих і Центральний суд Миколаєва. Теж вирішивши, що в діях фірми немає шахрайства. Мовляв, не було умислу. Ніхто не хотів, щоб хлопці опинилися у в'язниці.

Фактично історія закінчилася. Ні матеріальної, ні моральної компенсації студенти не одержали. Ошийник за межами України. Вікторія Мотузка, можливо, так само хвально заважає нових клієнтів спробувати принада американського життя.

Безліч фірм поставляє свіжий дешевий товар за океан. Відповідальності жодної. Схема відправлення студентів нагадує горезвісний «МММ». Хто перший устиг — той у виразі.

А якби з дітьми сталося непоправне? Якби все закінчилося не тільки в'язницею? І тоді винних не знайти?

Олена ІВАШКО.

Миколаїв.

■ САМОВРЯДУВАННЯ

А рак і не свисне...

Безсмертна ідея про адміністративно-територіальну реформу сьогодні, схоже, відійшла на задвірки. Тому варто про неї поговорити. Тим паче слушна нагода — мій співрозмовник пережив не одне «розкrojвання» країни. До того ж активно в ньому брав участь.

Анатолій Загній, сільський голова Михайлівки (на знімку), не став згадувати хрущовські експерименти, а повернув мене в 1994-й. Тоді Михайлівка належала до Бабайківської сільради, що за 15 кілометрів. Загній загорівся створити її в рідному селі. Непроста справа, виявилось, змінити кордони в окрузі — не один місяць знадобилося для оформлення документів, поїздок-походів інстанціями. У 1994-му домігся-таки свого — в доморослу сільраду, крім Михайлівки, увійшли ще три сусідні села. Вдячні й задоволені земляки, зрозуміло, обрали Загнія головою. З часом на центральній садибі з’явився фельдшерсько-акушерський пункт, Будинок культури і дитсадок обновили, восьмирічна школа стала середньою, дороги впорядкували.

— І що тепер — все це поламати? — спересердя запитав сільський голова з 13-річним стажем. — Наші перспективи за задумом чергових укрупнювачів — бути під Царичанкою чи Магдалинівною, що за 30 кілометрів.

Трохи полагіднішавши, Анатолій Васильович з посмішкою додає: «Я односільчанам завжди кажу: за мною в чергу не ставайте — товар закінчиться на мені. Я був останнім парторгом, потім головою колгоспу, а тепер можу стати першим і останнім головою».

Звичайно, Михайлівка вже не та. З трьох сотень працюючих у 90-х сьогодні трудяться в двох приватних господарствах півсотні. Дитсадка немає — за два роки населення поповнилося аж однією дитиною. Але це не означає, що ситуація не зміниться. Молодь постаріється, народить діток — відкриють дитсадок при школі. Її, до слова, на дев’ятирічку переводити не збираються.

Ремонт другого поверху БК, ФАП планують. Після зустрічі громади з головою райдержадміністрації дороги залатали. У першому кварталі поповнили бюджет на 105,8 відсотка, машину (вперше!) купили сільradі, караоке для дискотеки. У прямому розумінні слова земля годув — її орендують господарства Шеремета і Ткача, які не тільки справно платять за годувальницю, а й істотно допомагають. То пальне придбають, то ветеранам підсоблять, то...

От якби ще й підприємство «Полтавагазпром», мріють селяни, на буксир узяло. А то ж користуються дев’ять років безплатно майже двома гектарами, а хоч би для сміху чим-небудь громаді допомогли. Чи школі, чи ФАПу, чи клубу з бібліотекою. Сільський голова не раз просив, а якось поїхав навіть до Полтави на уклін. Але його далі прохідної не пустили, начальник не вийшов... Сказано — монополіст, що з нього, бідного, візьмеш...

А дружба з газовиками ой як здалася б. Будинок культури не опалюється енний сезон. А газ-то є!

Що ще тривожить голову сьогодні? Річка Оріль, одна з найчистіших не лише в країні. Була. Як побудували канал, змінили русло, так біди й почалися. Щорічно, стверджує Загній, півгектара землі змивається в річку, у воді раки не водяться...

— Просимо Міністерство з питань надзвичайних ситуацій знайти розв’язання проблеми, а воно, мабуть, у тому, щоб повернути річку в рідні береги, — припускає сільський голова. — Чи відгукнеться МНС?

Сподіватимемося, там не повторять стиль спілкування полтавських газпромівців...

Царичанський район
Дніпропетровської області.

Іван ІЛІЯШ.

Фото автора.

Нові власники: хто вони — господарі чи вандали?

або На чіє замовлення знищується вітчизняна цукропереробна галузь...

■ ЗАКОН І ЕКОНОМІКА

Відгородившись від усього білого світу окрім височенного забору ще й сторожовими собаками зі скаженим оскалом, яких вигулюють крутошії охоронці, черговий власник Чупахівського цукрового заводу взявся за справу — почав різати на металобрухт підприємство, яке упродовж півтора століття було годувальником сотень сімей з навколишніх сіл і хуторів.

Затяжний наступ вандалів на переробників

Ось витяги з листа мешканців Чупахівки:

«З 26 жовтня 2006 року жителі селища живуть тривожним і неспокійним життям. Цього дня нам стало відомо, що виконавчий директор фірми «Сумиагроцукор» Юрій Поляков вирішив продати Чупахівський цукровий завод за такою схемою: рухоме майно — все основне і допоміжне обладнання за 3,7 мільйона гривень відходить дніпропетровській компанії ПІК (аббревіатура розшифровується як Поляков і компанія), тобто самому собі за 3,7 мільйона гривень, а нерухоме майно — приміщення і будівлі за 707 тисяч гривень сплавується київській фірмі «Укрметал КТН». Оборудку було проведено з однією метою — задля фізичного знищення одного з кращих переробних підприємств Сумщини...».

У листі важко передати масштаби соціальної катастрофи, яка насувається на чупахівців та навколишні села у зв’язку з описаними у листі подіями. Адже ще з позаторішнього століття завод, по суті, залишався у селищі єдиним містоутворюючим підприємством, а з початком незалежності — фактично єдиним годувальником для сотень сімей з навколишніх сіл. Так, у переробний сезон на ньому працювало більш як 600 робітників і майже триста у міжсезонні. І ось тепер, з початком варварської акції знищення заводу, над цими сім’ями нависла загроза безробіття, яке, по суті, позбавляє тисячі селян майбутнього.

...За словами голови Охтирської райдержадміністрації Ігоря Шарая свистопляска навколо колишнього лідера цукропереробної галузі Сумщини почала розкручуватися ще наприкінці минулого десятиліття, коли в співакціонери до чупахівців напросився концерн «Інтерпайп», хазяї якого, наобіцявши довірливим місцевим акціонерам золоті гори, згодом заволоділи контрольним пакетом акцій підприємства. Зрештою, чупахівці були на сьомому небі від тих обіцянок. Ще б пак. Адже власники концерну мало не на Біблії присягалися вивести завод на оптимальні обсяги переробки сировини. У тих обіцянках збігло п’ять(!) років. Однак замість розквітнути завод хирів на очах, доки, нарешті, обіцяльники не поставили його на якір у гавані банкрутів.

— До банкрутства підприємство і справді було доведено «інтерпайпівцями» свідомо, — переконаний керівник Охтирського району. — Свою чорну справу вони робили з майстерністю справжніх фокусників. Адже упродовж їхнього «господарювання» у переробний сезон виробництво працювало не більше місяця. Ні, сировини вистачало. А ось договорів на переробку цукристик меншало з кожним роком. Так цукрозавод і довели до банкрутства.

Тож у 2003 році підприємство йде з молотка цілісним майновим комплексом за безцінь — за якісь кілька сотень тисяч гривень. Однак стратегічний фокус оборудки полягав в іншому — колишній БАТ мімікував у ТОВ. Причому без відома і згоди акціонерів-працівників заводу, яких підкилимно було позбавлено права власності. Новим власником цукрозаводу стало укра-

їнсько-кіпрське підприємство «Байк К». Новоспечені «благодійники» з місця в кар’єр відразу розпочинають кілька статутних фокусів, в результаті яких усього за рік біля керма БАТ «Чупахівський цукровий завод» на повний зріст стають до болю знайомі всій області підприємницькі структури донецько-сумського розливу, так звані товариства з обмеженою відповідальністю — «Агроконтракт», «Прогрес-Інвест», «Роменський молочний комбінат», «Горобина» і... «Міжрегіональний центр фондових технологій». Утім, чергові «правонаступники» і в думці не мали переобтяжувати себе турботами про майбутнє заангажованого виробництва. Навпаки, продовжували мільйонні «комерційні» оборудки з купівлі-продажу рухомого й нерухомого майна підприємства, після чого торік сплавили його наступним благодійникам — вищезгаданий поляківській фірмі та київському ТОВ «Укрметал КТН», про які згадується в листі.

Цитуйте! Я тут господар...
Захочу — помилую,
захочу — по світу пуцу

Цей підзаголовок не висмоктаний з пальця. За словами Ігоря Шарая, саме в такому ключі просторікував з ним під час зустрічі один з чергових «нових», деякий Мелентьев. Однак повернемося у 2006 рік, коли Чупахівський цукрозавод перейшов до рук десятого «добročинця».

Нарешті зрозумівши, що всі прибуду на ласий шматок один одної варті, минулої осені чупахівці вирішили рятувати годувальника власними силами. До масової акції спротиву селяни вдалися після того, як «Укрметал КТН» відкрито пішов на знищення виробництва вартістю близько 100 мільйонів гривень: розпочав демонтаж і різання наявного обладнання. Мешканці селища створили «Комітет порятунку» й, аби завод не розібрали і не вивезли частинами, почали цілодобове його пікетування. Більше семи місяців чупахівці обстоюють перед «різниками» своє право на володіння заводом. На семи вітрах у трьох наметах почергово вистояли всю зиму, у наметах зустріли весну, і ось тепер настало літо. Та «новим» обурення селян, що мертвому кадило. До весни відсиджувалися, немов миші в норі, а наприкінці квітня самі перейшли в наступ: вивезли за територію підприємства першу автомашину з металобрухтом. Причому обладнання почали різати попри відчайдушний спротив місцевих жителів, застереження з боку районної і обласної влади, у тому числі й правоохоронців. Свого піку протистояння досягло 23 квітня.

«Того дня, — пишуть у листі чупахівці, — почувши сильний гуркіт на заводській території, троє пікетувальників, (зауважте — всі пенсіонери. — Авт.) через пролом в огорожі проникли на територію підприємства для з’ясування причини гуркоту. І це мало не коштувало їм власного життя. Тільки-но ступили на територію, як на них накинута охоронці-собаківники і почали шосили гамселити ветеранів. Унаслідок цього «спілкування» двоє з трьох сміливців потрапили до лікарень: один до районної, інший — до селищної.

Як уже згадувалося, і обласна, і районна влада намагалися зберегти

завод. Навіть знайшли двох інвесторів, здатних вдихнути життя в цукрозавод. Перший ладен був викупити його за п’ять мільйонів гривень, інший — за вісім(!) мільйонів. Однак обидва потенційні інвестори, як ви, певно, здогадалися, ухопили шилом патоки. Одна з останніх спроб урегулювати ситуацію була здійснена владою напередодні травневих свят. На зустріч з власниками київської фірми був делегований безпосередньо голова Охтирської райдержадміністрації Ігор Шарай:

— На зустріч їхав з надією умовити Костянтина Мелентьева продати завод новому інвесторові, — розповідає Ігор Станіславович. — Утім, співрозмовник категорично відмовився обговорювати цю тему. Мовляв, якщо ми власники, то й чинитимемо на свій розсуд: захочемо — поріжемо, захочемо — подаруємо. І ніхто нічого не зробить нам за це.

Урешті-решт Мелентьев спочатку зажадав за завод 10 мільйонів гривень, потім 12 мільйонів. Та на думку керівника Охтирського району, співрозмовник блефував, оскільки демонтаж виробництва взагалі не припинявся. Після тієї зустрічі всі власники «Укрметал КТН» наче крізь землю провалилися: навіть телефонних розмов на тему Чупахівського цукрозаводу уникають.

Ось і питається в задачі: чому? За логікою речей, справжній господар обома руками схопився б за пропозицію, на якій можна наварити 300 відсотків гешефту. На цю головоломку є дві відповіді. Першу підказав колишній директор цукрозаводу В. Бойко: за все наявне заводське обладнання — металоконструкції, технологічне устаткування, машини і механізми, якщо його порізати на металобрухт, можна виручити щонайменше 20 мільйонів (!) гривень. Чи не тому тамтешній завод роздирають на шматки, наче старе простирadlo. З початку «епохи відродження» тут відправлено на металобрухт 70 (!) кілометрів рейок вузькоколійки, 140 (!) товарних вагонів і 14 (!) тепловозів.

Наступну відгадку, набагато страшнішою своїм неприхованим цинізмом, без найменшого вагання Ігорю Шарая підказав київський співрозмовник:

— Пан Мелентьев зізнався мені, що впродовж останніх років «Укрметал КТН», який, схоже, спеціалізується на бізнесі знищення, вже порізав шість українських цукрозаводів. Тож Чупахівський — сьомий, і на поставку звідси обладнання до Росії мелентьевської фірмою вже укладено дві угоди.

Цікаво б знати: скільки ще українських цукрозаводів муляють очі росіянам?.. І хто, врешті-решт, дасть по руках виробідувникам, які оптом і вроздріб серед білого дня «демонтують» Україну?..

Владислав ЖМУРКОВ.
Сумська область.
Мал. Володимира ВАСЬКОВЦЕВА.

Додаток № 6 до Протоколу VI етапу
Міжпартійного з’їзду виборчого блоку
політичних партій «Блок Юлії Тимошенко»
від 2 червня 2007 року

Виборчий блок політичних партій «Блок Юлії Тимошенко» — Всеукраїнське об’єднання «Батьківщина», Українська соціал-демократична партія на виборах народних депутатів України 26 березня 2006 року.

Рішення

VI етапу Міжпартійного з’їзду виборчого блоку політичних партій «Блок Юлії Тимошенко» — Виборчий блок політичних партій Всеукраїнське об’єднання «Батьківщина», Українська соціал-демократична партія

«Про дострокове припинення повноважень народних депутатів України, які подали заяви про вихід із складу депутатської фракції у Верховній Раді України»

У зв’язку з поданням заяв народними депутатами України — членами фракції Блоку Юлії Тимошенко про вихід із депутатської фракції Блок Юлії Тимошенко у Верховній Раді України з метою надання Президентові України додаткових підстав для дострокового припинення повноважень Верховної Ради України V скликання та призначення позачергових виборів до Верховної Ради України, керуючись положеннями пункту шостого частини другої та частиною шостою статті 81 Конституції України, міжпартійний з’їзд —

в и р і ш и в :

1. Припинити достроково повноваження таких народних депутатів України:

№ п/п	№ в списку	Прізвище, ім’я та по батькові	52.	58	Логвиненко Олексій Степанович
1.	1	Тимошенко Юлія Володимирівна	53.	61	Скибінецький Олександр Матвійович
2.	2	Турчинов Олександр Валентинович	54.	62	Жеваго Костянтин Валентинович
3.	3	Томенко Микола Володимирович	55.	65	Куровський Іван Іванович
4.	5	Шевченко Андрій Віталійович	56.	66	Портнов Андрій Володимирович
5.	6	Лук’яненко Левко Григорович	57.	67	Кеменяш Олександр Михайлович
6.	7	Омельченко Григорій Омелянович	58.	69	Буряк Олександр Васильович
7.	8	Курило Віталій Семенович	59.	70	Кириленко Іван Григорович
8.	9	Петрук Микола Миколайович	60.	72	Костенко Павло Іванович
9.	10	Суслов Євгеній Іванович	61.	74	Абдуллін Олександр Рафкатович
10.	11	Білорус Олег Григорович	62.	75	Писаренко Валерій Володимирович
11.	12	Федорчук Ярослав Петрович	63.	76	Макієнко Володимир Петрович
12.	13	Шкіль Андрій Васильович	64.	77	Крук Юрій Борисович
13.	14	Волинець Михайло Якович	65.	78	Рибаков Ігор Олександрович
14.	15	Семинога Анатолій Іванович	66.	79	Королєвська Наталія Юріївна
15.	16	Терьохін Сергій Анатолійович	67.	81	Сенченко Андрій Віленович
16.	17	Сас Сергій Володимирович	68.	82	Шишкіна Зоя Леонідівна
17.	18	Таран (Терен) Віктор Васильович	69.	83	Кравчук Петро Костянтинович
18.	19	Зубов Валентин Сергійович	70.	84	Триндюк Юрій Григорович
19.	20	Кирильчук Євген Іванович	71.	86	Олійник Святослав Васильович
20.	21	Шевчук Сергій Володимирович	72.	87	Чепинога Віталій Михайлович
21.	22	Яворівський Володимир Олександрович	73.	88	Лабуцька Анжеліка Вікторівна
22.	24	Левциун Володимир Іванович	74.	89	Бондаренко Олена Федорівна
23.	25	Кожем’якін Андрій Анатолійович	75.	91	Шаманов Валерій Вікторович
24.	26	Ляшко Олег Валерійович	76.	93	Зозуля Руслан Петрович
25.	27	Губський Богдан Володимирович	77.	94	Шаго Євген Петрович
26.	28	Кальченко Валерій Михайлович	78.	96	Сербін Юрій Сергійович
27.	29	Мостіпан Уляна Миколаївна	79.	98	Буджерак Олександр Олександрович
28.	31	Швець Віктор Дмитрович	80.	99	Сивульський Микола Іванович
29.	33	Воротнюк Ігор Борисович	81.	100	Кузьменко Петро Павлович
30.	34	Корж Віталій Терентійович	82.	101	Пашинський Сергій Володимирович
31.	35	Шлемко Дмитро Васильович	83.	102	Передерій В’ячеслав Григорович
32.	36	Курпіль Степан Володимирович	84.	104	Скубенко Володимир Петрович
33.	37	Буряк Сергій Васильович	85.	105	Чудновський Віталій Олегович
34.	38	Деревляний Василь Тимофійович	86.	108	Глусь Степан Карлович
35.	39	Сушкевич Валерій Михайлович	87.	110	Радковський Олег Володимирович
36.	40	Петренко Вадим Михайлович	88.	111	Бірюк Лев Васильович
37.	41	Васадзе Таріел Шакрович	89.	113	Корнійчук Євген Володимирович
38.	43	Фельдман Олександр Борисович	90.	114	Лукашук Олег Григорович
39.	44	Веревський Андрій Михайлович	91.	115	Денісова Людмила Леонтіївна
40.	45	Баграєв Микола Георгійович	92.	118	Єресько Ігор Геннадійович
41.	46	Немиря Григорій Михайлович	93.	121	Зімін Євген Ігорович
42.	47	Сігал Євген Якович	94.	122	Дончак Володимир Андрійович
43.	49	Забзалюк Роман Омелянович	95.	123	Камчатний Валерій Григорович
44.	50	Полохало Володимир Іванович	96.	124	Константинов Євген Семенович
45.	51	Осика Сергій Григорович	97.	126	Боднар Ольга Борисівна
46.	52	Гасюк Петро Петрович	98.	127	Рябека Олександр Григорович
47.	53	Ковзель Микола Олегович	99.	128	Одарченко Юрій Віталійович
48.	54	Сідельник Іван Іванович	100.	130	Жиденко Ігор Григорович
49.	55	Шепелев Олександр Олександрович	101.	131	Радовець Арнольд Анатолійович
50.	56	Лук’янчук Руслан Валерійович	102.	132	Шустік Олена Юріївна
51.	57	Міщенко Сергій Григорович	103.	135	Гнаткевич Юрій Васильович

2. Направити керівникові апарату Верховної Ради України копію цього рішення до відома.

3. Рішення набирає чинності з дня його прийняття.

Керівники партій:

Голова Всеукраїнського об’єднання «Батьківщина»

Ю. В. Тимошенко

Голова Української соціал-демократичної партії

Є. В. Корнійчук

Друкується в рахунок квоти фракції «Блоку Юлії Тимошенко».

МІЖПАРТІЙНИЙ З’ЇЗД БЛОКУ «НАША УКРАЇНА»
НАРОДНИЙ СОЮЗ «НАША УКРАЇНА», НАРОДНИЙ РУХ УКРАЇНИ, КОНГРЕС УКРАЇНСЬКИХ НАЦІОНАЛІСТІВ, УКРАЇНСЬКА РЕСПУБЛІКАНСЬКА ПАРТІЯ
«СОБОР», ПАРТІЯ ХРИСТІЯНСЬКО-ДЕМОКРАТИЧНИЙ СОЮЗ

м. Київ

РІШЕННЯ

2 червня 2007 року

Про дострокове припинення повноважень народних депутатів України, обраних від блоку «Наша Україна»

Відповідно до пункту 6 частини другої та частини шостої статті 81 Конституції України у зв’язку із виходом народних депутатів України, обраних від блоку «Наша Україна», зі складу депутатської фракції «Наша Україна»: політична партія «Народний союз Наша Україна», Народний Рух України, Партія промисловців і підприємців України, Конгрес українських націоналістів, Українська республіканська партія «Собор», партія Християнсько-Демократичний союз у Верховній Раді України п’ятого скликання, Міжпартійний з’їзд блоку «Наша Ураїна»: *вирішив:*

1. Достроково припинити повноваження народних депутатів України:

Аржевітна Станіслава Михайловича
Артеменка Юрія Анатолійовича
Безсмертного Романа Петровича
Бичкова Сергія Анатолійовича
Білозір Оксани Володимирівни
Богашевої Наталії Владиславівни
Бондаря Олександра Миколайовича
Борисова Валерія Дмитровича
В’язівського Володимира Михайловича
Герасим’юк Ольги Володимирівни
Гірнича Євгена Олексійовича
Григорович Лілії Степанівни
Гуменюка Олега Івановича
Давимуки Степана Антоновича
Джемілева Мустафи
Довгого Тараса Олексійовича
Довгого Станіслава Олексійовича

Єханурова Юрія Івановича
Жванії Давида Важаєвича
Жебрівського Павла Івановича
Зейналова Едуарда Джангіровича
Івченка Олексія Григоровича
Карпука Володимира Георгійовича
Катеринчука Миколи Дмитровича
Кендзьора Ярослава Михайловича
Кириленка В’ячеслава Анатолійовича
Ключковського Юрія Богдановича
Князевича Руслана Петровича
Ковалья Вячеслава Станіславовича
Козаченка Олексія Олексійовича
Короля Віктора Миколайовича
Костинюка Богдана Івановича
Кріля Ігоря Івановича
Круця Миколи Федоровича

Куйбіди Василя Степановича
Кульчинського Миколи Георгійовича
Кучеренка Олексія Юрійовича
Ланового Володимира Тимофійовича
Левченко Катерини Борисівни
Лижичко Руслани Степанівни
Лопушанського Андрія Ярославовича
Ляпіної Ксенії Михайлівни
Мартиненка Миколи Володимировича
Марущенка Володимира Станіславовича
Матвієнка Анатолія Сергійовича
Мойсика Володимира Романовича
Омельченка Олександра Олександровича
Оніщука Миколи Васильовича
Поживанова Михайла Олександровича
Полянчича Михайла Михайловича

Поляченка Володимира Аврумовича
Порошенка Петра Олексійовича
Прокопович Наталії Володимирівни
Сокирка Миколи Васильовича
Сташевського Станіслава Телісфоровича
Стретовича Володимира Миколайовича
Танюка Леоніда Степановича
Тополова Віктора Семеновича
Третьякова Олександра Юрійовича
Чорноволенка Олександра Віленовича
Чубарова Рефата Абдурахмановича
Шкляра Володимира Борисовича
Шкутяка Зіновія Васильовича
Шпига Федора Івановича
Ющенко Петра Андрійовича
Яковини Миколи Михайловича

Голова Народного союзу «Наша Україна»

Кириленко В. А.

Голова Народного Руху України

Тарасюк Б. І.

Голова Конгресу українських націоналістів

Івченко О. Г.

Голова Української республіканської партії «Собор»

Матвієнко А. С.

Голова партії Християнсько-Демократичний союз

Стретович В. М.

Друкується в рахунок квоти фракції блоку «Наша Україна».

«Юрій Макаров», пароплав і людина

...Барабаник опустил палички, сурмач вивів мідь — і під звуки державного гімну піднявся синьо-жовтий прапор. Відтепер символ України борознить море та океани на флаги току судна під назвою «Юрій Макаров». Суховантаж, що зійшов зі стапелів миколаївського заводу «Океан» (ініціалізація назва «Дамен шипардс океан»), одержав пропуску в порту Херсона.

Шестирічна Даша зняковіло дивиться на телекамери і мікрофони. З допомогою бабусі вона забралася у велике шкіряне крісло капітана судна і з цікавістю розглядає усякі важільці та кнопки на головній панелі стернової рубки. Вона вже знає, що цей «ве-елічезний пароплав» названо ім'ям її дідуся, якого вона, на жаль, не пам'ятає, бо тоді була ще зовсім маленька. Вже пізніше, у школі, вивчаючи історію рідного міста, дівчинка, звичайно ж, дізнається, що її дід, генеральний директор Чорноморського суднобудівного заводу, удостоєний високого звання — почесний громадянин міста Миколаєва. І в довгому переліку маститих титулів і нагород це звання — мабуть, воїстину «найнародніше».

Юрій Макаров народився в полтавському Кременчуці. Після закінчення Миколаївського кораблебудівного інституту, котрий носить ім'я його тезки — адмірала Макарова, прийшов на Чорноморський суднобудівний завод. Пройшов усі сходинки майстра корабельних справ: від помічника до генерального директора. За його участі побудовано більш як 500 суден — від рибальських сейнерів до крейсерів-авіаносців. Про 40-річну свою трудову діяльність на провідному підприємстві суднобудівної галузі Юрій Макаров розповів у книжці «Авіаносець», виданій до 100-річчя Чорноморського заводу.

Ю. Макаров був нагороджений безліччю державних відзнак, серед яких «Медаль академіка Челомея» та медаль «За освоєння космосу», що її за часів Союзу одержали лише три особи. Останньої він удостоєний за судно далекого космічного зв'язку «Академік Корольов», побудоване на Чорноморському заводі в тому числі й завдяки конструкторській думці Юрія Макарова. Своім указом президент Борис Єльцин нагородив миколаївського директора медаллю «300 років Російському Флоту».

Юрій Макаров був високообдарованою людиною — геніальна інженерна думка поєднувалася з такою якістю, як висока духовна культура і талант: коли збирався вищий склад флоту, Макаров був єдиним, здатним, сівши за рояль, зіграти, приміром, вальс Скрибіна.

— Мені дуже приємно, що судно, назване ім'ям мого чоловіка, одержало пропуску саме в Херсоні, — каже Надія Макарова. — Я сама родом з Херсонщини, з Верхньорогачицького району, і Юрій Іванович дуже любив приїжджати на Таврійську землю. Я широко вдячна компанії «Укррічфлот», керівництво якої розглянуло звернення громадськості Миколаєва й увічнило пам'ять про їхнього земляка в назві судна.

Кажуть, людина жива, доки жива про неї пам'ять. Ім'я Юрія Макарова житиме довго — в його справах. Мабуть, не знайти в місті корабелів людини, котра не знала б його. Сотні об'єктів сокультпобуту залишив він під час свого перебування не тільки на Миколаївщині. Його пам'ятатимуть мешканці селища в Київській області, куди переселяли постраждалих від Чорнобильської аварії, — котеджі, збудовані фахівцями Чорноморського заводу, були не просто добротними й затишними. Гендиректор подбав, щоб людям, котрі зазнали горя, завезли та розставили меблі! Вдячні переселенці навіть свою вулицю назвали Чорноморською.

«Юрій Макаров» — сьоме судно з даної серії суховантажів. За грецькою міфологією, це щасливе число. Сім футів під кілем вам, Маестро корабельних справ!

Алла БРУСИЛОВА.

Херсон.

Фото автора.

«Міжнародний Вишеградський фонд» удвічі збільшує фінансування для навчання українських студентів. На 2007/08 навчальний рік фонд надає 73 стипендії студентам та аспірантам з України. Про це повідомив виконавчий директор фонду Кріштоф Форраї (Укрінформ)

Що робиться, щоб Ічня не стала новою Новобогданівкою?

■ ПРОБЛЕМА ОЧИМА ВЛАСКОРА

Хоча увага громадськості України раз по раз прикута до військового арсеналу в Новобогданівці, де вже тричі лунали лиховісні вибухи, що завдали великих збитків, на Чернігівщині є не менш потужне небезпечне місце. За кільканадцять кілометрів від райцентру Ічня розташований один із найбільших складів боєприпасів в Україні (таких було вісім у колишньому СРСР!).

Колись надсекретний таємний об'єкт після вибухів у Новобогданівці стає дедалі відкритішим для різноманітних інспекцій, місцевих органів влади. Перевірки показали: зі сховищами, де розміщується на 400-гектарній площі десятки тисяч не тонн, а вагонів(!) боєприпасів, треба негайно щось робити! У 2005 році вже пролунав перший дзвіночок-попередження: 10 листопада під час відправлення на утилізацію реактивних снарядів до пускової установки «Град» (їх вантажили, як дрова!) один з них був приведений у дію і, пробивши борт автомобіля, влучив у дерево. На щастя, троє військовиків від вибуху отримали лише легкі поранення, а ракета не поцілила у сховище...

Як дізнаємося з довідки начальника УМНС України в Чернігівській області, П. Моцаря, у прирейковій зоні на непідготовлених тимчасових майданчиках з порушенням відповідних вимог зберігається 517 вагонів боєприпасів. У 60 сховищах потребує ремонту покриття. На 88 відкритих майданчиках зберігаються снаряди, які згідно з нормативними документами повинні бути у закритих спеціальних сховищах. Вийшли терміни перекладки штабелів з боєприпасами в кількості 2372 умовні вагони. Уже не придатні до зберігання снарядів в нормативних умовах 274000 ящиків різних розмірів. Штабелі ящиків з боєприпасами на відкритих майданчиках та платформах (58 місць відкритого зберігання, або 4090 умовних вагонів!) не захищені від дії прямих сонячних променів.

Стосовно незадовільного стану пожежної та техногенної безпеки території військової частини А-1479 висловили своє занепокоєння у зверненні від 28 грудня 2006 року до Президента України, Кабінету Міністрів України, Комітету Верховної Ради з питань національної безпеки і оборони депутати обласної ради. За ініціативи голови облдержадміністрації Миколи Лаврика у березні цього року за недоліки в роботі звільнено командира бази боєприпасів полковника Олександра Богдана. На його місце призначено підполков-

ника Володимира Калінчука. На жаль, однієї заміни керівника на іншого замало. Шойно висловив стурбованість ситуацією зі зберіганням боєприпасів під Ічнею народний депутат України Григорій Маньковський, який направив депутатський запит міністру оборони А. Гриценку, іншим високопосадовцям. Адже, за його переконанням, фактично нічого не робиться для фінансування заходів безпеки на такому важливому об'єкті. Це підтвердив і голова Ічнянської районної ради Олександр Сенчик:

— Я був на сході жителів населеного пункту, розташованого поряд із вій-

ськовою частиною. Люди по-справжньому занепокоєні, що для розв'язання проблем зберігання боєприпасів, поліпшення екологічної ситуації практично нічого істотного не робиться. Мешканці змушені вживати воду, в якій концентрація шкідливих речовин у 10 разів перевищує норму. Прикро, але навіть заплановані в бюджеті України понад три мільйони гривень для військової частини сьогодні не освоюються. Сюди треба десять мільйонів гривень! Звичайно, всі ці питання повинні комплексно вирішуватися в Києві.

...Найпекучіша проблема бази зберігання боєприпасів — 360 тонн легкозаймистого пороху, який накопичився після утилізації снарядів. Він насправді може стати детонатором для вибуху всього громадя вибухових речовин, що зберігаються поряд. Досить сказати, що

в радіусі 16 кілометрів (потенційна дія осколків!) довкруг складу розташовані 19 населених пунктів.

Цікаво, що 360 тонн пороху практично нічий. Адже вони залишилися у спадок військовій частині від спільного україно-американського підприємства «Слайнт-Київ», яке займалося вирізанням із снарядів латунних оболонок. Ця фірма збанкрутувала, а порох від її діяльності залишився. Як зазначають фахівці, він може спалахнути навіть від перепаду температур!

Місцева районна влада разом з командуванням вирішили спалити порох. Але, як з'ясувалося, зробити це не просто. Запротестували жителі найближчого села Сезьки, депутати якого не надали згоди на виділення майданчика для цієї роботи, оскільки запідозрили, що така акція негативно позначиться на стані здоров'я мешканців населеного пункту. Керівництво району «підкупило» іншу сільраду.

Восени минулого року депутати Ольшанської сільської ради на п'ятій сесії прийняли рішення про надання погодження на виділення земельної ділянки для спалення пороху. Щоправда, не за «так». А за умови будівництва підвідного чотирикілометрового газопроводу від села Гмирянка до Ольшан, проведення капітального ремонту сільської дороги по вул. Революції 1905 року. На жаль, з обіцяного заплановано зробити лише останнє силою району. А будівництво газопроводу під силу вирішити області, але звернення з цього приводу голови райради О. Сенчика в Чернігові не підтримали. І хоча всі служби дали «добро» й нині готують документацію на виділену земельну ділянку, схоже, в Ольшанах уже панують інші настрої.

Принаймні ольшанський сільський голова Тамара Мілейко у розмові зі мною висловила сумнів, що їхнє рішення після стількох місяців чинне. Одне слово, жителів села теж можна зрозуміти: чому вони повинні випробувати долю без вигоди?

На щастя, 200 тонн пороху мають забрати в Шостку для переробки. Це дещо «розсмокче» проблему. Але не повністю!

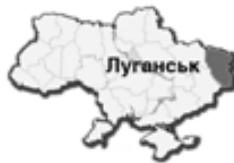
Сергій ПАВЛЕНКО.

Чернігівська область.

На знімку: склади боєприпасів під Новобогданівкою.

Фото Анастасії СИРОТКІНОЇ (з архіву «Голосу України»).

* ВІДГОМІН ВІЙНИ * ВІДГОМІН ВІЙНИ * ВІДГОМІН ВІЙНИ * ВІДГОМІН ВІЙНИ *

...поки не похований останній солдат

Біля села Дякового, що в Антрацитівському районі, волонтери луганської обласної асоціації «Пошук» виявили останки солдатів Великої Вітчизняної війни. Історична знахідка цікава тим, що вперше за базато років удалося одразу встановити особу одного загиблого солдата.

Провести розкопки місцевості попросила мешканка села баба Паша. Параска Миколаївна Помнікова пережила воєнний час і, незважаючи на досить похилий вік, тримає в пам'яті події тих днів. На краю її садиби було поховано останки солдатів. Через занепокоєння, що після її смерті та продажу земельної ділянки могили можуть бути потривожені, Параска Миколаївна вирішила, що останки потрібно по-християнськи перепоховати.

У кінці городу волонтери справді розкопали два поховання радянських солдатів. За останками старшини Василя цілком реально встановити його особу. В цьому допоможуть знайдений солдатський медальйон, залишки форми, в петлицях якої кубики, що відповідають званню старшини, значок відмінника РСЧА. Дивом зберігся обривок газети часів війни. Керівник «Пошуку» Володимир Снежко припускає, що знайдений медальйон зразка 1930-х років вказує на те, що Василь міг брати участь у «фінській кампанії» і під час смертельного поранення виконував обов'язки сержанта. При ньому було виявлено патрони від револьвера, а солдати, як відомо, особистої зброї не мали. Ці припущення підтвердили старожили села. У 1942 році вони були ще дітьми, але добре запам'ятали старшину Василя, котрий був для них великим авторитетом. Необхідно буде попрацювати в архівах.

У цьому селі знайдено також і поховання німецьких солдатів. Щоправда, медальйони не збереглися так добре, як у Василя, однак підтверджують походження їхніх власників. Через посольство Німеччини в Україні всі матеріали «пошуковці» передадуть до міжнародної пошукової служби. Що стосується радянських воїнів, то, тільки-но закінчать всі архівні роботи з встановлення осіб, їхні останки будуть віддані землі тут же, в селі Дякове, відповідно до християнського обряду. Допомогу в цьому обіцяли і селищний голова Олександр Бондаренко, і керівник місцевого об'єднання воїнів-«афганців» Олександр Кубло, і місцевий підприємець Олександр Орлов.

— Війна вважається не закінченою доти, поки не буде похований останній солдат, — підсумовує Володимир Снежко.

Алла АНТІПОВА.

■ НЕСПОДІВАНИЙ РАКУРС

Пожежну команду очолив... пастор

Уже більше року в селі Дерцені Мукачівського району функціонує унікальна пожежна команда. На добровільних засадах, за рахунок пожертвувань населення.

Ідея її створення, інформували у центрі пропаганди головного управління МНС у Закарпатській області, належить пасторові реформатської церкви Миколі Жуковському. Десь зо два роки тому він звернувся з листом-клопотанням до міністерства внутрішніх справ Угорщини з проханням посприяти у придбанні пожежного автомобіля. А вже через тиждень отримав згоду. Такий автомобіль знайшли в місті Тотобані. І хоч за угорськими стандартами він вищерапав свій моторесурс, добре відомо, якого віку автомобільна техніка є нині у розпорядженні українських пожежних... Тож восени 2005 року спецавтомобіль «Тепел» угорського виробництва прописався в селі Дерцені, й пастор взявся за формування добровільної пожежної команди. Знайшлося двадцять добровольців. Очолив це формування сам духовний наставник громади Микола Жуковський.

Стажувані новобранці проходили і в пожежників Тотобані, і в мукачівському районному управлінні ГУ МНС

України в Закарпатській області. Власними силами доукомплектували пожежний автомобіль обладнанням українського стандарту. Окрім усього іншого, в ньому є спорядження для рятування людей на воді (рятувний жилети), шість апаратів захисту органів дихання, переносні мото-

зроблю все, щоб надати її.

Несуть службу сільські пожежні вдома. Викликати їх можна двома телефонами мобільного зв'язку, що передаються позмінно. Оскільки Дерценська добровільна пожежна команда залучається на допомогу професіоналам ще у чотирьох населених пунктах Мукачівського та в одному — Берегівського районів, то номери телефонів роздано сільським радам, школам, будинкам культури, магазинам, їх знає й на-

Пастор взявся за формування добровільної пожежної команди. Знайшлося двадцять добровольців. Очолив це формування сам духовний наставник громади Микола Жуковський.

помпи і навіть бензопила...

Весь особовий склад працює на громадських засадах. Ось що каже начальник варти Олександр Матей:

— Це кожен з нас для себе вирішував. Я, приміром, не мав бажання стати професійним пожежником і отримувати за це окрему платню. Але, вважаючи себе відповідальною людиною, не можу байдуже дивитися на людську біду. Якщо хтось потребує допомоги, то неодмінно

селення. На тривожне повідомлення чергова варта відгукується моментально.

— Якщо виникає потреба, дерценських пожежних залучаємо до гасіння пожеж і в інших населених пунктах, — каже начальник Мукачівського районного управління ГУ МНС у Закарпатській області Іван Канчій. — А те, що дерценці до свого добровільного обов'язку ставляться сумлінно й відповідально, засвідчують відзнаки головного уп-

равління МНС у Закарпатській області. Відзначилися вони й недавно, під час гасіння складної пожежі, що виникла наприкінці січня цього року в Мукачівському офтальмологічному центрі. І хоч мають деякі проблеми із забезпеченням пально-мастильними матеріалами, адже фінансування здійснюється за рахунок пожертвувань парафіян, ми робимо й робитимемо все для того, щоб команда функціонувала, адже це наша спільна справа.

— Створення проти-пожежних формувань у сільській місцевості на території області не втрачає своєї актуальності, — вважає начальник головного управління МНС України в Закарпатській області Іван Гецянин. — У цьому плані велика надія покладається на підтримку органів влади та місцевого самоврядування. Особливо у віддалених гірських населених пунктах, які розташовані за тридцять, а то й за сімдесят кілометрів від місць дислокації підрозділів державної пожежної охорони. Допоки пожежний автомобіль здолає ці сімдесят кілометрів гірського бездоріжжя, якою може бути ефективність боротьби з вогняною стихією? Тому такі протипожежні формування вкрай необхідні.

Залишається додати, що пастор Микола Жуковський за рахунок пожертвувань мирян втілює в життя й інші соціальні проекти. Релігійна громада викупила будівлю, в якій колись була контора місцевого колгоспу. Парафіяни вирішили створити в ній соціальний центр допомоги й організовувати добровільні обіди для найменш захищених, надавати допомогу людям похилого віку, вести роботу з молоддю.

Іван ГУДЗОВАТИЙ. Закарпатська область. На знімку: церковна добровільна пожежна команда села Дерцена (пастор Микола Жуковський у центрі в шкіряній куртці).

Фото Федора ФІЛПА.

■ НАШ ДРУГ – ЛИСТОНОША

Робоча подорож довжиною в чотири... екватори

Коли сумчанка Наталя Куманцева з'являється на дільниці, то тільки й встигає відповісти на привітання. З нею вітаються ті, кому вона приносить пенсію, газети, листи, товари першої потреби. Жінка пам'ятає всіх, з ким доводиться постійно спілкуватися по роботі. А обслуговує ветеран 35-го відділення зв'язку Сумського поштамту ЦПЗ № 1 Н. Куманцева в густонаселеному спальному мікрорайоні обласного центру ні мало ні багато — «усього» якихось 1600 квартир та кілька офісних будівель.

Ніхто навіть не здогадується, скільки жінка здодала кілометрів, скільки перенесла кореспонденції. А коли б заповнили цю прогалину, то низько вклонилися б цій скромній трудівниці за її непримітний подвиг. Адже, за найприближнішими підрахунками, за 43 роки праці листоношею Наталя Вікторівна пройшла щонайменше чотири земні екватори, підкорила з десяток Еверестів, до того ж не вхолосту, а з вантажем за плечима загальною вагою майже півтори сотні тонн. Утім, Куманцева не виняток. Вона лише одна з багатьох непримітних трудівниць, на чийх тендітних плечах тримається вся вітчизняна пошта. Для таких, як вона, не існує негоди. У віхолу і заметіль, у дощ і ожеледицю, у літню спеку поспішає листоноша до своїх підопічних — з листами, переказами, періодикою, а головне — з добрим словом і теплом душі. Тому в будь-якій оселі для неї завжди відкрито двері.

— На роботі я постійно прагну створити собі хороший настрій, і вже потім вирушаю з ним до адресатів, — каже Наталя Вікторівна.

Зрештою, її душевного тепла вистачає не тільки на підопічних. Не обділяє ним і колектив, в якому пропрацювала дві третини свого життя. У 35-му відділенні жартують: «Нашій Вікторівні не 65, а наполовину менше, стільки запалу, енергії, оптимізму й ерудиції...».

У цій похвалі немає жодного перебільшення. Важко повірити, особливо з огляду на сьогоднішню зарплату листоноші, але Куманцева передплатує до двох десятків видань. І набутою інформацією — від порад щодо здорового способу життя до анекдотів — охоче ділиться з оточуючими. За ширість, відвертість, простоту і легкість у спілкуванні до неї тягнуться люди. Робочий день листоноші, як у тієї білки в колесі: ранком — пошта, ввечері — пошта. Зранку вона у відділенні і на дільниці, а вечорами, у вільний від роботи час, нерідко виконує замовлення ветеранів та інвалідів. Кому хліба купити, кому цукру чи молока... Ніколи не було випадку, щоб знехтувала проханням. А в самої ж син, двоє онуків, дачна ділянка.

Окрім усього іншого, Н. Куманцева чудовий психолог. Принесе листи й одразу пропонує купити конверт, адже тоді й відповідь швидше писатиметься. А взяти передплату. Сьогодні до вибору українців — сотні видань: читай — не хочу. Та Наталя Вікторівна знає уподобання всіх своїх візаві, досконало вивчила каталог і пропонує саме те, що цікавить того чи іншого вибагливого респондента. Не біда, якщо пошкоджена вандалами чи здана в металобрухт поштова скринька. Тоді видання доставить адресату безпосередньо в руки. Якщо не застане — прийде ввечері. Немає ввечері — не біда, забіжить у вихідний... Саме тому Куманцева у відділенні з року в рік найкраща за результатами передплатної кампанії, а її дільниці упродовж багатьох років — найчитабельніша в обласному центрі.

Начальник 35-го відділення Ніна Корольова вважає, що нелегкі поштарські будні може долати лише Людина, народжена листоношею: яка вмє спілкуватися з людьми та розуміє їх як саму себе. А ще в цій професії ніяк не обійтися без чесності, порядності, уважності. Чимало людей просяться на роботу, але тиждень-два скуштують поштарського хліба і тільки їх бачили... Не їхнє це діло, не до душі їм ця справа. Зате Куманцева не мислить свого життя без неї.

На дільниці Наталі Куманцевої — дві житлові чотирнадцятиповерхівки, де взагалі немає поштових скриньок, триповерхова офісна споруда з трьома десятками організацій, де кореспонденцію необхідно занести у кожну примітально, і 10 дев'ятиповерхівок, де придатних поштових скриньок заледве третина. Тож відповідальна за свою справу листоноша постійно бере ноги в руки і, мов той альпініст (у половині сумських висоток ліфти не працюють місяцями), мандрує поверхах. До того ж через відсутність освітлення на сходах, нерідко навромацки.

Про що мріє ветеран поштового зв'язку разом із колегами? Мрії скромні і невинуватливі. Щоб їхня праця належним чином була поцінована начальством з «Укрпошти». Дуже вже низькі зарплати в жінок з важкесними поштовими сумками. Не завадило б і державі повернутись до них обличчям. Адже сьогодні ця державна структура фактично покинута своїм патроном напризволяще. Поштовики самі заробляють собі на зарплату і живуть без будь-яких дотацій. Живуть складно, однак з великою надією, що невдовзі поліпшиться ситуація і в поштової сфері, і в їхньому житті...

Олена ВОВЧЕНКО, Владислав ЖМУРКОВ.

Сумська область.

Фото автора.

* СОЦІОЛОГІЯ * СОЦІОЛОГІЯ * СОЦІОЛОГІЯ * СОЦІОЛОГІЯ * СОЦІОЛОГІЯ *

Хабарі брати і давати... готові

Ма й же 52 відсотки населення країни не бачить у хабарах зла, з яким потрібно боротись. Такі результати опитування оприлюднив Київський міжнародний інститут соціології, який досліджував питання в рамках проекту сприяння активній участі громадян у протидії корупції в Україні. Стосовно хмельничан, то лише трохи більш як 15 відсотків респондентів готові протистояти корупції.

Тим часом проблем, пов'язаних із цим явищем, у краї чимало. Серед найсерйозніших хмельничани називають високу вартість і незадовільну якість охорони здоров'я, низький рівень життя та корупцію в органах влади. І саме медична сфера, за да-

ними опитування, є найбільш корумпованою у краї. Підтвердили цю думку і представники всеукраїнської громадської організації Національний комітет з боротьби із корупцією.

Об'єктом її пильних досліджень став пологовий будинок. Як вважають громадські активісти боротьби із корупцією та хабарами, саме останні призвели до того, що показники смертності новонароджених в обласному центрі — одні з найвищих у державі. Традиційно друге місце у списку хабарників подоляни віддали ДАІ. А ось третя сходинка несподівано дісталась органам призову на військову службу. В жодній іншій області такі звинувачення не були пред'явлені військоматам.

Хмельничани переконані: хабарі частіше доводиться давати не з власної волі, а тому, що їх вимагають. Лише трохи більш як п'ять відсотків респондентів відверто зізналися, що

добровільно пропонували винагороду тим, від кого залежало вирішення того чи іншого питання. Натомість майже сорок відсотків наголошують, що гроші і подарунки в них просто вимагали, штучно гальмуючи розв'язання проблем. За даними соціологів, із подібним виманням у сусідніх Вінницькій та Житомирській областях стикаються у три-чотири рази менше громадян.

Лише сім відсотків хмельничан вважають, що вирішення своїх проблем можна довірити обласній владі. Ще трохи більш як чотири — вірять Президенту. А от міським та сільським органам влади, так само як і Кабміну, довіряють тільки півтора відсотка населення. Завершує список Верховна Рада, рівень довіри до якої впав в області до половини відсотка.

Ірина КОЗАК.

Хмельницький.

У Волинському краєзнавчому музеї відкрилася виставка «Ігор Стравінський: сходження до слави» (Укрінформ)

Мовна політика має поглиблювати міжнаціональну толерантність, а не бути заручником у політичній грі

(Початок на 1-й стор.).

На жаль, за роки незалежності українська влада виявилася неспроможною забезпечити всебічний розвиток і функціонування української мови. Втім, нормалізації мовної ситуації заважають не лише брак ефективної державної мовної політики, а й часта політизація цього питання. Політичні спекуляції тут неприпустимі, вважає Микола Жулинський. Тому потрібно якомога швидше ухвалити концепцію. До її обговорення запросили також мовознавців, правників та урядовців. Найголовніші тези документа — розширення сфери застосування української мови, прискорення формування українського мовно-культурного та мовно-інформаційного простору. Обов'язковим має бути й володіння українською мовою посадовими особами.

Водночас розробники проекту не оминули і проблему мов інших народів, що населяють Україну. Корисним, на їхню думку, є досвід сусідів. Приміром, в Естонії скористалися методикою «мовного занурення», яку випробували раніше в себе двомовні канадці. Вона полягає в тому, що не естонці мають вивчити мову корінного народу, а естонці тим часом вивчали російську. Мабуть, саме тому жодна російськомовна сім'я за роки незалежності звідти не виїхала. Бо там і високий рівень життя, і високий рівень мовного занурення, вважає голова Ради з питань етнонаціональної політики Геннадій Удовенко. Щось подібне має зробити й Україна.

Марина КРИВДА.

Р. С. За даними Всеукраїнського перепису населення 2001 року, українці становлять 77,8 відсотка населення України, тоді як українську мову визнали рідною лише 67,5 відсотка.

■ ФОТОФАКТ

Фото Дмитра ЛАРИНА (Укрінформ).

Днями в Києві було поставлено одночасно два рекорди України. По-перше, створено найбільшу картину-мозаїку, викладену з фруктів. А потім відбулося найшвидше поїдання цієї найбільшої картини-мозаїки зірками українського шоу-бізнесу. *На знімку:* учасники групи SMS створюють картину.

■ У НОМЕР

Скажений вовк напав на селян

Чернігівська область. У селі Песоцьке Козелецького району Чернігівщини з'явився вовк, який почав нападати на людей. Від його іклів постраждали четверо селян. Розбій непроханого гостя припинився лише після того, як син одного з потерпілих зарубав сіроманця сокирою.

Чернігівська обласна лабораторія ветеринарної медицини визначила, що тварина була хвора на сказ. Постраждалих госпіталізовано до Козелецької центральної районної лікарні, де їм зроблено відповідні щеплення. Поки що всі, хто зустрівся зі скаженим вовком, продовжують курс лікування.

Сергій ПАВЛЕНКО.

Санепідстанція Чернівців звернулася до населення з проханням не купувати кремові тістечка та торти, виробництво яких у місті заборонено. Те саме стосується приготування у кафе та кулінаріях салатів з майонезом, паштетів та холодцю. Дозвіл продовжити їх виробництво отримали лише 5 цехів, повідомляє наш власний кореспондент **Сергій СУЛИМА**

Кероване сопрано

Про ситуацію, що склалася довкола Київського муніципального камерного хору «Хрещатик», «Голос України» вже розповідав у матеріалі «Хором «Хрещатик» керуватиме директор-будівельник?» (див. «ГУ» за 24 березня ц. р.) Як з'ясувалося, це передбачення трохи «морально» застаріло: двадцятьма співаками, за мудрим задумом чиновників з Головного управління культури і мистецтв столичної держадміністрації, тепер має керувати не просто директор, а генеральний, і не з будівельною, а юридичною освітою. І хоч усілякі професії, як відомо з дитячого віршика, гарні й важливі, навряд чи юрист так тонко розбирається в мистецтві, що може вирішувати, яка концертна програма потрібна, а яка ні, чи оцінювати творчу спроможність артистів. А саме цим має займатися директор, тим паче генеральний. Він навіть має право звільнити художнього керівника, щоправда, за якими критеріями він визначатиме йогого диригентський рівень, їй-Богу не уявляю.

Не можуть цього уявити і засновник та багаторічний «одноосібний» керівник хору Лариса Бухонська, артисти, провідні діячі мистецтва та просто шанувальники «Хрещатика», які днями зібралися на прес-конференцію в УНІАНі. Ситуація, казали вони, нагадує практику радянських часів, коли Мстиславу Растроповичу потрібно було перед закордонними гастролями узгоджувати свою програму з ЦК. Видатний музикант такого там понаписував, що колеги ще й досі втішаються над «обізнаністю» контролерів його репертуару. Сучасний «анекдот» також викликав би сміх, якби не було так сумно. Влада в столиці належить агресивним невігласам, які нищать

не лише парки й дитячі майданчики, а й те, чим найбільше може пишатися країна — мистецтво. Справжньою рейдерською атакою на хор — неодноразового переможця найпрестижніших міжнародних конкурсів — назвали присутні на прес-конференції музикознавці нові кадрові розпорядження начальника ГУ-КиМ Світлани Зоріної.

Втім, у цих визначеннях, мабуть, є рація, адже йдеться за великим рахунком не про ущемлені амбіції диригента від Бога Лариси Бухонської. Річ у землі, яку Лариса Володимирівна на свою голову вибила під спорудження концертного залу, службових приміщень та житла для артистів. Принаймні у зверненні до Пре-

зидента, Прем'єр-міністра, Генпрокурора та міського голови Києва колектив «Хрещатика» стверджує, що «цілеспрямовані дії» саме проти їхнього хору «пов'язані з будівництвом у центрі міста». Там, де можуть шелестіти мільйони, багатоголося хор захотіли звести до німоти.

Попереду — судове вирішення конфлікту. До захисту одного з найкращих камерних хорів світу приєднуються не лише окремі творчі постаті, а й низка профе-

■ ФОТОФАКТ

Тривас пікетування Київміськради громадянами України, зокрема, Н. Батовською під гаслом: «Я хочу одержати землю в Україні не в 2020 році, а зараз!».

Фото Івана ТИХОГО (Укрінформ).

«Ні!» рейдерству в освіті

(Початок на 1-й стор.).

— Ректора Зінаїду Сівєрс звинувачують у фінансово-господарських порушеннях і закидають, що вона не є доктором і професором, а тому не може очолювати вуз, — каже декан філологічного факультету Станіслав Караман. — Водночас перевірки КРУ, головного управління освіти й науки або не виявили жодних порушень, або виявили незначні вади бухгалтерії, які усунули в процесі ревізії. А дисертацію ректор не захистила за

браком часу, який витратила на створення престижного сучасного освітнього закладу.

Свою честь і гідність Зінаїда Сівєрс має намір захищати в суді.

Головне управління освіти і науки КМДА іншої думки про її професійні якості. Контракт з ректором тут вважають неправомірним і нагадують, що, згідно зі статтею 39 закону про вищу освіту, ректором може бути особа, яка має вчений ступінь доктора або кандидата наук і є про-

фесором. «Університет створено за рішенням КМДА, він утримується коштом столичного бюджету, тому влада має цілковите право його перевіряти», — заявила заступник начальника управління освіти Лідія Нестеренко. За її словами, проміжним актом перевірки управління внутрішнього контролю та аудиту КМДА засвідчено нецільове використання ректором чотирьох мільйонів гривень.

Ганна ЛУКАНСЬКА.

■ ЦИФРА

1 мільйон 300 тисяч гривень

передав цьогоріч національний фонд соціально-го захисту матерів та дітей «Україна — дітям» на Хмельниччину. Як зазначив голова представництва фонду в області Юрій Козловський, усі кошти та гуманітарну допомогу отримали індивідуально діти-сироти, ті, хто залишився без батьківської

опіки і потребують допомоги. Майже чотирьом тисячам із них було передано приблизно 30 тонн гуманітарної допомоги. А приблизно для сотні дітей із неблагополучних родин представництво організувало відпочинок на морі.

Ірина КОЗАК.
Хмельницька область.

Тернопільська влада працюватиме під проводом Степана Бандери

Пам'ятник провідникові ОУН Степанові Бандері встановлять під стінами Тернопільської обласної ради і облдержадміністрації. Так вирішив оргкомітет. Спершу пам'ятник мав бути на проспекті, що носить ім'я Бандери. Але пам'ятний знак на цьому місці осквернили невідомі. Тож вирішили розташувати його ближче до влади. Оголошено конкурс на кращий проєкт пам'ятника і збір коштів. Спорудити монумент мають до 100-річчя провідника ОУН, яке відзначатиметься 1 січня 2009 року.

Любов ЛЕВИЦЬКА.

Тернопільська область.

■ ФОТОФАКТ

Напередодні Дня медичного працівника на базі 1-го військового госпіталю Східного територіального командування внутрішніх військ відбувся конкурс медсестер. Перше місце здобула дончанка Ірина Онишко (на знімку).

Дмитро ЛЮБЧЕНКО.

Фото автора.

Після дощів сходять міни

Івано-Франківська область. Упродовж одного дня на Прикарпатті виявили кілька вибухонебезпечних предметів часів Другої світової війни: дві міни, три артснаряди і гранату. Їх знайшли в кількох селах: Олеші та Грушка Тлумацького, Чернятин Городенківського та Ямниця Тисменицького районів.

Дарина НАЗАРЧУК.

Туристів до Вінниці везти поки що соромно

У першому вінницькому туристичному ярмарку взяли участь 30 із 50 зареєстрованих у регіоні фірм, що надають послуги туристам.

Для відвідувачів була гарна нагода протягом короткого часу обрати найкращу пропозицію для поїздки за кордон чи по Україні. Одному із везунчиків під час розіграшу призів дісталася безплатна путівка до Чехії, ще кілька любителів мандрів отримали знижки у 10 відсотків на придбання путівок.

Вінницькі туроператори надають можливість своїм клієнтам побувати в будь-якому куточку світу. Деякі з них відкрили навіть чартерні рейси з міста над Бугом до зарубіжних країн. А ось везти туристів до рідного міста, за словами керівника однієї з фірм, просто соромно. Гостям тут є що показати. Але елементарний сервіс ще не на висоті. «Допоки у місті не з'явиться хоча б 50 громадських туалетів, ми туристів запрошувати не будемо», — додав співрозмовник.

Влітку доправляють відпочивальників на берег моря і декілька фірм-перевізників. Якщо раніше вони шукали, де б розташуватися, то тепер міська влада відвела їм спеціальне місце — навпроти Центрального автовокзалу. Тож їхніми послугами можуть скористатися і гості міста.

Віктор СКРИПНИК.

Вінницька область.

Феєричні вогні — для Домініканського собору

Комунальне підприємство «Львівсвітло» завершило проект освітлення відомої пам'ятки архітектури. Домініканський собор 24 червня засяє кольоровими вогнями. Вдень і вночі кожний фрагмент величної споруди у стилі бароко буде виясковано для огляду завдяки 50 діодним світильникам. В Європі їх використовують давно, а в Україні нову тенденцію почав активно впроваджувати Львів. Таке освітлення дуже економне і потребує лише 300 гривень на рік. Світильники — недешеві, але їх придбали для міста спонсори.

Оксана ТЕЛЕНЧІ.

Грузинські солдати вирушать до Афганістану

Військовослужбовці Грузії візьмуть участь у миротворчій операції НАТО в Афганістані. Політичне рішення з цього приводу вже ухвалене, і нині керівництво грузинського міністерства оборони перебуває у Брюсселі, де проходять консультації з першими особами Північноатлантичного альянсу. «Ми готові відправити туди спеціальний підрозділ, до того ж у той сектор, який запропонує НАТО і який важливий для альянсу», — заявив заступник міністра оборони країни Бату Кутелія.

Підвищення цін на газ необгрунтоване

Підвищення цін на газ для металургійних підприємств компанією «Укргазенерго» — пряме порушення антимонопольного законодавства, заявив голова правління ВАТ «Маріупольський металургійний комбінат імені Ілліча» Володимир Бойко.

— Три тижні тому Росія прийняла рішення: на 3 мільярди кубометрів зменшити видо-

буток газу через те, що немає збуту, — зазначив він. — А наша команда піднімає ціни на 20 гривень без ПДВ. Де обгрунтування? Газ купують по 130 доларів за тисячу кубометрів. Плюс транспортні витрати — нехай п'ять—десять доларів плюс ПДВ. Разом — максимум 168 доларів. А ми платимо 189.

За словами Бойка,

■ ФОТОФАКТ

На площі Міцкевича у Львові з'явилася символічна «Стіна плачу». На плакаті розміром три на шість метрів розмістили більш як сотню фотографій людей, котрі померли від наркоманії. Знімки зібрано зі всієї України.

Шведські королі приїдуть до херсонського села

До небувалої в своїй історії події готується село Зміївка, що в Бериславському районі Херсонщини. Населений пункт мають відвідати шведський король Карл XIV Густав та королева Сильвія. У Зміївці — найбільше в Україні поселення етнічних шведів. Візиту високих гостей передуватиме приїзд до села посла

України в Швеції Анатолія Пономаренка. До знаменної події у Зміївці обіцяють відремонтувати церкву, школу та бібліотеку, а також прокласти до села дороги з райцентру. Королівський візит заплановано на 2008 рік.

Алла БРУСИЛОВА.

Якщо не злодії, то негода

Через викрадення невідомими трансформаторного мастила без електропостачання залишилися мешканці сіл Панькового та Южного, що в Бобринецькому районі на Кіровоградщині. Проблеми з електроенергією ви-

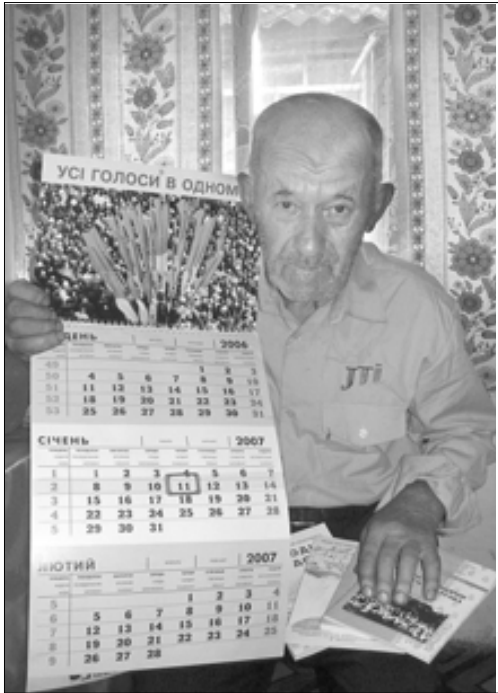
никли і в мешканців села Сабового в Новоархангельському районі. Щоправда, цей випадок не пов'язаний із криміналом. Електрострум зник через пошкодження опори лінії електропередач внаслідок падіння на неї су-

хого дерева. Нині органи місцевої влади вирішують питання про якнайшвидше відновлення електропостачання до цих населених пунктів.

Олег БОНДАР.

Кіровоградська область.

■ ПЕРЕДПЛАТИВ І ВИГРАВ

Усе життя — з «Голосом України»

Федір Корнійович Хоруженко (на знімку) із села Черкашани Миргородського району передплатує газету Верховної Ради України з першого номера. «Голос України» тільки й читаю», — каже він. А ось тепер буде в його оселі ще й бібліотечка літератури полтавських авторів, подарована нашими постійними партнерами, — видавництвом «Астрей» (директор — Віктор Костенко).

Федір Корнійович — ветеран Великої Вітчизняної, має численні нагороди, серед яких медаль «За відвагу» та дві подяки від Верховного головнокомандувача. Після війни аж до самої пенсії працював водієм у колгоспі, тож має ще й трудові відзнаки. Виростив з дружиною чотирьох дітей, є онуки та правнуки.

Дмитро СКОБЕЛЬСЬКИЙ.

Полтавська область.

Фото автора.

Реформа армії — головна тема переговорів у Брюсселі

Учора в Брюсселі відбулася зустріч міністрів оборони НАТО й України. Перед початком засідання комісії НАТО міністр оборони Анатолій Гриценко провів переговори з генеральним секретарем альянсу Япом де Хооп Схеффером і міністром оборони Франції Ерве Мореном, повідомляє прес-служба Міністерства оборони.

Реформи українського сектору Збройних сил і безпеки, а також питання участі підрозділів Збройних сил України в операціях під егідою НАТО були головною темою під час зустрічі А. Гриценка з колегами. Зокрема, глава українського оборонного відомства поінформував учасників засідання про розвиток української армії в контексті виконання заходів Державної програми розвитку ЗС на 2006—2011 роки.

■ СВІТ КОРОТКО

ЛІВАН Мішенню терористів став депутат

Влада Лівану просить міжнародної допомоги в розслідуванні нового теракту, який забрав життя депутата парламенту Валада Ейдо, його сина і ще восьми осіб. Замінований автомобіль вибухнув у Бейруті біля входу в парк на березі моря. Влада впевнена, що саме депутат був мішенню терористів. Валід Ейдо відомий своєю антисирійською позицією. У минулому на нього не раз скоювали замах. Він був однопартійцем Саада Харірі і близьким другом його батька, колишнього прем'єр-міністра Лівану Рафіка Харірі, котрого вбили два роки тому.

ПАЛЕСТИНА Сектор Газа у вогні

Після п'яти днів запеклих сутичок з угрупованням ФАТХ бойовики радикального палестинського руху «Хамас» взяли під контроль велику частину сектору Газа, зокрема, всі головні дороги і прикордонний пункт Рафах на кордоні з Єгиптом. Стрілянина не стихає цілодобово. Жителі сектору вже ніде не почувуються в безпеці.

ІРЛАНДІЯ Коаліцію сформували за допомогою «зелених»

В Ірландії прихильники Партії зелених протестують проти рішення партійного керівництва підписати коаліційний договір з «Фіанна Файл» — партією прем'єр-міністра Берті Ахерна, яка перемогла на виборах. Маніфестанти незадоволені політикою Ахерна і заявляють, що вона суперечить позиції «зелених». Але, незважаючи на думку виборців, лідери цієї політичної сили ухвалили коаліційну пропозицію — адже завдяки цьому партія вперше у своїй історії ввійде в уряд.

РОСІЯ В очікуванні прибутку

Попит на природний газ у країнах Центральної та Східної Європи до 2020 року збільшиться на 37,5 відсотка, і Росія, найімовірніше, збереже перше місце серед його постачальників на цей ринок, заявив старший віце-президент східного відділення постачань німецького концерну «Рургаз» Уве Фіп. Нині поточний попит у Польщі, Чехії, Словаччині, Австрії, Румунії, Болгарії та Угорщині, за його даними, становить 80 мільярдів кубометрів газу на рік. При цьому Росія забезпечує 57 відсотків його поставок, близько 30 —видобувають у самих країнах регіону, а 13 відсотків експортують з інших країн.

■ ТЕМА

Наші «сантехніки» досі п'яні?

Треба було замінити сушилки для рушників. Зателефонувала до ЖЕКу. Майстер відповіла, що два сантехніки зайняті, а ще один... п'яний і надовго: запій лише розпочався. Втім, співчутливо порадила вона, зверніться до когось з них особисто, може, домовитесь...

Мешкаю у відомчому будинку, тож наш ЖЕК ніяких інших сантехніків до підвалів будинку не допускає. Довелося «домовлятися». Щоправда, сантехнік прийшов не в суботу, як обіцяв, а в понеділок, та ще й з великим запізненням. За дві з половиною години роботи заплатила цьому фахівцю 400 грн. — така такса, сказав він. Як для нормальної людини, то ситуація цілком дика. Але хіба не натрапляємо на таке щодня, щогодини?

Недавно отримала лист від нашої читачки, вчительки із Запоріжжя Нінель Покотило. «Шановна пані Писанська, — пише вона, — не розмінюйтесь на побутові теми, адже ми ніколи не позбудемося обважування на ринках і в магазинах, безсовісного здирства там, де начебто клієнта мали б усіляко улажати. Ви пишете правильно. Але чи варто витрачати на це зусилля? А от ваші коментарі до політичних подій, рішення, ухвалені нашою владою, для мене, і я переконана, також для багатьох читачів, не лише одне з достовірних джерел інформації. Рубрика «Тема» допомагає нам збагнути, що насправді відбувається на горішніх щаблях влади. Ви пишете так, як думаю я та багато інших людей. Але ми не маємо змоги ці думки висловити. Тому вважаємо вас нашим голосом. Будьте ним!»

Тож: чи поєднуються мої приватні стосунки з сантехніком ЖЕКу, черги до інспекторів у районних відділеннях пенсійного забезпечення, безсовісне хабарництво на всіх рівнях державної влади (перелік того, що псує нам життя, можна продовжувати до безкінечності) з подіями, котрі відбуваються у сфері політичній? А точніше, чи бачать цей зв'язок громадяни України? Мабуть, що ні, бо навіть інтелігентна пані Покотило, з котрою я спілкувалася телефоном, як, до речі, й багато інших наших читачів, вважає, що ці проблеми можна залишити «на потім». Тільки ж живемо ми зараз, щодня...

Мабуть, коли б я звинуватила міністра нашого комунального відомства в тому, що в ньому працюють тисячі таких здирників, як «мій» сантехнік, то він вочевидь дуже здивувався б, мовляв, до кожного не приставиш міліціонера. Тож винен усе-таки стрілочник, чи то пак — сантехнік? Якщо так, то навіщо нам міністри, за керівництва яких плодяться такі «сантехніки»?

Тим часом політичні «баталії» тривають: чи видали народним депутатам трудові книжки, чи правильно вони написали заяви про складення депутатських повноважень, чи всі це зробили, хто обіцяв, а якщо ні, то чому? Партійні лідери заповнили такими дискусіями радіо- й телефір — начебто це і є наші найважливіші життєві потреби. Ще деякі з них цілком серйозно підраховують, скільки відсотків голосів кому відстанеться у разі перемоги на виборах, і, відповідно, вже навіть ділять владний пиріг. А дехто обіцяє безкінечні суди у разі, коли перемога на виборах відстанеться не йому. І роблять це цілком широко, відвойовуючи для себе якомога більше життєвого простору. Але який стосунок маємо ми в нашому повсякчасному житті до їхніх клопотів?

Валентина ПИСАНСЬКА.

Фінансові потоки комунальних підприємств стануть прозорими

Спеціалісти головного економічного управління Запорізької міської ради представили комп'ютерну програму управління фінансовими ресурсами комунальних підприємств, яка має назву «Віртуоз». Незважаючи на популярність інформаційних технологій, досі не було спроб узяти під контроль фінансові потоки комунальників і з'ясувати справжні причини хронічної вбогості цієї сфери.

Докопатися до причин інертності нескладно. За словами керівника проекту Олександра Заславського (Інститут кібернетики НАНУ), вона вигідна чиновникам. Саме тому впроваджувати нову програму в містах не поспішають. Запоріжжя — приємний виняток. Міська влада тут зацікавлена в підвищенні ефективності роботи підприємств та зниженні непродуктивних витрат.

Коли оборот грошей простежуватиметься, як на долоні, прибуток складе десятки тисяч, а на великих підприємствах — і мільйони гривень, переконаний перший заступник міського голови з питань діяльності виконавчих органів ради Володимир Грищенко. Нова система електронного моніторингу покладе край і «ручному» управлінню фінансами. На думку заступника міського голови, начальника фінансового управління міської ради Валентини Малиш, ця програма особливо стане в пригоді підприємствам, де затримують заробітну плату. Очікується, «Віртуоз» дасть місту можливість розпорятися з поняттям «збиткове комунальне підприємство». Проект уже запустили в комунальних підприємствах «ЕЛУАД» (експлуатаційне лінійне управління автомобільних доріг), «Зеленбуд», «Водоканал», у концерні «Міські теплові мережі», у виробничо-ремонтних експлуатаційно-житлових об'єднаннях №№ 2 і 8.

Новинка зацікавила депутатів міської ради. Так, голова земельної комісії Роман Таран сподівається, що наступним кроком стане впровадження контролю на ринку землі та в системі управління об'єктами спільної власності територіальної громади Запоріжжя. А міського голову Євгена Карташова тішить можливість просто на своєму робочому місці, лише ввімкнувши комп'ютера, дізнаватися про ситуацію на підприємствах.

Микола МАНЬКО.

З початку року вода забрала життя у 63 мешканців Хмельниччини. Торік ця статистика була втричі меншою. Серед потерпілих найбільше дітей. Однією з останніх жертв став чотирнадцятилітній хлопчик із села Катеринівка. Він пішов скупатися до ставка і не повернувся, повідомляє наш власний кореспондент Ірина Козак

Лоцман у бурхливому морі приватного бізнесу

Ним для підприємців із Слов'янська став «Обліково-інформаційний центр»

Людмила Валентинова віддала державній службі понад двадцять років, із них шість — була начальником відділу державного казначейства в місті Слов'янську. Так сталося, що на початку 2000 року досвідчений економіст залишилася без роботи і була змушена стати на облік у центрі зайнятості. Постає питання: що далі? Що робити сповненої сил та енергії жінці, яка не хоче сидіти склавши руки? Та і на одну чоловікову зарплату родині жити важко.

— Виникали думки поїхати працювати за кордон, допомагати чоловікові із виготовленням кераміки, — пригадує Людмила Олексіївна. — Але швидко зрозуміла: не моє. Випадково спало на думку: а що, як почати власний бізнес? Стала вивчати законодавчу базу і зрозуміла, що мій досвід може знадобитися в новій справі.

Коли економіст прийшла до міського центру зайнятості, вона вже мала чітку, виношену ідею і знала, чим хоче зайнятися. Так склалося, що Слов'янськ став регіональною столицею кераміки. У радянські часи тут працювали потужні підприємства, а після їх закриття досвідчені майстри стали виживати поодиночці. Мало не в кожному дворі з'явилися печі і вироблялися продукція: посуд, вази, сувеніри, подеколи — справжні витвори мистецтва. Про податки та відрахування до цільових фондів мова не йшла. Про легальне оформлення працівників — також. Але часи «дикого капіталізму» минали, санкції ставали жорсткішими, та і самим господарям набридло працювати «в тіні». Допомогати таким дрібним підприємцям, не обізнаним із бухгалтерією і звітністю, і було покликане підприємство «Обліково-інформаційний центр», створене Валентиною.

Під розроблений Людмилу Олексіївну бізнес-план центр зайнятості видав розську Січ і волю України, на цьому-таки камені заголити голову й відшмагати нижче попереку нагайками, як і личить за старим козацьким звичаєм».

У Сімферополі з'явився «камінь спотикання»

■ РЕПЛІКА

Чергові 223-ті іменини «воріт Криму» пройшли б традиційно буденно й невибагливо, якби не бажання міського голови Геннадія Бабенка чимдужче вразити увагу співгородян і гостей міста ініційованим і максимально розрекламованим ним урочистим закладанням пам'ятника цариці Катерині II у Центральному парку культури і відпочинку. Саме на цьому дійстві градоначальник порадив усім міщанам побувати обов'язково, що й вилилося у гучний скандал, який не поспривав тут гармонізації міжнаціональних стосунків поліетнічної громади адміністративного центру Криму.

Ця задумка викликала різке неприйняття у кримських татар, меджліс яких пообіцяв серію акцій протесту. Закладений камінь на місці, де передбачається встановити пам'ятник, що планують скопіювати з аналогічного в Краснодарському краї Росії, одразу назвав «каменем спотикання» міжнаціональної злагоди в Сімферополі українські культурно-просвітні організації й козацькі, які пообіцяли за ідею увічнення у бронзі «клятої баби, що знищила Запо-

одноразову допомогу на розвиток підприємницької діяльності в сумі п'яти тисяч гривень. Цих грошей вистачило, щоб відремонтувати офіс та розпочати прийом клієнтів. Першим відвідувачем став підприємець, який здійснював транспортні перевезення. Переконавшись у професіоналізмі співробітників центру, відвідувач став постійним клієнтом. Так само, як і переважно більшість інших підприємців, які звертаються до офісу центру. За невелику плату клієнти отримують допомогу з реєстрації, закриття підприємств, оформлення трудових договорів, ведення бухгалтерського обліку, сплати податків, заповнення і здачі всіх форм звітності. Плюс консультації із підприємницької діяльності та законодавства.

— Чи складно починати власну справу? Безумовно, складно, — зізнається Валентинова. — Особливо на початку, коли ділові зв'язки лише налагоджуються й не одразу йдуть клієнти. Сьогодні понад 500 підприємців довіряють нам ведення своїх справ. До того ж у наших працівників є переваги,

яких немає в державних службовців з «єдиного вікна». По-перше, п'ятирічний досвід роботи, по-друге, універсальність. Адже кожен працівник «веде» своє підприємство, не розділяючи питання на податкові чи пенсійні. Тоді як держслужбовці консультують з «вузької» теми. Крім того, фахівці центру прораховують для кожного клієнта найвигіднішу та найзручнішу модель ведення бізнесу.

Нещодавно обліково-інформаційний центр відзначив своє п'ятиріччя. Найкращою нагородою для директора Людмили Валентиної стали слова подяки від клієнтів, яким центр допоміг подолати проблеми. Людмила Олексіївна — депутат міської ради Слов'янська, голова постійної комісії із питань економічної політики, бюджету та фінансів. А на запитання про поради майбутнім підприємцям відповідає так: «Бізнес піде лише тоді, коли знайдеш свою нішу. Не можна починати з того, чого не знаєш і не вмєш. Не обійтися без бази знань, певного досвіду. І коли ти потрапив у потрібний стру-

міль, тобі, як мовиться, й ангели допомагають. А якщо самі перешкоди на шляху — відступися, це не твоє».

А думки підприємців-клієнтів обліково-інформаційного центру такі.

Дмитро Кирпич: «Обслуговуюся в центрі із дня його відкриття. Він дуже допомагає економити час, гроші і нерви. Можна зосередитися на веденні бізнесу, не відволікаючись на паперові справи».

Ольга Хілюк: «Я звільнила себе від необхідності запам'ятовувати терміни звітів, витрачати час на черги. Я спокійна під час фіскальних перевірок. У нас із документами — повний порядок».

Ольга Синякова: «У нас уся сім'я — клієнти цього центру. Сьогодні складно відстежити зміни в законах, розібратися в бухгалтерії. Я ці турботи переклала на плечі фахівців центру і спокійна».

Ліна КУЩ,

Ірина ОЛЬШАНСЬКА.

На знімку: під час святкування п'ятиріччя центру його директор Людмила Валентинова (в центрі) приймала привітання від партнерів і клієнтів.

Фото авторів.

Що більше в риби охоронців, то менше її стає...

■ SOS!

За своїми водними ресурсами Запорізька область чи не найбагатша в Україні, адже вона має близько 300 кілометрів Азовського узбережжя, Каховське й Дніпровське водосховища та силу-силенну ставків, частина яких нанесена на дрібно-масштабні географічні карти. Тобто сам Бог велів, щоб тутешній люд з самого малечку вмів добре плавати та ловити рибу. Сам я навчився її підсідати на саморобний гачок у першому класі, в основному це були піскарі та карасики, бо те, що залишилося від колись повноводної Конки, навіть наприкінці п'ятдесятих років минулого століття важко було назвати річкою. А першого великого коропа спіймав вудкою в 1969 році, коли служив у Чехословаччині після відомих усьому світові подій. Отам і побачив, скільки може водитися справжньої риби в озерах та невеликих гірських річках, якщо народ дбає про примноження природних багатств. А що в нас?

Кілька років тому в Запоріжжі стався дикий випадок — двоє підлітків неподалік від Дніпрогесу видерлися на щоглу високовольтної лінії електропередач, відчепили провід і «закоротили» його в Дніпро... Як там не згоріли самі, знає тільки Бог, але шкоди наробили величезної. Про нещасну рибу вже й не будемо згадувати — її понесло за течією і дісталася вона тільки чайкам та ракам, бо в індустріальному центрі, де час від часу трапляються викиди бруду з промислових підприємств, така легка злобич нікого не спокушає. Але й при всій великій дикості не кожен дурень здатний створити аварійну ситуацію в енергосистемі, зате ці недоростки з таким непосильним завданням упоралися елементарно.

У всі часи затоки і протоки у плавневій частині Каховського водосховища навесні ставали місцем паломництва любителів легкої здобичі. Коли починається нерест, риба сама йде до рук. Не обов'язково ставити сітки, добра підсака чи острога в темну пору доби гарантує не меншу успішність. Щоправда, для цього треба мати міцні нерви, бо місяця в плавнях партизанські — є тут і ліси, і густі бамбукової товщини та вишини очерети. Навіть спокійної пори тут наодинці моторошно ходити серед дня, а коли у пітьмі за кушем тебе вистежує рибінспекція чи міліцейський наряд, стає зовсім непереливки. Але відчайдухи прориваються і через заслони, зрідка потрапляючи в руки правоохоронців. За словами заступника начальника Головного державного управління охорони, використання і відтворення живих водних ресурсів та регулювання рибальства в Запорізькій області (так нині називається колишня регіональна держрибінспекція) Віталія Романчука, тільки за 18 днів травня було затримано 165 порушників правил рибальства, в яких вилучено 1,3 тони риби, 148 знарядь незаконного лову; їм нараховано 16715 гривень для відшкодування завданих природі збитків. До того ж у двох випадках порушено кримінальні справи за браконьєрство. Однак це — дрібничка порівняно з тим, що могло би бути за справжнього розмаху боротьби з незаконним промислом, бо управління молоді, створене лише наприкінці квітня. Та й не так страшно потрапляти в ту саму рибінспекцію, хоч і неприємно. Ну, складуть протокол про адміністративне правопорушення, примусять відшкодувати збитки... Якщо, звичайно, не чиниш опору. От кого бояться бракон'єри по-справжньому, так це — козаків, точніше артистів кінно-спортивного театру, котрих долучають до охорони Хортицьких плавнів. Від вершників не втечеш і не сховаєшся, а вони теревенів не розводять і так від-

шмагають кількометровими батогами, доганяючи, що позаздриш і вужеві, з якого легко сходить шкура.

Деяке уявлення про розгул бракон'єрства у регіоні дають дані про результати роботи бердянських рибоохоронців (нині і це управління перебуває в стадії реорганізації). Тільки торік вони зафіксували 4040 порушень правил риболовлі, передали адміністративні й кримінальні справи до судів на 1857 осіб, вилучили в бракон'єрів 4110 зябрових сіток (кожна завдовжки 75 метрів) та 14402 інші знаряддя незаконного вилову (неводи, «павуки», «драчки» тощо). Але нехай не вводять в оману читачів ці приголомшуючі цифри: поділять тільки дурнів, котрі лізуть нахрапом і не заводять для свого заняття надійного «даху». Бо море, як і Каховське та Дніпровське водосховища, давно поділене.

Бракон'єрство стало професією

Узагалі це ні для кого не новина. Ще на початку сімдесятих років минулого століття, коли став самостійно виходити в море на баркасі, я добре запам'ятав уроки місцевого діда-рибалки: заплутаєш донку в чужій сітці, краще обріж жилку. Інакше біди не оберешся, чого доброго, а веслом по голові покастують. І справді, не встигнеш нагнутися з човна, щоб визволити з полону снасть, як уже опише поблизу тебе коло моторка — це господар сіті прийшов попередити незваних гостей, що він не дрімає. Нещасні випадки на морі трапляються всякі. Гинуть рибалки по-різному, бо «дюральки», особливо «Казанки», мають схильність пірнати у штормову хвилю зі швидкістю кинутої сокири, але коли течія пригонить до берега човен з пробитим дном, то й гадати нічого: бракон'єрська «педагогіка». Крім весел та багрів, у цих розбійників частенько на борту є рушниця, й не тільки для того, щоб стріляти в дельфінів, котрі заплутуються в сітки. Адже не випадково рибінспектори в нічні рейди в море без автоматів не виходять, але й за цієї умови шансів спіймати бракон'єрів на гарячому в них небагато.

Ще за радянських часів на Азові працювали серйозні професіонали кримінального промислу, існували свої «поняття» та «дахи». Механізм цих взаємин розкрив мені колишній однокласник, коли ми відзначали двадцятиріччя з дня закінчення школи. До речі, тоді я вперше в житті скуштував осетрового балику. «А не боїшся промишляти?» — запитав у однокласника, — адже ти партійний і в разі чого можеш полетіти з посади. «Розумієш, моя дружина — донька азовського рибалки, — пояснив він мені. — У цій сім'ї по-іншому не можуть жити. І про моє «хобі» знають усі, кому належить зна-

ти, однак не чіпають. Але коли, скажімо, першому секретареві, прокурору чи начальникові міліції потрібна буде осетрина, я маю її доставити в будь-яку пору доби».

Ці благословенні часи давно канули в Лету, змінилася не лише схема розрахунків, а й сам механізм нелегального промислу.

— Якщо раніше бракон'єрство мало індивідуальний характер, і займалися ним зловмисники у вільний від основної роботи час, то сьогодні незаконний вилов риби став постійним заняттям певних груп населення, — констатує прокурор області Валерій Кулаков. — Цей кримінальний бізнес приносить значні прибутки бракон'єрам та особам, які забезпечують їхню діяльність. Форми і методи протизаконного вилову риби оператив-но змінюються згідно з вимогами часу, різноманітність їхніх проявів неможливо було уявити ще декілька років тому. Сучасний бракон'єр оснащений плавзасобами з потужними двигунами, супутниковими навігаційними приладами і мобільним зв'язком, радіобуями та приладами нічного бачення, має можливість безперешкодно придбати заборонені знаряддя лову, перед якими риба беззахисна. Це і стало однією з головних причин виснаження рибних запасів у вододільних областях. Тому на боротьбу з бракон'єрством нині спрямовуються спільні зусилля правоохоронних, контролюючих та природоохоронних органів.

Флібустьєри Азовського моря

До честі правоохоронців, вони таки оголосили нещадну війну «рибній мафії» і вдарили в самісіньке її серце. На боротьбу з бракон'єрством підняли й прикордонників. Нині «зелені кашкетки» мають плавзасоби, а не безпорадно спостерігають з берега, як виходять у море швидкісні катери «джентльменів удачі». А прокуратура та спецпідрозділи міліції почали палити «дахи», які прикривають нелегальний промисел, та встановили жорсткий контроль за промисловиками, котрі фактично стали такими собі флібустьєрами Азовського моря

(пірати, що перебувають на службі в його величності короля. — Авт.). Прокурорський аналіз засвідчив глибоку корумпованість працівників рибоохоронних органів. Так, протягом 2005—2006 років Азовське державне басейнове управління охорони водних живих ресурсів (м. Бердянськ) не здійснило жодної перевірки дотримання ліцензійних умов провадження господарської діяльності, пов'язаної з промисловим виловом риби, а інспектори Нижньодніпровського державного басейнового управління (м. Запоріжжя) в першому півріччі 2006 року виявили лише два порушення правил промислового лову риби і вилучили у винних осіб лише 48 кілограмів риби. Але це, так би мовити, інформація для роздумів. Далі почалася серія розвінчувань посадовців рибоохорони, з яких один до того «змалився», що брав хабарі не доларами, а живими раками...

Дісталось на горіхи й промисловикам, котрі скористалися державним квотами вилову як ширмою для прикриття своєї бракон'єрської діяльності. Тільки за період з жовтня по грудень 2005 року Бердянська природоохоронна прокуратура порушила шість кримінальних справ стосовно посадових осіб рибодобувних підприємств, які використовували в роботі заборонені знаряддя лову, чим завдали державі збитків на 280 тисяч гривень. Справи розслідувані й розглянуті судом, усіх винних осіб притягнуто до відповідальності.

Після того, як у травні 2006 року в Бердянську відбулася міжвідомча нарада з питань охорони рибних запасів, спільні рейди на Азовському морі стали не тільки систематичними, а й результативними. Зокрема, під час бракон'єрського промислу було затримано траулери «Удачний», що належить ТОВ «Транс-сервіс», «Саор-2» — ТОВ «Рибфлот», «Шквал» — рибкооперативу імені 1 Травня. Звичайно ж, винних притягли до відповідальності. А в листопаді та грудні прокуратура порушила кримінальні справи проти посадових осіб СФК «ГУД МЕН Ко» та БАТ «Крим Інтеройл», з вини яких було завдано збитків рибним ре-

сурсам на загальну суму майже 197 тисяч гривень.

Є в Бердянську така собі цікава наукова установа із загальною назвою «АзПІВ-ДЕННІРО», розшифрувати яку не можуть і місцеві рибалки. Та справа навіть не в назві, а в тому, що установа виконує науково-дослідний лов у межах області та дає висновки про обсяги квот чи проведення профілактичної путини в періоди, коли в спеку риба скупчується біля берега й починається замор. А оскільки дослідження за науковими програмами тут здійснювали так звані позаштатні спостерігачі, тобто працівники рибодобувних підприємств, то мимоволі напрошується висновок: а хто ж собі ворог? Заради справедливості треба зазначити, що керівництво установи негайно виконало припис прокуратури, і це «вікно» прикрили...

Щоби довго не розписувати перипетії «війни» з бракон'єрами, зазначимо, що працівники правоохоронних та контролюючих органів зруйнували мережу реалізації незаконно виловленої риби на ринках Запоріжжя, Бердянська, Приморського, Приазовського та Якимівського районів, розгромили кілька «диких бригад», що промишляли в заповідному Молочному лимані. Цю хроніку «бойових дій» можна продовжувати безкінечно, бо поки є на світі риба, будуть і ловці. Хотілося б тільки, щоб вони рибалили на законних підставах і думали про нащадків, котрим має дістатися в спадок не лише переоране тралами дно моря, а й весь прекрасний тваринний світ, який його населяє.

А поки маємо те, що маємо

Рішучий наступ на бракон'єрство простий народ таки відчув — риби на ринках хоч і не поменшало, та стала вона набагато дорожчою. Тому й подекуди, що сильні світу цього влаштували черговий переділ і знищили руками правоохоронців своїх конкурентів. Якесь логіка в тому є, адже потужні промислові структури не люблять ділитися прибутками з дрібними рибальськими бригадами, а бракон'єри їм, як кістка в горлі. Тому й громлять нещадно піратське плем'я. Але ж ми пересвідчилися і в тому, що там, де немає господаря, немає і риби. І не буде, якщо не відтворити її запаси. На жаль, в останнє десятиріччя наша держава цьому питанню майже не приділяє уваги. Якщо на російському березі Азова працюють вісім рибозаводів, то на нашому до останнього часу не було жодного. І лише нещодавно в Бердянському районі введено в експлуатацію приватний завод з відтворення поголів'я осетрових. На Каховському водосховищі вирощує молодь прісноводних риб колишній рибкомбінат, що перейшов у власність БАТ «Мотор Січ», але її розкупувають підприємці, котрі орендують ставки. І те, що потрапляє в державні води на скупі дотації з бюджету, можна полічити на пальцях. Тим часом водосховище дедалі рясніше заростає водоростями й потихеньку перетворюється на болото. І дедалі частіше в літню спеку тут трапляються замори. Тож із однією бідою наче і впоралася, але від безриб'я не врятувалися...

Микола МАНЬКО.

Запорізька область.

Мал. Василя ФЛЮРКА.

Почалася навігація з Одеси до Болгарії

11 червня від причалу Одеського морвокзалу до порту Варна вирушив катмаран «Кримська стріла». Цим рейсом стартувала четверта круїзна навігація між Україною і Болгарією. Вона триватиме до 11 вересня, і круїзами зможуть скористатися більш як 10 тисяч чоловік. Подорож становитиме дев'ять годин, вартість квитка — 600 гривень.

Вл. інф.

■ ОГОЛОШЕННЯ

Ухвалою Господарського суду Київської області (01032, м. Київ-32, вул. Комінтерну, 16) від 06 жовтня 2006 р. було порушено провадження у справі №321/146-06 про банкрутство Відкритого акціонерного товариства «Білоцерківський завод гумових технічних виробів» (зареєстроване Виконавчим комітетом Білоцерківської міської ради Київської області за № 1353120 0000 000 342 від 10.02.1995 р., свідоцтво про державну реєстрацію серія АОО № 046293 та знаходиться за адресою: 09114, Київська область, м. Біла Церква, вул. Леваневського, 85, код ЄДРПОУ 00152448, п/р 26004309180275 в АК «Промінвестбанк» м. Біла Церква», МФО 321057).

Ухвалою Господарського суду Київської області від 12 червня 2007 року по справі №321/146-06 була введена процедура розпорядження майном Відкритого акціонерного товариства «Білоцерківський завод гумових технічних виробів» (зареєстроване Виконавчим комітетом Білоцерківської міської ради Київської області за № 1353120 0000 000 342 від 10.02.1995 р., свідоцтво про державну реєстрацію серія АОО №046293 та знаходиться за адресою: 09114, Київська область, м. Біла Церква, вул. Леваневського, 85, код ЄДРПОУ 00152448, п/р 26004309180275 в АК «Промінвестбанк», м. Біла Церква, МФО 321057).

Розпорядником майна Відкритого акціонерного товариства «Білоцерківський завод гумових технічних виробів» призначено арбітражного керуючого Голубія Ігоря Євгеновича (ліцензія серії АВ №307376 від 29.03.2007 р., адреса: м. Київ, вул. О. Теліги, буд. 25-Б, кв. 24).

Претензії і вимоги кредиторів та заяви можливих санаторів приймаються протягом місяця з дня опублікування даного оголошення.

Постановою Господарського суду АР Крим (вул. Рози Люксембург/Річна, буд. 29/11, м. Сімферополь, 95006), справа №2-4/6098-2006 від 05.06.2007 р. Сільськогосподарський виробничий кооператив «Береговой» (АР Крим, Сакський район, с. Молочне, вул. Піонерська, буд. 7, ЄДРПОУ 00853961) визнано банкрутом і у відношенні нього відкрита ліквідаційна процедура строком на шість місяців.

Ліквідатором призначений арбітражний керуючий Васильєв Василь Іванович, який має ліцензію: серія АБ №176176 від 27.07.2005 р.

Заяви кредиторів приймаються протягом 30 днів з дня опублікування даного оголошення за адресою: АР Крим, м. Сімферополь, інд. 95053, а/с №2858.

■ ВІЛЬНИЙ МІКРОФОН

Час прислухатися до думок українців

Минулі вибори до Верховної і місцевих рад України відбулися за пропорційною системою. Але переважна більшість

людей вважають, що за такої системи обрані депутати віддаляються від виборчих округів та й від них самих. І виходить, що частина депутатів за мажоритарною системою не були б обраними.

Це основна причина того, що сьогодні народні обранці, особливо лідери партій, бояться балотуватися в мажоритарних списках. І намагаються переконати і себе, і нас, що пропорційна система прогресивніша, і тримаються за цей виборчий закон.

Водночас, на мою думку, досить грубо порушуються конституційні права безпартійних громадян країни. А їх значно більше, ніж членів всіх партій. Виходить, що в нас парламент складається на 100 відсотків з членів партій, які представляють меншу кількість виборців, а хто ж в парламенті представляє безпартійну більшість?

Зверніть увагу ще на таке. Лідери партій зазвичай живуть у столиці. Виходить, що Верховна Рада складається переважно з киян і варто називати її не Верховною Радою України, а Києва.

Ще гірша ситуація в обласних та районних радах. Так, наприклад, з Шаргородського виборчого округу, який об’єднує чотири райони (Барський, Жмеринський, Мурованокуріловецький і Шаргородський) в обласну Вінницьку раду жодною партією не призначено жодного депутата. Тоді як за мажоритарної системи з кожного району було по чотири депутати в Вінницькій обласній раді. Така сама ситуація і в районних радах, де з низки сіл немає жодного депутата.

Погодьтеся, що всі ці умови створюють негативне ставлення і до виборів, і до депутатів. І час прислухатися до думок громадян нашої країни вже давно настав!

Микола ТИТЯНЧУК, учасник війни.

Бар Вінницької області.

Турбота про ветеранів має бути постійною, а не одноразовою

Прочитав статтю «Вони працювали на благо Перемоги» («Голос України» № 64 за 12 квітня 2007 року). У ній чималіше із Павлограда (Дніпропетровська область) Семен Мартиненко звертається до нашого уряду і просить розглянути питання про нагородження учасників Великої Вітчизняної війни орденами «За мужність» чи «Ветеран війни».

Наскільки я зрозумів, йдеться не про учасників бойових дій, а про тих, хто в роки війни працював у тилу. І їх потім прирівняли до учасників війни. Це, звичайно, правильно і вчасно, але не можна забувати і тих людей, які були незаслужено репресовані, а потім також прирівняні до учасників війни.

Мені здається, що до таких ветеранів варто дати і тих, хто має статус «Діти війни». Адже вони також наближали день Перемоги! За радянських часів була медаль «Ветеран труда». Гадаю, непогано було б, якби тепер з’явився орден. Наш, український, і на рідній для нас мові.

Усі ці пропозиції і побажання слід розглядати. І піклуватися про ветеранів важливо не тільки у переддень Дня Перемоги, а протягом цілого року!

С. БОГУСЛАВСЬКИЙ.

Петродолинське Овідіопольського району Одеської області.

■ ФОТО З КОНВЕРТА

— Господарі на море поїхали, а мене до притулку віддали. Не хочу без них ні їсти, ні пити, ні гратися...

Фото Ольги КРАСОВСЬКОЇ.

Київ.

Мені 70 років. Живу в степу сама у «хрущовці». Мала нещастя народитися в країні, в якій нікому не потрібні не лише бомжі та покинуті діти, а й ті, які своєю працею колись її будували та створювали. За радянських часів більшість з тих, хто нині при владі, були дітьми. Вони навчалися, лікувалися і відпочивали у таборах за рахунок держави, в якій працювали нинішні пенсіонери. Тепер же тим «дітям» з дуже високих крісел не видно у винищених селах нас, німечних пенсіонерів. А ми дочекалися повної «цивілізації»: до медпункту — 9 км, до сільради і до пошти також не менше. Ні тобі зв’язку, ні транспорту, одна надія на Бога.

Та декому з нашого керівництва не до нього. Не побоялися гріха, у Страсну неділю роздмухали сварку на всю країну. Не могли вже дочекатися, доки свята пройдуть.

Ми також не святі, у церкві майже не буваємо, бо нічим добитися, але совість людську ще маємо.

2006 рік нарекли роком села. А що при цьому зробили для селян? У нас, наприклад, скасували приміські поїзди. Тож тепер не те що до церкви, а й за хлібом та за ліками нічим поїхати. Наше село Н.-Вергулівка розташоване за 2 км від залізничі. У нелегкі післявоєнні роки 12 пар приміських поїздів ходили туди-сюди, возили нас, а потім наших дітей та онуків — до школи та в лікарню. Тепер же тільки вранці та ввечері привозять робочих на зміну. Ще зовсім недавно був приміський потяг — Алчевськ—Ниркове, котрим користувалися три села: Комісарівка, Вергулівка та Н.-Вергулівка, але його скасували. Нерентабельний. Правильно, бо возив більше пенсіонерів, аніж білетних пасажирів... Так, але ж ми могли скористатися хоч безкоштовним проїздом, а тепер що? Які у селі пільги? Обігріваємося хто чим може, вода у колодязі за наші кошти, залишилася одна електроенергія, так це ще треба добре побігати, щоб оформити документи на її пільгову оплату.

Після війни, здається, було весе-

Немечних пенсіонерів з високих крісел не видно

ліше, бо люди були потрібні, і ми всі сподівалися на краще. «Швидка допомога» за будь-якої погоди, чи вдень, чи вночі, найбільше через годину після виклику, була біля воріт. А тепер її чекала до помираючого чоловіка хтозна-скільки... Я її викликала кілька разів і не для того, щоб забрати в лікарню, а щоб зробили знеболюючий укол, хоч перед смертю. Та де там. Отримала лиш цинічну відповідь, мовляв, якщо він буде жити ще днів зо три, то що, знову їхати? А чоловік же мав страховий поліс, котрим жодного разу так і не скористався. Я це зневажливе ставлення розумію так: прийдуть — підлікують, а людина візьме та й одужає, то знову плати їй пенсію. А як помре, то тут лише вигода: і ліки цілі, і гроші залишаються владі.

У березні я зламала ногу, так маючи гіркий досвід, уже нікуди не телефонувала, лікую ногу йодом та слиною, навчилася у кішки та собаки. Шукати транспорт мені немає за що, за 38 років робочого стажу отримую 404 грн. Маю й заощадження покійного батька, неньки, сина — усього 10000 рублів. Коли б мені їх повернули, то купила б у місті хоч яке-небудь житло, щоб поближче до аптеки та магазинів, а так, хоч пропадай...

Наші політики кричать про нові вибори, на них гроші є, а от людям повернути їхнє зароблене — немає! Та розділіть же ті гроші межі нас, то ми будемо добре знати,

за кого голосувати! І маємо ще таку пораду: президента потрібно обирати серед депутатів, бо звідки ж у селах люди знають, хто є хто. Нам ніколи телевізор дивитися та радіо слухати, особливо влітку, нам треба думати, що їстимемо взимку. А депутати усі один в одного на очах, знають, хто що робить і може. Та й знову ж таки, економія для країни...

Олександра ТРИФОНОВА, від імені таких само кволив та нездолених, як сама.

Боржиківка Комісарівське п/в Перевальського району Луганської області.
Мал. Олексія КУСТОВСЬКОГО.

■ НАПИШУ ВАМ І Я

Ми й сьогодні носимо одяг епохи Брежньєва

Шановний Вікторе Андрійовичу Ющенко, Вікторе Федоровичу Янукович, Олександрі Олександровичу Мороз, депутати Верховної Ради! Усі ви, йдучи на вибори, обіцяли вкладникам повернути їхні заощадження. Багато розмов з цього приводу було, та віз і досі там. Держава виділяє невеликі суми для повернення померлим вкладникам. Але гроші потрібні живим: на ліки, операцію, комунальні послуги, продукти. Та й обносилися вже так, що соромно виходити надвір у брежньєвсько-горбачовській одязі. Знайдіть же спосіб повернути громадянам чесно зароблені тяжкою працею гроші!

Я й мої однодумці пропонуємо створити фонд з повернення вкладів. У надійному банку відкрити рахунок, поставити на чолі порядну людину. Адже практично все, що створювалося руками народу і, до речі, на наші вклади, за мізерні кошти перейшло у власність декількох мільйонерів. Коли щомісяця переказувати до фонду хоча б 1% від їхніх доходів, можна допомогти багатьом біднякам. Самотні громадяни могли б заповідати свої вклади фондові. Чи хабарі викритих хабарників туди переказувати. Кажуть, що відібрані на митниці товари знищують. Але ж їх можна продати, а гроші передати у фонд, чи кошти від проданих підприємств...

А. ЛУК’ЯНОВА.

Олександрія Кіровоградської області.

■ РЕЗОНАНС

Доки ще триватиме дискримінація старшого покоління?

Чи не в кожному номері «Голосу України» люди, які вийшли на пенсію у дев’яностих роках, пишуть про свої невдоволення її розмірами.

У «Голосі України» № 63 від 11.04.07 р. пані В. Ликова пише, що за 57 років трудового стажу, з яких навіть шість років працювала під землею (список № 1), заробила пенсію 477 грн. Розмовляв із шахтарем, який має стаж 37 років (з нього 12 років підземного за списком №1), а пенсію отримував 417 грн.

Скажу їй про себе. За трудового стажу 41 рік, з яких 20 років працював у шкідливих умовах (список №12), заробив пенсію 440 грн. — вже підвищена за квітень місяць. І все через те, що не вгадав рік виходу на пенсію — пішов у 1991 році. А машиністи турбін, які вийшли на пенсію у 2004—2006 рр., одержують по 1000—1700 грн. І у мене, і у них робота однаково шкідлива та важка, але, погодьтеся, різниця в оплаті відчутна! А чому?..

Президент України В. Ющенко, Прем’єр-міністр В. Янукович, та й інші високопосадовці постійно стверджують, що будують справедливую державу. Тож нехай пояснять, у чому виявляються ті справедливі принципи? Чи не в тому, що за повного державного забезпечення Президент отримує десятки тисяч гривень на місяць? Чи, може, в тому, що високопосадовці, користуючись надуманими пільгами, ще й отримують захмарні зарплати та пенсії. Натомість, людям праці кидають копійки, за які ті ледь животіють.

І доки ще в нашій державі триватиме дискримінація старшого покоління, за рахунок якого нинішнє керівництво вивчилося за копійки?!

А. МУЗИЧЕНКО.

Дніпропетровськ.

Постанова Верховної Ради України Про інформацію Кабінету Міністрів України щодо ситуації, яка склалася в сільському господарстві України внаслідок посухи у квітні—червні 2007 року

Заслухавши інформацію Кабінету Міністрів України щодо ситуації, яка склалася в сільському господарстві України внаслідок посухи у квітні—червні 2007 року, Верховна Рада України зазначає таке.

Кабінетом Міністрів України вжито заходів, спрямованих на реалізацію положень законів України «Про Державний бюджет України на 2007 рік», «Про державну підтримку сільського господарства України», «Про зерно та ринок зерна в Україні», виконання вимог інших законів України та постанов Верховної Ради України, що стосуються агропромислового комплексу України. Забезпечено формування державних та регіональних ресурсів продовольчого зерна в необхідних обсягах. Своєчасно направляються бюджетні кошти на державну підтримку сільськогосподарських товаровиробників. Створено сприятливі умови для своєчасного і якісного посіву сільськогосподарських культур.

Разом з тим, починаючи з другої декади травня 2007 року в Автономній Республіці Крим, Херсонській, Миколаївській, Одеській, Запорізькій, Кіровоградській, Донецькій, Луганській, Дніпропетровській та Черкаській областях встановилися вкрай несприятливі погодні умови для розвитку сільськогосподарських культур. У квітні—травні поточного року в більшості регіонів не було атмосферних опадів протягом 40—50 днів. Висока температура при тривалій низькій відносній вологості повітря і суховійних явищах призвела до посухи в центральних і південних регіонах, що погіршило умови формування врожаю ранніх зернових та вегетації пізніх культур.

Враховуючи зазначене, а також вжиті Кабінетом Міністрів України невідкладні заходи щодо зменшення негативного впливу посухи та забезпечення формування ресурсів зерна врожаю 2007 року, Верховна Рада України **постановляє:**

1. Інформацію Кабінету Міністрів України щодо ситуації, яка склалася в сільському господарстві України внаслідок посухи у квітні—червні 2007 року, взяти до відома.

2. Схвалити невідкладні заходи, які вживаються Кабінетом Міністрів України щодо зменшення негативного впливу посухи та забезпечення формування ресурсів зерна врожаю 2007 року.

3. Антимонопольному комітету України разом з органами місцевого самоврядування забезпечити постійний контроль за формуванням цін на ринку продовольчих товарів для попередження неправомірних дій окремих монопольних утворень.

4. Кабінету Міністрів України поінформувати Верховну Раду України про хід виконання цієї Постанови у жовтні 2007 року.

5. Контроль за виконанням цієї Постанови покласти на Комітет Верховної Ради України з питань аграрної політики та земельних відносин.

Голова Верховної Ради України Олександр МОРОЗ.

м. Київ,
8 червня 2007 року. № 1161-V.

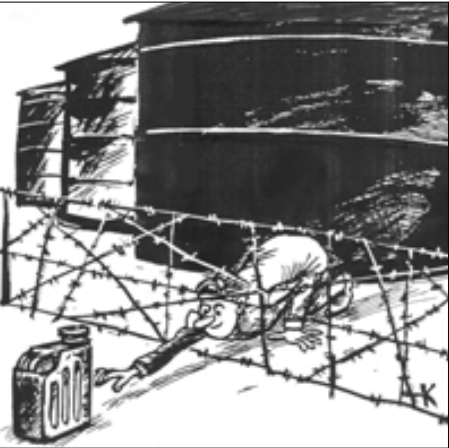
Забезпеченість палиним низька

Хлібороби півострова приступили до косовиці озимих, яка через спекотну й суху погоду почалася на два тижні раніше звичного. Завтра вона вже буде масовою.

Складність ще й у тому, що з наростанням спекотної посухи, за відсутності дощів аж з травня дозрівання ячменю і пшениці прискорюється в геометричній прогресії. Між тим у власному комбайновому парку автономії понад 90 відсотків морально й фізично застарілих СК-5 «Нива».

Збирання на півострові проводитимуть 1461 власний і 700 залучених комбайнів. Та й при цьому навантаження на один агрегат становитиме 373 га, що вище торішнього рівня на 25 гектарів.

Тож косовиця хлібів може затягтися аж на 46 днів (а в деяких районах і вдвічі більше), замість шонайменше двох тижнів, як того вимагають біологічні строки доз-

рівання зерна й нещадне сонце. Це загрожує значними втратами урожаю, який і без того вже виявився нижчим за прогнозований раніше на півмільйона тонн. У відповідності з корегованими спекою новими робочими планами валове виробництво зерна очікується нині в обсягу мільйона

Хлібні пристрасті на Дніпропетровщині (Початок на 1-й стор.).

Перший заступник голови ОДА Григорій Вербицький учора провів прес-конференцію, на якій повідомив, що підвищення цін на хліб були безпідставні і вже пекарі повернулися до попередніх цін. А начальник головного управління агропромислового розвитку облдержадміністрації Олександр Любович запевнив, що підстав для підвищення цін в області немає. Як нам повідомили в прокуратурі Дніпропетровської області, у зв'язку з підвищенням цін на продукти харчування, у тому числі зростання цін на хліб більш як на 20 відсотків, прокуратурою Дніпропетровської області організовано та проводяться перевірки із зазначених питань. До перевірок залучені контролюючі органи: територіальне відділення Антимонопольного комітету України, Державна інспекція з контролю за цінами, податкова адміністрація та головне управління сільського господарства облдержадміністрації. За результатами перевірок, у разі виявлення порушень, прокуратурою області будуть прийняті жорсткі заходи реагування, аж до порушення кримінальних справ. Поживемо — побачимо, як розвиватимуться хлібні пристрасті на Дніпропетровщині.

Михайло СКОРИК.
Дніпропетровська область.

Підстав для подорожчання хліба немає

Безпідставною є тривога з приводу стрімкого підвищення ціни на хліб і у Вінницькій області

Заступник голови Вінницької облдержадміністрації з аграрних питань Василь Черній обгрунтував цю тезу тим, що в регіоні є «солідний перехідний запас зерна». За його словами, в області відпрацьовують всі аспекти «хлібного питання». Зокрема, планується відновлення випічки й реалізації «соціального хліба» для малозахисених. З резервних запасів зерна підтримують ті господарства, де зазнали найбільше збитків від засухи, градобоя і змиву посівів зливами. Загалом стихія «витолочила» 10,7 тисячі гектарів зернових і технічних культур.

Незважаючи на це, зернових в області, за попередніми

прогнозами, буде не менше минулорічного показника — два мільйони тонн. По-перше, Вінниччина менше потерпіла від засухи, ніж сусідні південні регіони. По-друге, тут збільшили посівні площі на сто тисяч гектарів, 40 тисяч з яких відведено під зернові.

Віктор СКРИПНИК.
Вінницька область.
***

Погодні умови спричинили втрату близько 3 відсотків посівів зернових культур, ще 30 відсотків — під загрозою загибелі, якщо погода не зміниться найближчим часом. Про це заявив журналістам голова Донецької облдержадміністрації Володимир Логвиненко. За його словами, через недостатність вологи в ґрунті повторний посів неефективний. За оцінками фахівців, області необхідно буде додатково придбати 550 тисяч тонн зерна. Крім того, план закупівель до державного запасу в області становить 125 тисяч тонн. Дobreю новиною для сільгоспвиробників керівник області назвав подорожчання однієї тонни зерна: на 200 гривень порівняно з минулим роком.

В. Логвиненко висловив упевненість, що найближчим часом вартість хліба залишиться без змін: «До 1 серпня достатньо зерна, щоб забезпечувати хлібопечення. Не думаю, що в найближчий місяць ціни на хліб підвищуватимуться».

Ліна КУЦЬ.
Донецька область.
Фото Юрія ВЕНГЕРЕША.

Збирати майже нічого

На 15 червня запланували старт жнивної кампанії аграрії Херсонщини. Збиральна техніка вже готова до роботи на 90 відсотків. Цьогоріч у господарствах області вийде на лани 1950 комбайнів, що на 112 одиниць більше, ніж минулого року. Залучати, як раніше, техніку з інших регіонів не доведеться — урожай буде скутим, тож впровадяться хлібороби власними силами.

Першими вийдуть у поле господарства південних причорноморських районів: Скадовського, Каланчацького та Голопристанського.

Якою буде середня врожайність зернових в регіоні, сказати важко — фахівці ще не завершили розрахунків, зазначив перший заступник начальника обласного сільгоспуправління Леонтій Стрельник. Але вже зрозуміло, що запланований у понад півтора мільйона тонн коровай буде менше принаймні удвічі.

Тим часом аграрії зайняті підрахунками збитків, так званим актуванням посівів. Тим, хто це зробить вчасно, буде компенсовано витрати, оскільки уряд погодився визнати область потерпілою від засухи. Отже, невтішні наслідки стихії аграріям має компенсувати держава. Пільги будуть надані й тим, хто брав кредити, — банківські установи враховуватимуть форсмажорні обставини, до яких належить, зокрема, така природна негода, як засуха. Компенсувати частину внесків держава обіцяє й тим хліборобам, хто застрахував майбутній урожай.

Алла БРУСИЛОВА.

Спека ячмінь не спалила

Жнива в Одеській області прийшли й до Роздільнянського району. Тут на відміну від південних районів спека не спалила врожай. У цьому я переконався, побувавши на полях сільгоспдирієвства «Обрій». Його керівник Олександр Тимчук розповів, що на півтори тисячі гектарів, засіяних ячменем, після обкосів стало зрозуміло, що без врожаю селяни не залишаться.

Незважаючи на те, що жнива нинішнього року почалися на два тижні раніше, вони, образно кажучи, хліборобів знаєцька не заскочили. Комбайни, а в господарстві три «Джон Діри», працюють справно, немає проблем із ПММ.

— Головне — дотримуватися комплексу агротехнологій, — розповідає А. Тимчук. — Рослини підгодували вчасно, не поскупилися на міндобрива. Відмінність нинішніх жнив у тому, що вони проходять не в суцільному, а рваному темпі — в міру дозрівання культур.

Пшениця стоїть ще зелена, готовий до збирання рапс, а під ним — 300 гектарів.

— Як види на врожай? — запитую в Олександра Тимчука.

— Непросте запитання. Гадаю, однозначно, що торішніх результатів не досягнемо, але і без хліба не залишимося. На 15 відсотків врожай, імовірно, буде нижче за торішній.

В'ячеслав ВОРОНКОВ.

Цінові орієнтири Мінагрополітики підвищило мінімальні та граничні закупівельні ціни на зерно 2007—2008-го маркетингового року

Нові розцінки відповідно до зареєстрованого в Міністерстві юстиції наказу набувають чинності з 18 червня, саме тоді, коли в Аграрному фонді слід очікувати зерно нового врожаю. Ціни на м'яку і тверду пшеницю першого класу зросли на 100 гривень на кожній тонні. З урахуванням ПДВ — мінімально до 1000 і 1090 гривень відповідно. На пшеницю третього, найбільш поширеного сорту, ціновий формат становить 875—951 гривню. За жито усіх класів Аграрний фонд даватиме на 200 гривень більше — до 900, 850 і 800 гривень за тону. Розмір бюджетної позички під заставу зерна відповідно до закону про підтримку сільського

господарства для зазначених сільгоспкультур сягне 80 відсотків від мінімальної ціни.

Орієнтири для організованого ринку враховують інтереси аграріїв, але через спекулятивне зростання цін на зерно і борошно, інфляційні ризики, невизначеність щодо експортних обмежень — тільки умовно. Ще те запитання, чи продаватимуть аграрії зерно за цими цінами, якщо, того й гляди, на внутрішньому ринку воно коштуватиме стільки, як на зовнішньому, а от трейдерів, які тримають в портових елеваторах до 600 тисяч тонн зерна, вони навряд чи влаштують. З другого боку, для закупівлі у Аграрний фонд двох мільйонів тонн зерна

нового врожаю (за урядовими планами) треба щонайменше 1,5 мільярда гривень, яких бюджет не передбачає.

Початок червня показав, як вербальна нестриманість деяких політкомментаторів може розгойдати ринок. Спекулятивний стрибок середніх цін на борошно сягнув 1700 гривень за тону, змусивши пекарів здригнутися. У Дніпропетровську всі сорти хліба подорожчали в середньому на 20 копійок. Адаже працювати з мінімальною рентабельністю їм дає можливість ціна на борошно вишого гатунку, яка не перевищує в середньому 1300 гривень за тону.

Сергій МИКОЛАЄВ.

Нещодавно у столиці затримали «на гарячому» трьох викладачів одного з технікумів. За успішне складання іспиту група учнів протягом дня заплатила викладачеві та завідувачу відділення по 500 гривень, а заступнику директора — 100 гривень за залік

■ ЗАПИТАННЯ ВОВОЧКИ

Хто мене навчить?

Це завжди хвилювало абітурієнтів та їхніх батьків.

Доріг багато. Треба пробувати. Можє, ваш учень навчався в профільному класі і йому це подобалося? Тоді залишається підібрати вуз з відповідним напрямком.

Можє, ваша дочка з дитячого садка відвідувала драматичний гурток, а в випускному класі захопилася вивченням англійської мови? Не переконуйте її в перевагах акторської професії, перспективами якої ви вже встигли заховорити і для протекції навіть знайшли потрібних людей. Ці два захоплення можуть чудово ужитися й пізніше породити третій, новий, інтерес.

Не намагайтеся підштовхувати дитину туди, куди вступає багато хто, звідки можна чекати і грошей, і слави, і пошани. Молодим людям не можна поспішати, а краще прислухатися до себе, може, навіть рік-другий по-

ФОТО АНДРІЯ НЕСТЕРЕНКА

експериментувати, пошукати — і цей шлях відкриється, рішення прийде саме собою, як натхнення. Це куди важливіше, ніж поспіхом улаштуватися, особливо по благу й за великі гроші, у прес-тижний чи «дохідний» вуз, потім неохоче закінчувати його й усе життя «тикатися» з одного місця роботи на інше.

Батьки, які вирішують за дітей, насправді беруть на самих себе відповідальність за життя свого чада. Інфантильна, ведена, слухняна молода людина стає нездатною на самостійний рішучий крок.

Цікава професія, будь-яка хороша справа потребує великої праці, до якої дітей потрібно готувати з раннього дитинства. Тому перед вибором життєвого шляху зупиніться, як радить А. Ейнштейн, сядьте разом зі своєю дитиною на уявну лавочку і не поспішаючи, разом подумайте, куди йти далі. І допоможіть їй вибрати свою дорогу, свою колію.

І це. Ми часто кажемо: «Чим зайнятися?», але рідко переймаємося питанням і не ставимо його нашим дітям: «Ким і яким бути?» І часом забуваємо, що саме відповідь на це запитання багато в чому визначає наш життєвий шлях і справу, якій ми себе присвячимо. Адже марно кажуть, що не місце прикрашає людину, а людина — місце.

Якщо ви хочете довідатися, якого роду професія підходить вашому синові чи дочці, вам допоможуть спеціальні психологічні тести або консультація фахівця з профорієнтації.

Тетяна ГУРЛЄВА,
психолог-практик.

Київ.

На знімку:
Валерія Бондар на Дні кар'єри-2007
в Київському національному економічному університеті імені Вадима Гетьмана.

■ ЗНАЙ НАШИХ!

Перемогли біологи

Цей рік видався багатим на наукові здобутки для біологічного факультету Запорізького національного університету. Чергову перемогу виборол четвєркуєрсьня Олена Федяй, яка посіла третє місце на Всеукраїнськїй підсумковїй науково-практичній конференції, що проходила в Донецьку.

Студентка запропонувала роботу на тему «Вплив несприятливих екологічних показників Запоріжжя на інтегральні показники біологічного віку студентів».

— Тема студентки унікальна не лише для нашого університету, а й України, — зазначив Григорій Чаусовський, науковий керівник Олени, кандидат технічних наук. — Саме на базі Запорізького університету розробили новий моніторинг стану довкілля за показниками його стану. Раніше для визначення біологічного віку людини використовувалися окремі медичні показники, наприклад, аналіз крові. А ми змогли виявити вплив кількісних показників несприятливих екологічних чинників міста на активізацію старіння молоді. Так, скажімо, серед наших студентів зустрічаються молоді люди, чий біологічний вік на п'ять і більше років перевищує справжній.

А з Києва перемогу для ЗНУ привезла подружня пара, студенти-біологи Костянтин та Ольга Лісаковські. Вони перемогли з дисципліни «Основи екології та охорони навколишнього середовища».

Для подружжя особливістю цих змагань стало те, що Костянтин встиг розв'язати 100 тестів за 25, а Ольга — за 40 хвилин замість 90, чим вельми здивували організаторів олімпіади.

Таміла ТАРАСЕНКО,
Олесь БАРЛІГ.

Запоріжжя.

Станіслав НІКОЛАЄНКО нагородив знаком «Відмінник освіти України» та Почесною грамотою МОНУ переможців Всеукраїнського конкурсу «Учитель року-2007». Уперше педагогам вручили грошові премії. Переможець конкурсу отримав 5 тисяч, за друге місце — 3 тисячі, за третє — 2 тисячі гривень

Ігри на «свіжому» повітрі, або Від СНІДу — бігом марш!

■ РЕПЛІКА

Небувала спека сушить поля, плавить асфальт і б'є по мізках. Принаймні по тих, що вдень і вночі зайняті думами про благо народу, його, народу, здоров'я і відпочинок. І таки додумалися! У пік сонячної активності, десь о 14-й годині, на центральну вулицю міста зігнали студентів миколаївських вузів, щоб своїм здоровим зовнішнім виглядом закликати вести здоровий спосіб життя. Для цього вони робили різні тілорухи спортивного і танцювального характеру, бігали, стрибали і до чогось закликали. Загалом, як могли, боролися проти СНІДу, наркоманії і туберкульозу.

У прес-релізі облдержадміністрації, організатора форуму «Жити заради майбутнього», про цю частину програми сказано так: «На кожному кварталі... лунали пісні, молодь розігрувала сценки на тему здорового способу життя, демонструвала пісенні, танцювальні, артистичні, спортивні таланти, роздавала перехожим «агітки» на тему небезпечних хвороб як соціального явища та уособлювала собою щасливе буття людей, які не мають проблем із здоров'ям та планують прожити повноцінне, гідне життя».

Ідея втекти й відскочити подалі від СНІДу, наркоманії і туберкульозу, справді, дуже оригінальна. Дешева в організації, легка в загоні студентів з викладачами і, головне, життєствєрна. Є і ще один плюсиє. Великомасштабний, перший в облас-

ті форум, напевно, буде докладно і схвально відображено у звітах Києву.

Та, ймовірно, у звітах високі чиновники забудуть зазначити, в яких умовах проходили ігри й танці на «свіжому» повітрі. До 50 градусів на сонці!!! Медики радять у такі дні, щоб уникнути теплового удару, пити більше води, носити головний убір і максимально скоротити час перебування на вулиці. Та, мабуть, рекомендацій медиків наші високопосадовці не читають. А нестерпну спеку сприймають як щось віддалене від них. Бо сидять у кондиціонованих кабінетах і не їздять на роботу в маршrutках-«гробиках». І жодних сумнівів у потребі провести масовий захід усупереч законам природи та погоди в них не виникло.

Невже не можна було проду-

мати інші варіанти? Наприклад, перенести таке важливе дійство на вечір чи до парку, на берег річки. Якщо вже так дуже припекло його проводити. Мабуть, припекло! Ситуація з усіма явищами, з якими боремося, справді моторошна. І саме в Миколаївській області. А, як відомо, що більше її нагнітаєш, то більше під усякі програми одержиш грошенят.

Згадалася ще одна історія. У 86-му році, після Чорнобиля, стояла приблизно така сама спека. А дітей-школярів однієї з миколаївських шкіл (напевно, не однієї) послали в колгосп редиску смикати. Без панамок, води і за цілковитої відсутності інформації про те, що відбулося в Чорнобилі і який при цьому рівень радіації в нашій області. До чого це я? До аналогії...

Студенти, котрі вийшли на Радянську, дай Боже, щоб, як сказано у прес-релізі, справді «не мали проблем зі здоров'ям і прожили повноцінне, гідне життя». І нехай бігають, стрибають і веселяться в тому місці і в той час, коли самі цього захочуть. Без підказок дядечок згори, котрі піклуються про їхнє здоров'я.

Олена ІВАШКО.

Миколаїв.

Стежками Симоненка пішли юні на біду його школі

■ ТРИВОЖНИЙ ДЗВІНОК

*Ти приймала і щастя, і лихо,
Поважала мій труд і піт,
Із-під сірої теплої стріхи
Ти дивилася жадібно в світ...*

Так написав Василь Симоненко про рідну хату в Біївцях, де 8 січня 1935 року народився. Та цього разу мене привела до села не Василєва поезія, а, як кажуть, життєва проза.

Нещодавно з'явилася інформація: у Біївцях закривають школу, яка носить його ім'я! Приводом для «сенсації» стало тоді звернення заступника Голови Верховної Ради Миколи Томенка до міністра освіти Станіслава Ніколаєнка та голови Полтавської обласної ради Олександра Удовіченка, де він просив «не допустити закриття Бієвєцької школи... в якій свого часу навчався видатний український поет».

Втім, як з'ясувалося, школу ніхто закривати не збирається. Занепокоєність громади, на думку завідувачки районного відділу освіти Лідії Білокінь, викликала інформація, що пролунала на сесії районної ради. Бієвєцька школа І—ІІ ступенів і справді потрапила до «групи ризику», адже нині в дев'яти класах навчається лише 22 школярі. Першого, другого та сьомого класів тут нема.

— Невтішні й найближчі перспективи, — зазначає Лідія Михайлівна. — За попередніми підрахунками, з 1 вересня 2007 року тут навчатиметься 19 дітей, зменшу-

ватиметься їх кількість і 2008-го.

Однак річ, як з'ясувалося, не лише в зменшенні кількості дітей. За десяток кілометрів від села розташована Тарандинська школа І—ІІ рівня, яка теж, до речі, носить ім'я Василя Симоненка (тут є і його музей): як відомо, майбутній поет спершу ходив до школи у Біївцях, п'ятий клас відвідував у Єньківцях, а потім навчався у Тарандинцях.

На жаль, так склалося, що його юні земляки пішли «шляхом поета»: тридцять двоє з них їздять... у сусіднє село. Школа там і за нинішніми мірками чималенька — 174 учні, для їх навчання створено всі умови. Немає проблем і з доставкою дітей.

То, виходить, батьки з Біївців самі рубають гілку під своєю школою?

— Проблема є, — погоджується сільський голова Ніна Остапенко. — Але їх можна зрозуміти: кожен намагається дати дитині якомога більше знань, а обмежувати права вибору ніхто не має права. Хоча загалом і про нашу Бієвєцьку школу нічого поганого не ска-

жеш. Це порівняно нове приміщення, яке у 1984 році здано в експлуатацію. Були плани добудувати з часом і другий поверх. Школу газифіковано, є їдальня. А з другого боку, звичайно, що менша школа, то менше у неї можливостей. Так, у Тарандинцях є комп'ютерний клас, а у нас лише одна машина... Дітям, звісно, веселіше навчатися, коли в класі їх десять-п'ятнадцять, а не один-два... Проводили ми відповідну роботу з батьками, але я переконалася: якщо вже дитина пішла навчатися у Тарандинці, то назад не повернеться. На жаль...

...Побувавши в Біївцях, я переконався: проблема дещо ширша, ніж спершу уявлялося. Подібних шкіл на Полтавщині чимало. Тож думати про їх збереження мають не лише освітяни, а й батьки, сільська громада. Не чекаючи, доки

маленькі школи «відіруть» самі собою.

Не повинні чекати цього й чиновники Києва, місцева влада. Певне, потрібна концепція розвитку освіти, де визначальною має стати не лише демографія, а й підвищення «конкурентоспроможності» освіти у школах, подібних до Бієвєцької. Адже у далекому 1946-му Василь Симоненко почав «місити грязюку» на Тарандинці, бо не мав тоді іншого вибору — у Біївцях була лише початкова школа. Тепер вибір є. І дев'ять кілометрів асфальтєвою на автобусі чи навіть батьківському авто роблять подорож юних земляків Симоненка до Тарандинців десятихвилинною прогулянкою. От тільки, вважаю, не на користь самих Біївців.

Дмитро СКОБЕЛЬСЬКИЙ.

Полтавська область.

На знімку: школа у Біївцях.

Фото автора.

Унепокорений Шаталов

До 80-ліття видатного педагога

■ СЛОВО ПРО ВЧИТЕЛЯ

Це було в далекі радянські часи. Москвичі мені розповідали: коли Віктор Шаталов (на знімку) виступав у телецентрі «Останкіно», вулиці столиці ставали безлюдними. А нещодавно президент АПН України Василь Кремєнь про Вчителя сказав: «Це особливий тип педагога. Він був серед тих, хто розбудив педагогічно безграмотне суспільство, закликав любити дітей».

«Вчителям слід ламати сотні стереотипів, щоб не випускати в життя закомплексованих, неповноцінних дітей. Працюємо в складні часи, і саме тому педагогіка має бути ніжною», — це вже слова Віктора Федоровича Шаталова.

Безумовно, серед сучасних освітан він стоїть у першій елітній шерензі. А чи знаєте, що його опорні сигнали — височінь у світовій педагогіці й методиці одночасно — визнавали скрізь, окрім України? Не встигав Шаталов запропонувати щось нове, а вже опозиція кричала: «Це що — всі мають переходити на ієрогліфи? (опорні сигнали. — Авт.). Або: «Якщо не ставити двійок, то як же утримувати дисципліну?». Та він своє: «Невже авторитарність — це наш учительський ген, тип, фатальна приреченість?».

У кінці 2006-го на розширеному «круглому столі» виступаючи вчителі й поважні вчені називали Шаталова великим дитиночистителем, національним багатством країни. Запитували також, чи є захищені дисертації по творчості Шаталова і чому він сам навіть не кандидат наук? Чому радіо й телебачення не пропагують його методику?

Як потрапити в некомфортне середовище

Це зовсім нескладно, якщо ти наважишся сказати «ні» загальноприйнятому. Сотні років з часів Яна Коменського урок лишався незмінним — опитування, оцінка, новий матеріал, повторення. Віктор Федорович зламав стереотип. Він об'єднав усі компоненти так, що учні й не помітили. Навчання йшло блоками, учитель принципово відмовився від подібнення матеріалу, подачі «краплями». Опорні сигнали допомагали учням одразу зануритись у велику тему.

— У кінці 50-х я працював у школі робітничої молоді, — згадує Віктор Федорович. — Щоб яось полегшити їхнє життя (вдень робота, ввечері навчання), я й розпочав пошук. Подавати матеріал великими блоками мене наштотхнуло роботи вітчизняних психологів з неординарною точкою зору. Вони доводили: ознайомлювати учнів з матеріалом від простого до складного «крапельками» — легкість ілюзорна. Треба навпаки. Слово «сигнали» запозичив у академіка Івана Павлова. Ну а всю систему навчання в 60-х вибудував сам. 40 років експерименту підтвердили її перевагу. Саме тоді прийняли закон про обов'язкову середню освіту. Навчати доводилося і тих, хто хоче вчитись, і тих, хто ні.

Сьогодні важко уявити, що закони й правила складання опорних сигналів, розроблені Шаталовим, раніше були невідомі школі. Ця система подобається учням, які вчаться підкоряти висоти за короткий час. А міцність знань — надзвичайна. Трирічний курс математики й фізики Шаталов вивчав зі своїми восьмик-

ласниками в Донецькій СШ № 5, а потім і в СШ № 13 спершу за два роки, потім — за один.

— А на що витрачали вильнений час?

— У нас щодня були уроки фізкультури. Діти не хворіли.

— Свого часу ви мріяли про авторську школу...

— Там працювали б мої послідовники — фахівці різних дисциплін. За рахунок вивільненого часу ми б увели конче потрібні в дорослому житті людини такі предмети, як риторика, сценічна майстерність, фехтування, танці, хоровий спів від 1-го до випускного класу, краєзнавство. І щодня уроки фізкультури. Але так не сталося. Я багато років керував Донецькою науковою лабораторією інтенсивних методів навчання Академії педагогічних наук СРСР. Коли розпався Союз, перестала існувати й лабораторія. Однак мої колеги, спеціалісти інших дисциплін, встигли зробити чимало. Ми, фізики, математики, довели, що практично всі предмети можна «перевести» на опорні сигнали. Граматичні правила і навіть винятки «просилися», щоб їх задовували в опорні сигнали, що й зробили вчителі української та російської мови. Те саме з біологією, хімією, історією, географією — інші вчителі.

— Вікторе Федоровичу, ті, хто відпрацював у школі 25 років, побувавши на ваших курсах на початку 90-х, зізналися: їм складно переходити на кардинально нову методику.

— І з цим треба рахуватися, бо ламати себе, відмовившись від традиційного, в 50 років нелегко. Але той, хто відчув перевагу роботи з опорними сигналами, не захоче вже працювати по-іншому.

Сьогодні, гадаю, немає вчителів, які не використовували б моєї методики. Та що б створити школу, в якій всі працювали б на один результат, — потрібне рішення міністерства.

— А як складалася доля ваших учнів?

— Вони всі як один вступали до університетів, інститутів, військових училищ. Серед моїх послідовників — 12 докторів, 62 — кандидати наук.

Опорні сигнали.

Опорні конспекти

Повторимось і ще раз підкреслимо, що унікальним відкриттям Шаталова в педагогіці стали опорні сигнали (експериментував у рамках державних навчальних програм). Що ж то за знахідки? Це образний, трохи незвичний короткий конспект до кожного уроку із символами, знаками, ключовими словами, цифрами, що дає змогу вивчати тему цілісно, до того ж зі значним випередженням.

Це знімає напруженість. Не всі ж задумуються, що, приміром, червона позначка — небезпека, зелена — життя. Дорожні знаки, які збирають нам життя, — опорні сигнали. Термометр, що вимірює температуру тіла, рябіє опорними сигналами. А бензоколонки зі своїми відмітками?

— Але тут треба сказати, — зазначає Віктор Федорович, — що в опорних сигналах і в опорних конспектах багато спільного, але є й різниця. Якщо в записках ми все розуміємо, це свідчить про те, що перед нами опорний конспект (він більший і за змістом). В опорних конспектах містяться окремі одиниці інформації, зв'язки

між ними. В опорних сигналах це зроблено з допомогою графіки і кольору. Червоним фарбується найбільш значуще. Із словесної форми викидається все зайве. Лишаються найістотніші слова або малюнки, які самі за себе говорять.

Сьогодні Віктор Федорович, як і кілька років тому, стверджує: «Моя методика навчання учнів, студентів не менш гуманна, ніж школа Монтесорі, яка існує більш як 100 років. Для неї спеціально готують учителів з різних країн світу. У нас на курсах у Донецьку в 80-х було поставлено навчання не гірше, ніж у Прістоні (США). Але ми такі вже є. Погоджуємося з думкою: «Немає пророка у своїй Вітчизні». А проте Україна дала світові найбільше видатних педагогів-гуманістів. І пошук триває. От тільки б цих людей розуміли».

Новатор сьогодні працює зі студентами. Професор ДІСО — Донецького інституту соціальної освіти — веде курс педагогічної майстерності. Повчання педагога, звернені до дітей, прості й мудрі, але не банальні.

Курс, ясна річ, містить усе краще з життєвої практики Віктора Федоровича. Звичка до єдиноборства не те що спростила його життя — вона зробила його зрозумілим. Це відчуваєш на його лекціях.

До студентів звертається як до колег. Культивує кращі якості в них, наводячи яскраві приклади. Застерігає: «Не задріть у майбутньому колегам, не займайтеся пліткарством, не мстіть і не висміюйте нікого. Тільки м'який гумор. Спелюючий сарказм — то мова злих людей. Любіть тих, хто поруч, навіть коли вам здається, що вони гірші за вас. Вони не гірші. Вони інші, як казав Януш Корчак».

Для переконання професор широко використовує бувальщини, приклади з літератури, поезії, особливо багато цитує харківського поета Бориса Чичибабіна. Його твори він, здається, знає напам'ять.

...Розповідь про видатного педагога закінчую словами світлої пам'яті Валентина Шеймана, фізика однієї з Краматорських шкіл: «Новаторство Шаталова виросло з нелюбові до канонів. Він відкидав їх один за одним. З маси ідей відбирав найфантастичнішу, бачив її в перспективі. Тому досвід Шаталова витримав іспит на

Фото з архіву В. ШАТАЛОВА.

методологічну зрілість і довготривалість. Але ми, послідовники і друзі, думаю, теж дещо внесли в його скарбницю».

Довідка «Голосу України»:

Віктор Федорович — народний учитель СРСР, заслужений учитель України. Автор 28 книжок з педагогіки. Творець нової методики навчання, за якою працюють в багатьох країнах світу. Практик, у якого ніколи не було відстаючих учнів.

У роки Другої світової війни Віктор Шаталов підлітком пішов добровільно на фронт. Має розряди з багатьох видів спорту, й досі займається бігом, практично не хворіє.

Він легкий на підйом. Його не так просто застати вдома, в Донецьку. «Останніми роками працюю на російську освіту — Москва, Санкт-Петербург, Далекий Схід, Татарстан... Невже я не потрібен Україні?»...

Удостоєний багатьох нагород світу. Вражають написи в дипломах, грамотах цих країн: «Великому учителю-гуманісту ХХІ століття»; «За примноження добра на Землі»; «За нову гуманну педагогічну культуру».

Лауреат премії Сороса, нагороджений медаллю Костянтина Ушинського, найвищою вітчизняною педагогічною відзнакою. Його книжки найбільш затребувані у освітан Європи.

Віктор Федорович має чудовий голос оперного співака, пише вірші і художню прозу. Аскет за характером, любить незірвані квіти...

За його методом навчається світ, а у нас...

Відбулися Міжнародні педагогічні читання, присвячені 80-річчю педагога-новатора Віктора Шаталова. На зустріч із народним учителем приїхали представники вузів та педагогічних училищ Росії та України.

Його методику використовують багато вчителів, у тому числі за кордоном. У Китаї, приміром, експерименти проводять не лише в загальноосвітній школі, а й у професійних та військових училищах.

У рамках педагогічних читань Віктор Шаталов дав майстер-клас для студентів. «Це був театр одного актора, — поділилася враженнями декан педагогічного факультету Донецького інституту соціальної освіти (ДІСО) Неля Самойленко. — Віктор Федорович уміло використовує голос, інтонацію, логічні наголоси. Маючи фізико-математичну освіту, він блискуче знає літературу та історію. Може на уроці розповісти якійсь історичний факт, продекламувати вірш чи наспівати мелодію».

Перлини шаталівського методу зібрані в ґрунтовній монографії кандидата педагогічних наук Діани Мальцевой. За підсумками читань видано збірник матеріалів.

Як запевнили на факультеті педагогіки ДІСО, розмова про метод В. Шаталова не завершена і триватиме весь ювілейний для народного вчителя рік. Зокрема, є ідея восени провести ще один цикл зустрічей: імовірно, що це буде творча майстерня педагога.

Особливо зворушливим моментом конференції стало привітання ювіляру від його вчителя — кандидата педагогічних наук, доцента кафедри Донецького національного університету Василя Шокотка. А ось влада — і міська, і обласна — на жаль, у ці дні не приділила уваги видатному педагогу. Хіба до свого 80-річчя Віктор Шаталов не заслужив звання почесного громадянина міста (про присвоєння такого звання свого часу клопоталися викладачі ДІСО)? Так само тихо і майже без преси минули шаталівські читання. Чи не тому, що вчитель-новатор так само не вписується в сучасну систему освіти, як колись — у радянську?

Донецьк.

Ліна КУЩ.

■ МЕДПУНКТ

Сніданок «спудея» — цигарки та пиво

Дев'ять з десяти підлітків регулярно вживають алкогільні напої.

Идучи до альма-матер, щодня спостерігаю, як колеги «по цеху» п'ють пиво під стінами університету. Першокурсники його не вважають за алкоголь.

А Міністерство охорони здоров'я тим часом стверджує, що причини алкоголізму відчутно змінилися. Тепер ця хвороба виникає не так внаслідок зловживання мішними напоями, як від прихильності до «слабоалкоголки».

...Нещодавно мій однокурсник-гульвіса добряче «заправився» цим питвом і в такому стані прийшов на лекцію. Треба було бачити очі викладача, коли хлопця знудило...

За даними Українського інституту соціальних досліджень, серед підлітків 13—15 років 37 відсотків перебували в неприємливому стані, а дівчат — 28 відсотків.

Багато однокурсників зізнаються, що спокуса випити виникає дедалі частіше.

Алкоголізм має всі шанси початися з пляшечки зілля, стверджують фахівці. Науковці з'ясували: бодай одну пляшку на тиждень вживає кожен другий підліток 14—16 років.

Підприємці створюють рекламу, особливий акцент в якій приділяють молоді, вигадуючи привабливі заклики типу «Будь вільним». Цікаво, від чого? Від здорового глузду?

Соціологи переконають: рекламний танDEM «молодь і пиво» варто роз'єднати. Коли на екрані молодь натхненно «чокається», зсуюючи докупки пляшки, — це не що інше, як соціально небезпечна, шкідлива пропаганда.

Юлія МИХАЙЛЮК, першокурсниця.

■ СПОРТМАЙДАНЧИК

Грали і танцювали

Університет «Україна» — унікальний ВНЗ, що виконує гуманну місію.

Він надає можливість отримати якісну вищу освіту всім бажаючим незалежно від стану здоров'я, соціального статусу та матеріального стану людини. В закладі навчаються 52 тисячі студентів, близько 10 відсотків з них — молоді з особливими потребами. Нещодавно тут змагалися сильні та спритні.

У Спартакіаді-2007 взяли участь студії Києва та 14 регіональних філій університету. Змагання проводили з армспорту, баскетболу, волейболу, настільного тенісу, плавання, легкої атлетики та шахів.

■ ФОТОФАКТ

Фото Анастасії СІРОТІНКО.

На перерві у столичній школі № 58.

За прем'єри без «фанери»!

Через масове використання фонограм журі фестивалю «Золотий ключик» скасувало номінацію «за музичне оформлення». А вищий бал давали за безпосередній контакт із залом.

Якось в оперному театрі, на дитячому балеті, моїми сусідами стала група школярів з невеликого міста. Приїхали вони з учителькою, маючи від спонсорів безплатні квитки. В залі двоє хлопчиків років десяти-одинадцяти розгорнули пакети з «Макдональдса» і жували смажену картоплю. Вчителька час від часу шикала на них, щоб не надто шелестіли й хоч іноді дивились на сцену. В антракті хлопці взяли в буфеті чипсіс і повернулися до залу. Хрумтіння й жарти було чути не гірше, ніж музику Чайковського. Із поїздки до обласного центру мої юні сусіди привезли спогади не про зустріч з прекрасним, а про фаст-фуд.

Як привабити дітей до театру, коли поруч безліч інших спокус? Як навчити відрізнити справжнє мистецтво від продукції «мас-маркет»? Ці питання мимоволі постали під час відкритого фестивалю вистав та концертних програм для дітей «Золотий ключик». Раніше «Ключик» мав статус регіонального (Донецька й Луганська області), а цього року до Донецька приїхали творчі колективи з Дніпропетровська, Запоріжжя, Києва. Найкраща реклама фестивалю — те, що квитки продано ще до відкриття.

Юні глядачі не залишилися розчарованими. Уже в фойе театру вони вкочалися в гру з масовиками-затійниками, учнями училища культури. Вони згуртовували дітлахів, знайомили їх із театром і правилами поведінки. Після вистави можна було «проголосувати» за улюбленого героя, вкинувши квиток до скриньки. А репертуарна афіша могла задовольнити всіх, від дошкільнят до підлітків.

У свою чергу, для творчих колективів фестиваль дав можливість показатися колегам і почути відгук критиків-професіоналів. Це дуже корисно. Наприклад, у порівнянні з минулими фестивалями помітно зріс рівень Донецького обласного російського ТЮГу з Макіївки, й не в останню чергу — завдяки рівнянню на колег. Фінансувався «Ключик» одразу з трьох джерел: державного та обласного бюджетів і спонсорських коштів від компаній «Конті», «Норд» та «Дирекція адміністративних споруд».

Роботи оцінювали два журі — доросле і дитяче. Думки двох поколінь із приводу найкращої вистави фестивалю збіглися: нею названо «Горбоконика» Дніпропетровського молодіжного театру-студії «Вірімо!». Ця ж вистава взяла призи за найкращі режисуру, пластичне рішення, жіночу та чоловічу роль другого плану. Критики відзначили, що дніпропетровцям удалося встановити контакт з аудиторією і по-сучасному викласти матеріал. Адже для дітей, які ростуть на комп'ютерних іграх і відео, грати треба по-іншому, ніж 20—30 років тому.

У свою чергу, вдалим можна назвати «постріл» Донецького академічного українського муздрамтеатру, який адресував підліткової і молодіжній аудиторії виставу «Три жарти» за Чеховим. Актори Василь Гладнев та Сергій Лупильцев нагороджені дипломами І і ІІІ ступенів за найкращу чоловічу роль. Схвальні відгуки отримала і вистава Луганського обласного російського драматичного театру «Витівки Скапена» за Мольєром. Київський Молодий театр, як і більшість, зробив ставку на мюзикл. Саме музичний бік спектаклів викликав найбільше критики. Голова журі, кандидат мистецтвознавства Ганна Веселовська назвала пошестю масове використання фонограм.

— Це підміна справжнього театру якоюсь штучністю. На жаль, така тенденція на українській сцені є, вона нібито полегшує акторську працю. Але ця тенденція нездорова. Театр виграє, коли є живе спілкування актора і глядача. Ми навіть зняли номінацію «за музичне оформлення вистави», бо наші актори не співають...

Ще одним мінусом Веселовська вважає відсутність у репертуарі театрів п'єс українських авторів, класиків і сучасних. І глядачі, і критики висловили бажання, щоб надалі фестиваль став загальноукраїнським. Директор і художній керівник Донецької муздрами Марко Бровун запропонував проводити показ фестивальных вистав одразу на кількох сценах у різних містах. Крім того, оргкомітет має намір суворіше відбирати учасників. Може, навіть з'явиться вимога показувати лише прем'єрні вистави.

Ліна КУЩ.

На знімку: сцена з вистави «Горбоконик».

Фото надано організаторами фестивалю.

У Коктебелі (Крим) після реставрації відкрився Дім-музей художника і поета Максиміліана ВОЛОШИНА

Чорне століття
(Літературні нотатки на полях)

його комісія голосувала з питання майбутньої знаменитої станції так: 12 — проти, 2 — за. Сталін помітив нерішучих українців, зокрема Коцюбинського...

2. Ще в Ленінграді, на вищих курсах політради, я вперше почув про якийсь фатум, що завжди висів над родом Коцюбинських. Перед закінченням навчання мене викликали до начальника 6-го, журналістського, курсу полковника Перерви. Я завжди захоплювався цією людиною: чи то вболівав він за курсову волейбольну команду, чи то йшов поперед нас на параді (крокуючи так, наче вбивав у землю всю свою відданість цьому військовому мистецтву марширування). Перерва обіймав нас, якщо ми вигравали, а за програвш погрожував, коли настане розподіл, призначити аж на край Камчатки, а мене особисто назад відправити в Туркестанський військовий округ і неодмінно — в Кушку, південну точку СРСР.

З листом у руках він майже стройовим кроком вийшов мені назустріч.

— Послухай, лейтенанте! Лист тобі десь блукав... Ні-ні, не подумай — не перевірка, чесне слово. Потрапив у круговерть... Ти що, маєш адресу в Україні?

Я сказав, що там живуть батьки моєї дружини.

— І селище називається імені Коцюбинського?

Я кивнув головою.

— А ти знаєш, що це за письменник? Конкретно?

Отут я заспівав солов'єм. Ще при першому листі від батьків тоді ще живої моєї першої дружини відшукав у бібліотеці курсів по цьому Коцюбинському все, якщо не більше.

— Ти й того просишся в Київський військовий округ, так?

Я знову кивнув головою.

— Маєш право вибору як відмінник. Ідь, сину, в мою Україну. Ідь! Тепер я підтримуватиму тебе... Що стосується Коцюбинського, то багато чого ти, напевно, все-таки не знаєш. Про це не пишуть тепер. Щось неспівіле, ненормальне висить над великими моїми земляками. В іншій країні... Гаразд! А ми часто людські і не можемо! Ми — це ми. Не цінимо своїх геніїв!

Перерва приклав до своїх губ вказівного пальця і глухо скомандував, щоб я був вільний.

Через два роки на вулиці Безіменній селища Коцюбинського, де я тепер жив у хатині-«врем'яни», біля колодязя як співробітник «Робітничої газети» зустрів одного разу білоголового старика військової постави, з'ясувалося — передплатника і мого тепер видання.

— Даруйте, я — Прус. Живу он на тому боці і вашої вулиці. Мені розповіли про вас сестра вашої дружини. Ви знаєте, де живе?.. — Це він говорив глухо, ніби запинаячись: тепер ітиметься про таємницю, яку поспішає повідомити. — Безіменна вулиця! Це ж бо диво! Тобто повз нас пройде зло, що переслідує цей лик — рід Коцюбинських... Авжеж! Глава роду помер від нерозділеного кохання, дуже рано помер! А сини його, Юрко і Ромко — кхе-кхе... у тридцять сьомому, зовсім диявольському... Утім... Врятує нас Безіменна. Добре, що так назвали хоча б вулицю...

Старий узяв двоє відер і

Михайло Коцюбинський з дружиною Вірою Устимівною, 1897.

мало не стройовим кроком пішов з ними до свого будинку. Я розповів про старого своєму своякові Яшку Мазневу.

— І він балакав з тобою? — здивувався той. — З іншими мовчить...

Яків був депутатом селищної ради — колишній капітан-прикордонник, захворівши на туберкульоз, був звільнений у запас. Він був найбільшим маторкальником-атеїстом. Сказав про Пруса, вигадника страху, однак, багато хорошого. Коли вирішували питання про видачу землі Прусу, одностайно задовольнили прохання згори: дати йому під сад землі дуже багато.

— Не помилилися, — сказав свояк. — Сад — райський. Тільки жар-птиці бракує. Ти знайди або сам напросися до нього, побачиш, що можна зробити хазяїном на землі.

У «Робітничий» я незабаром надрукував нарис «Старий сад». З нього «вилучили» все, що стосувалося служби Пруса під командуванням Юрія Коцюбинського. Незважаючи на те, що матеріал повісили на дошку краших, я журився: чому вилучили, адже в енциклопедії вже є Юрій Коцюбинський! І воював Прус, старий генерал, під його проводом!...

Костя Басенко, прекрасний романіст, котрий працював у нас фейлетоністом, утішав мене: ну що ти! Якби тільки це! Викидають частину історії! Та час прийде! Він прийде!...

Уже не жив я в селищі Коцюбинського — дали однокімнатну на бульварі Дружби народів. Помчався в селище, коли довідався, що Прус помер. На похороні було кілька стариків, котрі воювали у громадянську під командуванням Юрія Михайловича Коцюбинського. Сенсацією селище жило довго: спадкоємців у Пруса не виявилось, розбирали одне з підвіконь — калитка із золотом і заповітом. Точним, конкретним. Установити на його золотого гарну в селищі поліклініку і справжню, а не сяку-таку лікарню. Що потім і було зроблено. І лікарню, і поліклініку.

Мені він колись, — ходили ми садом тихо, — ласкаво говорив: на цій землі я ніколи не помру. Я дещо їй залишав. Хотілося б тільки, щоб вулицю перейменували. Щоб вона була імені Юрія Коцюбинського. Щоб Юрія Михайловича, як і його батька, знали люди. Був бойовий командир. Я, звичайно, грішник. Рубав під його командуванням усяку

нечисть. Але ж бо погань — не сють, не орють... Вона сама лізе! Іі і сьогодні — хоч греблю гати. Шкода! Був — як дубок! Устане з сідла на коні... Красота! Шкода! Не пробачу й у могили за його по-зрадницьки вбите життя.

Оці слова тоді й відібрали в мене у «Старому саду». Цензор казав мені, теж заспокоюючи: «Мій партквиток, він дорогий мені».

3. ...Щастя буває лише шматочок, а інколи його — повний оберемок. Невдовзі я потрапив до Чернігівського літературно-меморіального музею Михайла Михайловича Коцюбинського. Сталося так: у «Робітничій газеті» мене перевели до номенклатури ЦК Компартії України, я став власним кореспондентом по Київській, Житомирській і Чернігівській областях. Проходили пленуми обкомів партії, і мене «кинули» до Чернігова — подати звіт з пленуму. Здивувало і насторожило, що біля вагона мене зустрічає секретар обкому партії з питань ідеології. Високій, стрункий молодий чоловік із загальною усмішкою. Його машиною, у супроводі недоумків, мене везуть спочатку до готелю, чекають сорок хвилин, поки я опоряджу себе після дороги.

Біля мого номера стоїть уже міліціонер. «Нікого не пускати сюди!» — кидає на ходу секретар обкому. — Ми тепер, — це вже до мене, — в гості до великого письменника Коцюбинського». «Боже, — по-дитячому вигукую, — цілу дорогу тільки і мріяв про це...»

Секретар обкому нарешті по-доброму усміхнувся.

І от ми йдемо святими місцями. Нова, зовсім свіжа висіка:

«У цьому будинку 1911—1916 рр. провели свої юні роки український державний діяч Ю. М. Коцюбинський і командир Червоного козацтва В. М. Примаков». Ми проходимо повз дошку зовні спокійно. Але я вже знаю з архівів: Юрія Михайловича забрали в 1934-му — трюцькізм. А Примаков?.. Згадую (теж з енциклопедії): Примаков Віталій Маркович. Народився на Чернігівщині, 1913 року за антивоєнні виступи його відправляли до Сибіру, у 17-му боровся за революцію. Відомий військовий командир, у 1935-му — заступник командувача військ Ленінградського округу. Дати: 18. XII.1897 — 11. VI.1937... Виходить, і його? Не тільки розстріляна цятка на тілі від-

даної партії людини, а й кепського чоловіка однієї з дочок Михайла Михайловича Коцюбинського — Оксани. Уточнюючи пізніше матеріал про цю трагедію роду Коцюбинських, я довго копався в архівах. І вже тепер, крім того, що назбирав, зателефонував з уточненнями Станіславові Реп'яху — його книги про Чернігівщину житимуть довго,

ський служака, що перейшов потім на наш бік, вийхав у те селище, щоб не плакати щодня біля могил командирів, під чиім началом служив... Прізвище його забув... — Прус, — сказав я. — Так, тарган. Усе було не по його. Вам, — легко перейшов на «ви», — з обивателем-тарганом спілкуватися запросто не по-ло-же-но!

тературні діаманти, злитки золота її коханого Михайла Коцюбинського. Але краще вирушити в гості до Сергія Єфремова (справжнє прізвище — Охрімenko), до його історії української літератури. Надрукована вона в Україні в 1995 році за виданнями Київ—Лейпциг 1919 (Весляр 1924) за редакцією і з передмовою докторів філологічних наук, профе-

...Познайомилися вони в 1902 році. Отже, любила вона Коцюбинського, ще живим, рівно одинадцять років. Вони працювали в статбюро, Михайло Михайлович — невеликим начальником, вона — співробітницею бюро. Знала потім напам'ять усе його життя, тому що потай він слав її листи звідусіль, зокрема з Італії.

який лікував великого українця, розповідаючи про останній його дні, мимоволі розкриває таємницю кохання двох — Коцюбинського й Аплаксіної. «Кожного третього чи четвертого дня він (М. М. — Автор.) одержував листи безпосередньо в клініці через старого фельдшера Гурія Микитовича Прокопенка, з яким Михайло Михайлович був у дружніх стосунках. Завжди нетерпляче і хвилюючись чекав Коцюбинський цих листів і, одержавши, радів і веселишав <...>, починав мріяти про швидке видужання... Я спитав якось Гурія Микитовича, що то за листи він відправляє й одержує від хворого <...>, і почув відповідь, що це «справи сердечні»... Пізніше прочитавши в одному з видань при Радянській владі листування Коцюбинського з Олександром Івановною Аплаксіною, я довів, що саме з нею йшло інтенсивне листування, яке так своєрідно охороняв старий фельдшер Прокопенко»...

Навіть Стражеско не міг врятувати великого українського письменника. Він любив своїх дітей. Юрія, Оксану, Ірину, Романа. Не раз, певно, повернувшись в домовину, коли зла влада декого з них знищила. Мабуть, любив він по-справжньому й Аплаксіну, для якої кожен його рядок був святий.

Вона осліпла, виплакавши, мабуть, очі.

Моя дружина, журналістка і письменниця Елеонора Блажко, в останній рік життя Аплаксіної була в її домі. Першою написала для «Дзеркала тижня» нарис про любов Коцюбинського й Аплаксіної (я друкував звичайні матеріали на машинці — вона погано теж уже бачила). Мимоволі наворачулися сльози, коли йшла розповідь про зустріч дружини з Аплаксіною в Чернівцях на її квартирі. Вона була зовсім сліпа. Намагаючись показати фотографії у своєму альбомі, вона водила долонею по порожніх сторінках. «Ось тут — Михайло Михайлович з нами, співробітниками статбюро, а отут його діти. Я їх любила, як і його...»

Хтось збезчестив альбом. Бог йому суддя. Сліпу Аплаксіну позбавили і фотографій!...Тоді, після соромітного для мене застілля в забороненій для цих цілей письменницькій святині, мій співрозмовник раптом пом'якшав. Він навіть у саду обійняв мене за плечі.

— Важко все приховувати, любий! Не так і легко для серця, коли розібратись. Та й що було — не повернеш. І всяке ще може бути! Хоч і викрито культ особи...

Я відчув: говорить ця людина щиро. І сказав йому: обидця, що нічого зайвого у звіті не писатиму...

— Головне... Не слухайте всіх, хто приплентається до вас у готель.

— Ніколи буде слухати, — сказав я.

До нас підійшла Ірина Михайлівна.

— Ви знаєте, що наша Іринка — член Спілки письменників СРСР і, звичайно, України. Ірино Михайлівно, усе-таки, як ви гадаєте... Правда, ви були ще зовсім дитина... Чи був ваш батько замішаний з коханками?

— Батько любив тільки маму! — Ірина Михайлівна строго звужила очі. — Це дурнувате запитання мені ставлять нерідко. Ні, ні й ні! Тільки мама!

Вона пішла від нас геть. — От бачиш, — навіщо сказав мені секретар обкому, — жодної плямочки ані тут, ані у нас в обкомі. Смітинки нема!

Померла Ірина Михайлівна на початку сімдесятих. Страшний, ще безкарний час летів і над її родом, хоч вона не хотіла знати про це. Але гадуючо хитрою повзла скверна й тут, на цій землі, де могили Коцюбинських. Вона й тепер повзе до серця людей, які завжди чистіші, ніж про них думають дуже часом нечистоплотні верхи.

Володимир ЮГОВ, письменник.

Кінець березня—початок квітня, 2007. Чернівці—Київ.

«Жива музика» продовжує жити

У Києві відбувся VI Всеукраїнський конкурс юних композиторів-виконавців «Жива музика». Його організували і провели Національна музична спілка, Національна спілка композиторів та асоціація композиторів-піснярів. Мета конкурсу — виявлення і стимулювання творчої діяльності обдарованих дітей, талановитої молоді, які мають нахил до написання музичних творів у галузі фортепіанної, духовної, народно-інструментальної, вокально-інструментальної музики та музики для струнно-смичкових та духових інструментів.

Юні автори, а це переважно учні музичних шкіл та шкіл мистецтв, виконували власні твори різних форм і жанрів: музичні п'єси, прелюдії, триптихи, сонати, ілюстрації до драматичних вистав, кінофільмів, пісні та солоспівби.

На цьому конкурсі журі очолював заслужений діяч мистецтв України, лауреат Національної премії України ім. Т. Шевченка, голова Київської міської організації Національної спілки композиторів Ігор Щербаков.

Найбільше визнання на конкурсі здобули Анастасія Берездецька з Одеси, яка стала лауреатом у двох номінаціях і володарем Гран-прі у старшій віковій категорії, та дванадцятирічна Катя Зацарина з Харкова (на знімку) — лауреат І ступеня в двох номінаціях молодшої вікової категорії.

Яків ГАЛЬЧЕНКО. Фото Анаолія СЕЛЕНТІЯ.

Успіх маленької композиторки

Престижну нагороду привезла з Києва юна полтавка Світлана Браїло. Вона посіла третє місце на VI Всеукраїнському конкурсі юних композиторів-виконавців «Жива музика». Засновником творчого змагання є Національна всеукраїнська музична спілка, організатором — Національна спілка композиторів України.

Шлях до всеукраїнського визнання талановитий 12-річний полтавочка відкрила участь в обласному фестивалі-конкурсі «Журавлиний ключ», де вона також була третьою. Світлана не уявляє себе без музики, творчості, навчається у Малій академії мистецтв. Уроки композиції бере у голови обласної Асоціації композиторів та аранжувальників Віктора Журавля, який по праву розділив успіх вихованки, отримавши диплом всеукраїнського конкурсу. Світлана сама пише і вірші до своїх пісень. **Дмитро СКОБЕЛЬСЬКИЙ.** Полтава.

роду Коцюбинських

якщо не вічно. Він підтвердив, що побіжно згадано в документах: вона поїхала до Москви народжувати до дядька по материнській лінії — Василя Устиновича Дейші. У ванній кімнаті впала, положи одразу відбулися. Проте ніщо не врятувало: Оксана та її син померли через два дні майже одночасно.

Оксана була до пари своєму чоловікові. Міцно сиділа завжди в сідлі, рубала не тільки дозу в боях з ворогом. Вона і, будучи вагітною, скакала на коні, і рубала в січі, і стріляла. Шкода, що Віталій Примаков потурвав їй.

Між іншим, про це говорив, коли вийшла від нас дочка Михайла Михайловича Коцюбинського, Ірина: вона була в музеї директором. Ми сиділи в кабінеті (я — не знаючи, куди себе діти, а мій співрозмовник —хазяїном). Адже тут Михайло Михайлович приймав гостей на свій розсуд. Мені було дуже незручно за все, що тут відбувається: якісь пляшки на столі, частування і коментарі кожного руху після того, як іноді заходив помічник секретаря обкому, і, нахилиючись до вушка секретаря, щось йому шепотів.

— Одна залишилася з роду, — коли ми zostалися самі, показав на двері секретар обкому. — Якщо по-по-людськи... все це ненормально. Всі служили Радянській владі вірно. — Вона, — знову кинув на двері, маючи на увазі, звісно, покірливу Ірину Михайлівну, яка поглядом своїм рівно готова була виконати будь-яке доручення партії, — надто віддана. Нібито за всіх, кого покарала справедливність чи щось там інше...

Ми вийшли надвір. Мене одразу почали вчити, як треба писати звіт до газети з пленуму. І це раз, і це два, і це три треба врахувати. Треба завважити головне: до нас днуть, ізза кордону також. Михайло Михайлович виконував і велику громадську роботу у просвіті. Треба, щоб — жодної плями!

— А взагалі — нічого ти не знаєш! — Він поплескав мене по плечі. — Найбільший тягар тут, біля цієї могили, — подвійне, так би мовити, кохання. Михайло Михайлович не кохав дружину. Усе в роду, виходить, було перемішано. Сам — це він, з великої літери. Як з великої літери вся його література. А життя разом з дружиною...

Була вона солдафонкою-більшовичкою. Партія таких... такими гидує. Її хотіли порішити гайдамаки, коли захопили місто. Вони її заарештували, але оскільки для них був він теж з великої букви, раз вона з ним жила, то відпустили...

Він заговорив узагалі про коханок. Вони мають бути обов'язково в нормального чоловіка! «У тебе ж були коханки, коли ти вчився в Ленінграді, були навіть коханки на шахті, де ти працював, прислухайся, інкогніто». «Прислухайся» він підкреслив. Партія знає все й будь-якої хвилини може захистити себе від даремних газетних інструкцій-вказівок...

Раптом утипився поглядом злісно:

— Але йому, теж з великої букви, коханка не личила. Бачив, проходили: «Тут жив з 1898 по 1913 і написав найкращі твори Михайло Коцюбинський». Кажуть, ти жив у селищі Коцюбинського? У нас один тут колишній цар-

— Я й не збираюся, — заспокоїв я його.

Ми потім милувалися садибою. Я прочитав уже тоді всього Коцюбинського — спочатку в гарній бібліотечі станції Біличі, біля якої й розташовувалося селище з видатним садом Пруса. Сад тягся клином через три вулиці ближче до станції. Максим Горький казав про Коцюбинського: «Він дуже любив квіти і, маючи солідні знання з ботаніки, говорив про них, як поет. Було приємно бачити, як він, тримаючи в руках квітку, пестив її й розповідав про неї».

Про старого Пруса, з посадовою гвардійського офіцера до останніх своїх 89, казали: «Він не поїсть хліба, натоща серце наковтається запаху свого диво-саду, всі квіти, насаджені його дружиною-культбакою, приголубить... Дивився на нього, щасливого, і хоч співай найсолідшу пісню. Не помилишся! Біля нього тоді радісно дихати».

Це казали коцюбинці — прості люди від найдавших поколінь.

Ця його культбабка померла раніше за нього. Коли я прийшов у гості до тещі й довідався про це, прийшов до Пруса. Ми потім покровували на її могилку через ліс, і він іноді починав плакати. Я втішав його, розповідав про музей Коцюбинського, говорив про сад його, схожий на сад музею. Він на якийсь час підбадьорювався, а на могилі — ліг, обійняв горбок, що вже почав заростати травкою, і ридав ридом.

— Отак і Михайло Михай-

сора М. К. Наєнка. Це не підроблений (під персону), справжній смак майстра, що вмів скласти про письменника ряд величин, гідних свого місця в літературі. Те, що до всього цього було в критичній частині літератури (особливо в радянській, з її культом одинаків), давно вже по-новому дивиться, пишеться. Коцюбинський, мабуть, вершина літературної вишуканості, великий майстер українського слова — так між рядків каже Єфремов. Він нами недооцінений. З ним не можна не погодитися. Навіть говорячи про великий фільм «Тіні забутих предків», ми забували сказати про автора тексту, що виконувалися виробниками кіно і, зокрема, Параджановим — людиною, безумовно, рідкісного таланту.

Але Коцюбинський дав аuru фільмові, чудовий текст. Слово в нього — чарівне.

Вже у перших його творах «П'ятизлотник», «На віру», інших, за Єфремовим, — це стенографічна манера особливого письма, вона мовби стримує його, не дає показати своє, власне. Він близький до Мопассана. Але тільки скинувши з себе натуралістичну одержину, як і вчорашню етнографічність, Коцюбинський стає справжнім Коцюбинським...

Єфремов цитує Коцюбинського іноді довго — як показують діаманти, великі картини. Сучасний читач зі смаком завжди погодиться з цими цитуваннями. Бо в них — таємниця письменницького успіху. Напевно, Аплаксіна відчу-

Діти Коцюбинського: Юрій (розстріляний у 1937-му), Оксана (померла від тяжких пологів у Москві), Ірина (померла своєю смертю), Роман (розстріляний у 1937-му).

лович плакав би, якби раніш за нього померла Аплаксіна, — сказав він, коли ми поверталися. — Дружину свою він справді, мабуть, не любив. І це нам, чоловікам, колись сильним і гарним, найбільша смертна кара: не любити! Гірше од усього під цим небом... У мене одна. Я її повів у похід за собою зі знатного дому. Я не шкодував, що в нас нема дітей. Я дружину любив до нестями!...

— А ви знали Аплаксіну? — спитав я.

— Так. Свята. Розп'ята. Вона й осліпла від того, що не могла відкрито жити з ним, генієм, і любити його теж відкрито. Несправедливо це!

4. ...Кого полубила ця свята, осліпла потім від любові, відринієї в неї богами? Можна перелічувати й перелічувати лі-

вала, може, навіть більше за Єфремова розуміла таємницю слова свого коханого.

Вона любила все, що він писав.

Так пам'ятати все — від початку до кінця, мислити і змушувати хвилюватися інших, так поставити добре потрібні підзаголовки...

Звичайно, потрясала до глибини душі «Fata morgana», «Intermezzo», а вже «Тіні забутих предків» їй снилися ночами, і вона йому розповідала, як була з ним усю ніч десь у загалдовій країні, а він сидів біля великої гори, і люди в красивих каптанах танцювали для нього й співали. Це за те, що він сотворив для них чудослова. Вони так усі кажуть. Але він зробив те, що вони давно хотіли. Це слова великої людини, яка знає душі інших...

було на світі, він придумує (може, піддивився) і відчув щось божеськи святе у вічній любові і в чоловіка до свого продовження. Чарівно все гарно і по-своєму завжди свіжо, незрівнянно... 5.

— 13 квітня (1913 року. — Автор), — написала Аплаксіна в спогадах, — Михайла Михайловича ховали... Я притиснула до себе кошик з гілками розквітлої яблуні і швидко сплела вінок із самого цвіту. Він був найкрасивіший з усіх вінків... Потім розповідала мені, що саме цей вінок хтось поклав у труну <...> Михайла Михайловича... А знаєте, — сказали мені, — Віра Устимівна наказала від вас не приймати ні вінків, ні квітів...

Микола Дмитрович Стражеско, великий цілитель, майбутній Герой Праці (1946),

Три місяці жив по-спартанськи, щоб стати гончарем

■ СВІТ ЗАХОПЛЕНЬ

Уже кілька років користуюся кавовим сервізом, який подарували мені друзі-березнівчани на день народження. Щоразу милуюся ним — робота ж ручна, копітка. І ось нарешті на фольклорно-етнографічному святі «Музейні гостини», яке відбулось у Рівному, познайомилася з автором цієї ексклюзивної роботи — гончарем Віктором Андрощуком з міста Березне.

Він якраз демонстрував гурту цікавих рівнян свою майстерність біля гончарного круга. Навіть дітям давав можливість відчути себе творцями простеньких глиняних речей. Тим часом його дружина Олена демонструвала гостям свята уже готові вироби. Чимало людей хотіло придбати і собі щось на пам’ять: кухоль, турку для кави, підсвічник, горщик...

— А це для чого? — цікавиться хлопчик, показуючи на два з’єднані глиняні горщики.

— Колись у таких спарених горщиках, яких у народі називають «близнюками», носили гарячі страви жінцям, коса-

рям. А отвори заліплювали тістом, щоб і температура трималась, і страва не розлилася, — пояснив підлітку керівник «Рівнеоблводоканалу» Володимир Хомко, який теж у вихідні на обминув виставку чорнодимної кераміки Віктора Андрощука.

Тим часом, у невеличких перервах дружина майстра Олена — технолог швейної фабрики за посадою і помічниця свого чоловіка за сумісництвом (жартує), розповідає про захоплення Віктора, яке тепер уже стало і справою його життя:

— Чорнодимною керамікою чоловік займається п’ятнад-

цять років. На Львівщині жив народний майстер Мар’ян Бокусевич, на жаль, нині вже покійний. Свого часу він приїхав до нас у Березне на відкриття фірми з гончарства. Старий майстер показав, як виготовляє глиняні вироби. Віктор спостерігав за цим — йому сподобалося. А щоб вивчити гончарну справу глибоше, до тонкощів, поїхав до майстра на Львівщину. Дідусь жив у селі в горах, зручностей — жодних, умови спартанські: Віктор три місяці спав на дерев’яній лаві, харчувався простою селянською їжею — молоком, хлібом, салом. Але такі не відступився — багато перейняв від старенького, у якого, звичайно ж, були свої маленькі таємниці, котрі він не завжди очоче відкривав. Тож Віктор сам методом спроб і помилок осилив це ремесло. І вже тепер має свої невеличкі секрети.

— Повернувшись додому, Віктор переобладнав хлів під майстерню, — продовжує Олена Андрощук. — Побудував піч, поставив гончарний круг і почав гончарювати. Спочатку не все виходило, але поступово прийшов досвід.

— А де бере глину? — цікавлюсь.

— У Закарпатті. Згодом Віктор Андрощук став визнаним майстром чорнодимної кераміки. Його роботи виставлені у престижних магазинах-салонах, до нього звертаються з ексклюзивними замовленнями. Так, він виготовляв сувенірні кухлі з рельєфом місцевого замку для Кам’яниця-Подільського. Вийшло дуже гарно. Ексклюзивні вироби березнівського гончара є навіть у Франції.

— Я так зрозуміла, що ваш чоловік виготовляє старовинний ужитковий посуд і навіть сучасні речі. А чи ваша сім’я користується його виробами у побуті? — цікавлюсь у Олени.

— Віктор зробив горщики, в яких його мама (визнаний у Березному кухар-фахівець. — Авт.) готує страви, — розповідає жінка. — Вони набагато смачніші, ніж ті, що готуємо у звичайних каstrулях. Вікторові горщики годяться і для звичайної, і для мікрохвильової печі. До того ж хімічний склад натурального продукту в такому посуді не змінюється. Нарешті відійшов від гончарного круга, долучається до розмови і сам Віктор Андрощук:

— У глині немає жодних хімічних штучних добавок. Змішується пісна і жирна глина. А блиск, який ви бачите на виробах, досягається завдяки поліруванню їх камінчиками. Це дуже трудомістка робота. Скажімо, якщо на виготовлення виробу мені вистачає до десяти хвилин, то для полірування потрібна година. Виріб випалюється без доступу кисню — це процеси відновлення. У глині є природні мінерали заліза, вони під час відновлення — десь при температурі 600 градусів — починають окислюватися. А коли зменшується доступ кисню, відбувається процес ферментації — глина сама по собі при цьому змінює колір на чорний. Отож у виробах немає жодних фарбників. Абсолютно екологічно чистий посуд.

— Чи тягнуться ваші діти до гончарства? — запитую майстра.

— Доньці п’ятнадцять років,

у неї інші захоплення. А ось дванадцятирічний син Роман інколи намагається щось виготовити з глини. У такому віці він дуже непосидючий, а тут потрібне терпіння, — каже Віктор.

— Але я вважаю: якщо працює любиш — терпіння не треба, а якщо не любиш — потрібне терпіння, щоб її робити. Можливо, з часом Роман теж долучиться до гончарства. Але до цього він повинен прийти сам.

Олександра ЮРКОВА.

Рівне.

На знімках: на таких фольклорно-етнографічних святах, як «Музейні гостини» у Рівному, гончар Віктор Андрощук із міста Березне може продемонструвати дітям та дорослим на гончарному крузі своє уміння; дружина Віктора Олена тим часом демонструє і продає його вироби — чорнодимну кераміку.

Фото Миколи ФОМЕНКА.

■ ОГОЛОШЕННЯ

Українська аграрна біржа повідомляє, що вісімдесят сьомий спеціалізований аукціон з продажу скрапленого газу для потреб населення відбудеться

20 червня 2007 року о 12-00 годині за адресою: м. Київ, вул. Саксаганського, 1.

ІНФОРМАЦІЯ ПРО ОБСЯГИ СКРАПЛЕНОГО ГАЗУ,
ЩО БУДУТЬ ВИСТАВЛЕНІ НА СПЕЦІАЛІЗОВАНОМУ АУКЦІОНІ № 87 з ПРОДАЖУ
СКРАПЛЕНОГО ГАЗУ ДЛЯ ПОТРЕБ НАСЕЛЕННЯ 20.06.2007 р.

№ позиції	Обсяг газу в одному лоті, тонн	Кількість лотів, одиниць	Загальний обсяг газу, тонн	Ціна за 1 тону газу (з ПДВ), гривень	Початкова вартість одного лоту (з ПДВ), гривень	Загальна вартість газу (з ПДВ), гривень	Умови транспортування газу
Пропозиція ДК «Укргазвидобування» (обсяги липня 2007 року)							
Виробництво філії Управління з переробки газу та газового конденсату							
1	35	76	2 660	1 897,50	66 412,50	5 047 350,00	залізницею
Виробництво ГПУ «Харківгазвидобування» Юлієвський ГРП							
2	25	24	600	1 897,50	47 437,50	1 138 500,00	залізницею
Виробництво Тимофіївської УПВВ філії ГПУ «Полтавагазвидобування»							
3	21	55	1 155	1 897,50	39 847,50	2 191 612,50	автотранспорт
Виробництво Шебелинського ВПГКН філії УПГГК							
4	21	15	315	1 897,50	39 847,50	597 712,50	автотранспорт
Всього:			4 730			8 975 175,00	
Умови поставки: 1) Поставання скрапленого газу на липень 2007 року здійснюється на умовах франко-завод; 2) Оплату рухомого складу Покупець проводить самостійно.							
Пропозиція БАТ «Укрнафта» (обсяги липня 2007 року)							
Гнідинцівський ГПЗ							
5	25	91	2 275	1 897,50	47 437,50	4 316 812,50	залізницею
6	21	51	1 071	1 897,50	39 847,50	2 032 222,50	автотранспортом
Умови поставки: 1) Продавець проводить продаж скрапленого газу на умовах самовивозу покупцем придбаних обсягів, залізничним або автомобільним транспортом, оплату за перевезення скрапленого газу залізничним транспортом здійснює Покупець по окремому договору з транспортною організацією. 2) Продавець проводить відвантаження оплачених обсягів скрапленого газу у автомобільний транспорт Покупця.							
Качанівський ГПЗ (Качанівське в-во)							
7	21	37	777	1 897,50	39 847,50	1 474 357,50	автотранспортом
Качанівський ГПЗ (Глинсько-Розбишівське в-во), бутан технічний							
8	21	17	357	1 897,50	39 847,50	677 407,50	автотранспортом
Умови поставки: 1) Продавець проводить відвантаження оплачених обсягів скрапленого газу у автомобільний транспорт Покупця.							
Долинський ГПЗ (Бориславське в-во)							
9	7	8	56	1 897,50	13 282,50	106 260,00	автотранспортом
Долинський ГПЗ (Долинське в-во)							
10	21	15	315	1 897,50	39 847,50	597 712,50	автотранспортом
Всього:			4 851			9 204 772,50	
Умови поставки: 1) Продавець проводить відвантаження оплачених обсягів скрапленого газу у автомобільний транспорт Покупця.							

Зміни до пропозицій на продаж оприлюднюються шляхом розміщення на WEB-сторінці УАБ за адресою: <http://www.uame.com.ua/energo>.

Заявки на купівлю за встановленою формою приймаються з 9-00 до 18-00 години до **19 червня 2007 р.** включно.

УВАГА!

1. Відповідно до постанови Кабінету Міністрів України від 23 грудня 2004 року №1736, учасник-покупець додатково до заявки на купівлю повинен надати до 15-00 години 19 червня 2007 року на Українську аграрну біржу довідку про обсяги та напрями реалізації скрапленого газу, придбаного на попередньому спеціалізованому аукціоні, за формою, що затверджена рішенням Аукціонного комітету від 17 листопада 2005 року (форму довідки можна отримати на WEB-сторінці УАБ за адресою: <http://www.uame.com.ua/energo> або по факсу).

2. Сплата учасниками аукціонів попередніх внесків здійснюється на спеціалізований рахунок УАБ № 2600500019536 в БАТ КБ "Хрещатик", м. Київ, МФО 300670, код за ЄДРПОУ 23389377.

Українська аграрна біржа, тел. (044) 289-50-48, 289-54-87, 284-38-60
<http://www.uame.com.ua>, E-mail: exch@uame.com.ua

Постановою Господарського суду Харківської області (адреса суду: Держпром, 8-й під'їзд, майдан Свободи, 5, м. Харків) від 29.05.2007 р. у справі №Б-24/105-07 Акціонерне товариство закритого типу «Електропідвентомонтаж» (код 25460837) визнано банкрутом і відкрито ліквідаційну процедуру. Поштова адреса підприємства: Харківська область, Харківський р-н, смт. Покотилівка, вул. Інтернаціональна, 31, кв. 35.

Рахунок ППФ «Небеса» №26004820304421 відкрито в ХОФ АКБ СР «Укрсоцбанк». Ліквідатор - Кокорев Едуар Олександрович.

Постановою Господарського суду м. Києва (01030, м. Київ, вул. Б. Хмельницького, буд. 44-Б) від 01.06.2007 р. у справі № 43/266 Товариство з обмеженою відповідальністю «Компанія «Лінлайнтрейд» (ідентифікаційний код 34296595; 03115, м. Київ, пл. Святошинська, буд. 1, кв. 272) визнано банкрутом та відкрито ліквідаційну процедуру. Ліквідатором банкрута призначено ініціуючого кредитора - Товариство з обмеженою відповідальністю «Ютор» (03151, м. Київ, вул. Молодогвардійська, 11).

Постановою Господарського суду міста Києва (01030, м. Київ, вул. Б. Хмельницького, 44-Б) від 04.06.2007 р. у справі № 23/180-6 визнано банкрутом Товариство з обмеженою відповідальністю «ПЛАСТ ПЛЮС» (04080, м. Київ, вул. Вікентія Хвойки, 15/15, код ЄДРПОУ 31813475) і відкрито ліквідаційну процедуру. Ліквідатором банкрута призначено арбітражного керуючого Проценка Олександра Петровича, 08702, Київська область, м. Обухів, вул. Миру, 11, кв. 46, ліцензія АВ №307324 від 22.03.2007 р., м. т.: 8-050-201-49-57). Претензії кредиторів до боржника приймаються в місячний строк з дня опублікування оголошення про визнання його банкрутом.

Управління ПФУ в Ленінському районі м. Вінниці повідомляє, що ухвалою Господарського суду Вінницької області (21036, м. Вінниця, Хмельницьке шосе, 7) від 11.04.2007 року по справі №10/124-07 було порушено провадження у справі про банкрутство ДП «Укренергомонтажізоляція» БАТ «Укренергозахист», м. Вінниця, вул. 2-й Ботанічний, 1, ЗКПО 00126273).

Розпорядником майна призначено арбітражного керуючого Лещенка Анатолія Михайловича, ліцензія АВ №271658 від 11.01.2006 р., адреса: м. Вінниця, пл. Жовтнева, 2, готель «Південний Буг», к. 217.

Заяви кредиторів приймаються протягом 30 днів з моменту опублікування оголошення.

Ухвалою Господарського суду Сумської області (40011, м. Суми, пр. Шевченка, 18/1) від 25.07.2006 року порушено справу №6/106-06 про банкрутство товариства з обмеженою відповідальністю «Іваницьке» (42120, Сумська область, Недригайлівський район, с. Іваниця, код ЄДРПОУ 30864445, р/р 26007370572001 в Недригайлівському відділенні СФ «Приват Банк», МФО 337546).

Розпорядником майна призначено арбітражного керуючого Скіяра Валентина Васильовича (ліцензія серії АВ №081019 від 15.05.2006 р., 40011, м. Суми, пр. Шевченка, 10, оф.109, тел: 8 (0542) 21-51-40).

Вимоги кредиторів приймаються протягом тридцяти днів з дня опублікування оголошення.

До уваги акціонерів! БАТ «Хіміко-фармацевтична компанія «Біосан»

повідомляє про проведення загальних зборів акціонерів, які відбудуться 30 липня 2007 року о 15:00 годині за адресою: 02088, м. Київ, вул. Леніна, 55 (ж. м. Бортничі).

Порядок денний:

- Звіт Голови Правління про результати фінансово-господарської діяльності за 2006 рік.
- Звіт ревізійної комісії за 2006 рік та затвердження його висновків.
- Розподіл прибутку за 2006 рік.
- Основні напрямки роботи на друге півріччя 2007 року.
- Затвердження Статуту у новій редакції.

Для реєстрації учасників необхідно мати документ, що засвідчує особу (паспорт). Представникам акціонерів - доручення, оформлене згідно з вимогами чинного законодавства та документ, що засвідчує особу.
Довідки за телефоном: (044) 576 23 07.

Повідомлення про скликання позачергових загальних зборів акціонерів ВАТ НВП «Геотехніка»
Відкрите акціонерне товариство Науково Виробничі Підприємство «Геотехніка» повідомляє, що 31 липня 2007 р. о 13 годині відбудуться Позачергові загальні збори акціонерів товариства за адресою: м. Луганськ, вул. Советська, буд. 62

Порядок денний:
1. Звіт Правління про виконання основних напрямків діяльності товариства за перше півріччя 2007 рік.
2. Зміна організаційно-правової форми ВАТ НВП «Геотехніка» на Товариство з обмеженою відповідальністю.
3. Різне.
Початок реєстрації учасників з 11.30 до 12.30 в день і за місцем проведення зборів.
Для участі в зборах необхідно мати:
● документ, що засвідчує особу;
● сертифікат акцій;
● довіреним особам - представникам - довіреність на право участі в зборах.
З повагою, Правління ВАТ НВП «Геотехніка».

Господарським судом м. Києва (01030, м. Київ, вул. Б. Хмельницького, 44-Б) ухвалою від 18 квітня 2007 р. по справі № 43/176 визнано банкрутом та відкрито ліквідаційну процедуру приватного підприємства «Гермес-Треїдинг» (03022, м. Київ, пров. Охтирський, 3; код за ЄДРПОУ 32042874).
Господарським судом м. Києва (01030, м. Київ, вул. Б. Хмельницького, 44-Б) ухвалою від 18 квітня 2007 р. по справі № 43/174 визнано банкрутом та відкрито ліквідаційну процедуру товариства з обмеженою відповідальністю «Статус-2000» (03039, м. Київ, вул. Ізюмська, 7; код за ЄДРПОУ 30687516).
Ліквідатором призначено арбітражного керуючого Добродуба О. Я. (ліцензія серії АА №779342 від 04.11.2004 р.).
Вимоги кредиторів до вказаних банкрутів приймаються протягом місяця з дня публікації оголошення за адресою: 01601, м. Київ-24, вул. Богомольця, 4, оф. 18.

Господарський суд Львівської області (79010, м. Львів, вул. Личаківська, 128) постановою у справі №6/296-8/283 від 19.09.2006 року визнав банкрутом сільськогосподарське товариство з обмеженою відповідальністю «Погірцівське» (81445, Львівська область, Самбірський р-н, с. Погірці; код ЄДРПОУ 30553768) і відкрив ліквідаційну процедуру.
Ліквідатором призначено арбітражного керуючого Коляду В. І. (ліцензія АВ № 307323 від 16.03.2007 р., 79070, м. Львів, просп. Червоної Калини, 51/51).

Додаткова публікація річного фінансового звіту за 2006 рік ВАТ "Агрокомбанк" до газети "ГОЛОС УКРАЇНИ" № 79 від 08.05.2007 р.			
Примітка 30.1. Потенційна зобов'язання банку на кінець дня 31.12.2006 ВАТ "Агрокомбанк"			
Рядок 1	Найменування статті 2	2006 3	(тис.грн.) 2005 4
1	Гарантії надані	12579	2119
2	Зобов'язання з кредитування, що надані, з них:	29298	20597
2.1	Первинний строк погашення - до 1 року	14358	14290
2.2	Первинний строк погашення - більше 1 року	14940	6307
3	Акредитиви	214	0
4	Авали	0	0
№ з/п 1	Активи, надані під заставу на кінець дня 31.12.2006 ВАТ "Агрокомбанк" 2 3	Сума	
1	Приміщення ВАТ "Агрокомбанк" під МБК ВАТ КБ "Хрещатик"	11 860	
2	Майнові права за кредитними договорами під МБК: ВАТ "АКБ "Прикарпаття", АКБ "Порто-Франко", ВАТ КБ "Хрещатик"	16 766	
3	Майнові права на грошові кошти за операціями з розміщення/залучення коштів між двома банками, що здійснюється в різних валютах: ЗАТ "Альфа-банк", ТОВ КБ "Земельний капітал", АКБ "ІМЕКСБАНК", ТОВ "УКБ "Камбіо", ВАТ "Об'єднаний комерційний банк", КБ "УФІ" - ТОВ, ВАТ КБ "Хрещатик", ВАТ "Банк "Біг Енергія", АКБ "Надра", АБ "Таврика", ЗАТ "Перший Укр. Міжн. Банк", АБ "Укргазбанк", АКБ "Одеса-банк", ТОВ КБ "Арма", ТОВ "Фінростбанк", ВАТ КБ "Південкомбанк", АКБ "Правекс-банк", ТОВ "Партнер-банк", ТОВ БМ Банк	65 506	

Станом на кінець дня 31 грудня 2006 року відсутні активи у заставі, щодо яких передбачені обмеження , пов'язані з волюнтаризмом, користуванням та розпорядженням ними та відсутні зобов'язання оперативного лізингу (оренди).

Голова Правління		О.М.Новіков	
Головний бухгалтер		В.В.Маліновська	
Примітка 30.2. Потенційні зобов'язання банку на кінець дня 31.12.2005 ВАТ "Агрокомбанк"			
Рядок 1	Найменування статті 2	2005 3	(тис.грн.) 2004 4
1	Гарантії надані	2119	5484
2	Зобов'язання з кредитування, що надані, з них:	20597	12243
2.1	Первинний строк погашення - до 1 року	14290	3709
2.2	Первинний строк погашення - більше 1 року	6307	8534
3	Акредитиви	0	0
4	Авали	0	0
№ з/п 1	Активи, надані під заставу на кінець дня 31.12.2005 ВАТ "Агрокомбанк" 2 3	Сума	
1	Приміщення ВАТ "Агрокомбанк" під МБК ВАТ КБ "Хрещатик" Майнові права за КД під МБК: ТОВ "КБ Актив-банк", ЗАТ "Альфа-банк", ТОВ "Європейський банк розвитку та заощаджень", ТОВ КБ "Земельний капітал", АКБ "ІМЕКСБАНК", АКБ "Інтербанк", ТОВ "УКБ "Камбіо", АКБ "ЛЕГБАНК", АКБ "Новий", ЗАТ "БАНК НРБ ", ВАТ "Об'єднаний комерційний Банк", АКБ "ПОРТО-ФРАНКО", ВАТ КБ "ПРОМЕКОНОМБАНК", АК "Промислово-фінансовий банк", ВАТ "Родовід Банк", АБ "Укргазбанк", КБ "УФІ" - ТОВ, АКБ "Форум", ТОВ КБ "Хрещатик"	11 860 <	

ІНФОРМАЦІЯ про повторні відкриті торги (у формі аукциону) по реалізації майна підприємства-боржника ВАТ "Нікопольський Підденотрубний завод" (код ЄДРПОУ 05393108), що знаходиться в процедурі санації

Лот 1 - Будівля мобільна, інв. № 000672, 1990 р.в. Поч. ціна 13398,00 грн. Лот 2 - Будівля контейнерного типу, інв. №000858, 1992 р.в. П.ц. 16493,40 грн. Лот 3 - Зовнішні мережі зв'язку, інв. №007284, 1961 р.в. П.ц. 393,40 грн. Лот 4 - Телефонний кабель АТС цех 7, інв. №007298, 1967 р.в. П.ц. 5425,70 грн. Лот 5 - Автомат газодв. інв. №038058, 1990 р.в. П.ц. 525,00 грн. Лот 6 - Магнітофон TEMEP-2M, інв. №081167, 1986 р.в. П.ц. 9,80 грн. Лот 7 - Магнітофон TEMEP-2M, інв. №081169, 1986 р.в. П.ц. 9,80 грн. Лот 8 - Директорська установка, інв. №081187, 1987 р.в. П.ц. 157,50 грн. Лот 9 - Комутатор, інв. №081253, 1990 р.в. П.ц. 142,80 грн. Лот 10 - Магнітофон МАЯК-233-СТЕРО, інв. №081265, 1992 р.в. П.ц. 7,70 грн. Лот 11 - Магнітофон МК-106С, інв. №081267, 1992 р.в. П.ц. 7,70 грн. Лот 12 - Магнітофон МК-106С, інв. №081270, 1992 р.в. П.ц. 7,70 грн. Лот 13 - Випрамний гальв. агрегат, інв. №011191, 1976 р.в. П.ц. 56,00 грн. Лот 14 - Випрамний гальв. агрегат, інв. №011196, 1976 р.в. П.ц. 56,00 грн. Лот 15 - Випрамний гальв. агрегат, інв. №011197, 1976 р.в. П.ц. 56,00 грн. Лот 16 - Реверсивний випрамний агрегат, інв. №011208, 1978 р.в. П.ц. 56,00 грн. Лот 17 - Реверсивний випрамний агрегат, інв. №011209, 1978 р.в. П.ц. 56,00 грн. Лот 18 - Реверсивний випрамний агрегат, інв. №011210, 1978 р.в. П.ц. 56,00 грн. Лот 19 - Поперечно-струтальний верстат, інв. №020738, 1947 р.в. П.ц. 2100,00 грн. Лот 20 - Токкарно-швинторізний верстат, інв. №020823, 1964 р.в. П.ц. 590,80 грн. Лот 21 - Ванна, інв. №020873, 1966 р.в. П.ц. 10953,60 грн. Лот 22 - Травильна ванна, інв. №020943, 1951 р.в. П.ц. 9573,90 грн. Лот 23 - Ванна травильна, інв. №020960, 1966 р.в. П.ц. 16165,80 грн. Лот 24 - Шиндельний шліфувальний верстат, інв. №026781, 1974 р.в. П.ц. 1199,80 грн. Лот 25 - Автомат правильно-відраїний, інв. №028815, 1975 р.в. П.ц. 1176,70 грн. Лот 26 - Лійка, інв. №028850, 1977 р.в. П.ц. 345,10 грн. Лот 27 - Пневматичний молот, інв. №029341, 1969 р.в. П.ц. 2247,00 грн. Лот 28 - Насос жидкого навозу, інв. №032241, 1991 р.в. П.ц. 34,30 грн. Лот 29 - Сушило шактне, інв. №032412, 1981 р.в. П.ц. 1231,30 грн. Лот 30 - Холодильний шкаф, інв. №032675, 1973 р.в. П.ц. 564,20 грн. Лот 31 - Силова електрична, інв. №032698, 1979 р.в. П.ц. 263,20 грн. Лот 32 - Електроковорода, інв. №032709, 1984 р.в. П.ц. 584,50 грн. Лот 33 - Посудомийна машина, інв. №032713, 1984 р.в. П.ц. 343,00 грн. Лот 34 - Ацетиленовий генератор, інв. №032729, 1990 р.в. П.ц. 33,60 грн. Лот 35 - Ацетиленовий генератор, інв. №032730, 1990 р.в. П.ц. 33,60 грн. Лот 36 - Вертикально-свердильний верстат, інв. №033324, 1960 р.в. П.ц. 402,50 грн. Лот 37 - Прилад, інв. №033347, 1969 р.в. П.ц. 140,70 грн. Лот 38 - Побутовий кондиціонер, інв. №033488, 1981 р.в. П.ц. 42,00 грн. Лот 39 - Побутовий кондиціонер, інв. №033490, 1981 р.в. П.ц. 42,00 грн. Лот 40 - Кондиціонер побутовий, інв. №033510, 1982 р.в. П.ц. 42,00 грн. Лот 41 - Кондиціонер побутовий, інв. №033515, 1982 р.в. П.ц. 42,00 грн. Лот 42 - Кондиціонер побутовий, інв. №033522, 1983 р.в. П.ц. 42,00 грн. Лот 43 - Побутовий кондиціонер, інв. №033990, 1981 р.в. П.ц. 42,00 грн. Лот 44 - Побутовий кондиціонер, інв. №033992, 1981 р.в. П.ц. 42,00 грн. Лот 45 - Побутовий кондиціонер, інв. №033993, 1981 р.в. П.ц. 42,00 грн. Лот 46 - Побутовий кондиціонер, інв. №033996, 1982 р.в. П.ц. 42,00 грн. Лот 47 - Побутовий кондиціонер, інв. №033997, 1982 р.в. П.ц. 42,00 грн. Лот 48 - Побутовий кондиціонер, інв. №033998, 1982 р.в. П.ц. 42,00 грн. Лот 49 - Побутовий кондиціонер, інв. №033999, 1982 р.в. П.ц. 42,00 грн. Лот 50 - Побутовий кондиціонер, інв. №034000, 1982 р.в. П.ц. 42,00 грн. Лот 51 - Побутовий кондиціонер, інв. №034004, 1983 р.в. П.ц. 42,00 грн. Лот 52 - Побутовий кондиціонер, інв. №034005, 1983 р.в. П.ц. 42,00 грн. Лот 53 - Холодильний шкаф, інв. №034018, 1986 р.в. П.ц. 443,80 грн. Лот 54 - Електрографічна установка, інв. №034773, 1967 р.в. П.ц. 25,90 грн. Лот 55 - Автомат газодв. інв. №036541, 1986 р.в. П.ц. 525,00 грн. Лот 56 - Настільно-свердильний верстат, інв. №038051, 1991 р.в. П.ц. 33,60 грн. Лот 57 - Кондиціонер побутовий, інв. №038069, 1992 р.в. П.ц. 42,00 грн. Лот 58 - Консольно-поворотний кран, інв. №038071, 1992 р.в. П.ц. 393,40 грн. Лот 59 - Холодильник КРИСТАЛ 408-1, інв. №038078, 1994 р.в. П.ц. 17,50 грн. Лот 60 - Проволоко-шейна машина, інв. №041377, 1979 р.в. П.ц. 84,00 грн. Лот 61 - Установка для порізки шлагата, інв. №041386, 1980 р.в. П.ц. 56,00 грн. Лот 62 - Верстат образино-відраїний, інв. №041424, 1976 р.в. П.ц. 525,00 грн. Лот 63 - Настільно-свердильний верстат, інв. №041507, 1988 р.в. П.ц. 259,70 грн. Лот 64 - Холодильник АЛШЕРСОН, інв. №041729, 1980 р.в. П.ц. 27,30 грн. Лот 65 - Побутовий кондиціонер, інв. №042881, 1983 р.в. П.ц. 42,00 грн. Лот 66 - Азотоплазмова ванна, інв. №044677, 1988 р.в. П.ц. 33125,40 грн. Лот 67 - Машина для розкати тіста, інв. №044777, 1992 р.в. П.ц. 151,90 грн. Лот 68 - Шкаф холодильний, інв. №044778, 1992 р.в. П.ц. 295,40 грн. Лот 69 - Растворонасос, інв. №045150, 1990 р.в. П.ц. 428,40 грн. Лот 70 - Ел. пекарський шкаф, інв. №045176, 1990 р.в. П.ц. 564,20 грн. Лот 71 - Шкаф холодильний, інв. №045203, 1992 р.в. П.ц. 564,20 грн. Лот 72 - Машина овочерезальна, інв. №045221, 1993 р.в. П.ц. 243,60 грн. Лот 73 - Ел. котел для приготування їжі, інв. №045227, 1993 р.в. П.ц. 210,00 грн. Лот 74 - Верстат образино-відраїний, інв. №045680, 1992 р.в. П.ц. 525,00 грн. Лот 75 - Пулт пожежої сигналізації, інв. №050451, 1988 р.в. П.ц. 22,40 грн. Лот 76 - Товариш, інв. №050784, 1986 р.в. П.ц. 495,60 грн. Лот 77 - Вакуумметр, інв. №056469, 1969 р.в. П.ц. 1050,00 грн. Лот 78 - Вакуумметр, інв. №056501, 1969 р.в. П.ц. 1050,00 грн. Лот 79 - Вакуумметр, інв. №056502, 1969 р.в. П.ц. 1050,00 грн. Лот 80 - Ексклометр, інв. №056578, 1974 р.в. П.ц. 393,40 грн. Лот 81 - Аналізатор, інв. №056600, 1975 р.в. П.ц. 56,00 грн. Лот 82 - Посилочка, інв. №060401, 1980 р.в. П.ц. 11,90 грн. Лот 83 - Осцилограф, інв. №060402, 1982 р.в. П.ц. 40,60 грн. Лот 84 - Мікрофон, інв. №063523, 1977 р.в. П.ц. 32,20 грн. Лот 85 - Диспергатор, інв. №063525, 1977 р.в. П.ц. 9,80 грн. Лот 86 - Радіостанція, інв. №077289, 1977 р.в. П.ц. 21,00 грн. Лот 87 - Радіостанція, інв. №077294, 1977 р.в. П.ц. 21,00 грн. Лот 88 - Радіостанція, інв. №077311, 1977 р.в. П.ц. 21,00 грн. Лот 89 - Радіостанція, інв. №077313, 1977 р.в. П.ц. 21,00 грн. Лот 90 - Радіостанція, інв. №077332, 1977 р.в. П.ц. 35,00 грн. Лот 91 - Радіостанція, інв. №077429, 1990 р.в. П.ц. 21,00 грн. Лот 92 - Радіостанція, інв. №077431, 1990 р.в. П.ц. 21,00 грн. Лот 93 - Кінокамера, інв. №077612, 1969 р.в. П.ц. 0,70 грн. Лот 94 - Пилушка машина електрична, інв. №100782, 1975 р.в. П.ц. 72,80 грн. Лот 95 - Електроплита, інв. №130058, 1964 р.в. П.ц. 349,30 грн. Лот 96 - Камера холодильна, інв. №130207, 1986 р.в. П.ц. 477,40 грн. Лот 97 - Холодильник побутовий, інв. №170447, 1986 р.в. П.ц. 44,80 грн. Лот 98 - Холодильник побутовий, інв. №170449, 1986 р.в. П.ц. 44,80 грн. Лот 99 - Холодильник побутовий, інв. №170849, 1984 р.в. П.ц. 70,00 грн. Лот 100 - Кухонна машина, інв. №170876, 1985 р.в. П.ц. 28,00 грн. Лот 101 - Холодильний прилавок вітрина, інв. №170881, 1984 р.в. П.ц. 56,00 грн. Лот 102 - Холодильний прилавок вітрина, інв. №170884, 1984 р.в. П.ц. 53,20 грн. Лот 103 - Плита електрична секційна, інв. №170889, 1983 р.в. П.ц. 524,30 грн. Лот 104 - Прилавок вітрина "ТАИР 106М", інв. №171012, 1993 р.в. П.ц. 58,80 грн. Усі ціни вказані з ПДВ. Лоти 1-104 розташовані за адресою: м. Нікополь, вул. Трубіника, 56. **Умови продажу:** Договір купівлі-продажу укладається протягом 10-ти днів після проведення аукциону. Продавець несе відповідальність за майно, здійснюється протягом 3-х робочих днів з моменту виставлення рахунку на оплату. Покупаль відшкодує Продавцю вартість експертної оцінки майна. Всі витрати, пов'язані з оформленням права власності, несе Покупаль. **Ознайомлення:** ПН-ПТ з 10-00 до 16-00 за місцем розташування. **Кінцевий термін прийому заявок та оплати (без ПДВ):** реєстраційні 17 грн., гарантійні 10% від поч. ціни на п/р ТБ «Катеринославська» №26001118108001 у КБ «Приватбанк», МФО 305299, код 23364874 **12.07.2007 р. включно.** Заявки на участь в аукционі приймаються за адресою: м. Дніпропетровськ, пр. Пушкіна, 49, 4-й поверх, з 10-00 до 17-00 (крім суботи та неділі). З питань ознайомлення з технічним станом об'єкта продажу за тел.: (05662) 9-13-06, 9-13-30, (056) 770-02-12. **Торги відбудуться о 12-00 г. 16.07.2007 р. у торг. залі ТБ «Катеринославська» за адресою: м. Дніпропетровськ, пр. Пушкіна, 49, 4/1.**

Господарським судом м. Києва (01030, м. Київ, вул. Б. Хмельницького, 44-Б) постановою від 18 квітня 2007 р. по справі № 43/175 визнано банкрутом та відкрито ліквідаційну процедуру Товариства з обмеженою відповідальністю «Бізнес Лайн» (03039, м. Київ, пр-т 40-річчя Жовтня, буд. 11, кв. 26; код за ЄДРПОУ 31513160).
Ліквідатором призначено арбітражного керуючого Ванжулу Я. В. (ліцензія: серія АВ № 158448 від 29.11.2006 р.).
Вимоги кредиторів до банкрута приймаються протягом місяця з дня публікації оголошення за адресою: 01601, м. Київ-24, вул. Богомольця, 4, оф. 18.

Постановою Господарського суду Сумської області (40030, м. Суми, проспект Шевченка, 18/1) від 14.05.2007 р. по справі №8/590-06 товариство з обмеженою відповідальністю «Тулиголівське» (юридична адреса: Сумська обл., Кролевецький р-н, с. Тулигове, код за ЄДРПОУ 30647505, р/р 260048273 в СОД «Райффайзен банк Аваль», МФО 337483) визнано банкрутом та відкрита ліквідаційна процедура.
Ліквідатором призначена Наумова Ольга Василівна (40012, м. Суми, вул. Кірова, 25, оф. 714).

Постановою Господарського суду м. Києва (01030, м. Київ, вул. Б. Хмельницького, буд. 44-Б) від 01.06.2007 р. у справі № 43/265 Товариство з обмеженою відповідальністю «Торгівельна група «Гриф» (ідентифікаційний код 34295738; 03148, м. Київ, вул. Гната Юри, буд. 9, к. 414) визнано банкрутом та відкрито ліквідаційну процедуру.
Ліквідатором призначено ініціюючого кредитора - Товариство з обмеженою відповідальністю «Захистбуд» (03134, м. Київ, вул. Трубіані, буд. 2).

Філія Державної госпрозрахункової установи Агентства з питань банкрутства у Запорізькій області та керуючий санацією ВАТ «Дніпроенерго» повідомляють про проведення публічних торгів (аукциону) з реалізації майна підприємства, що знаходиться в процедурі санації.
На публічні торги виставляється наступне майно:
Лот № 1: Автобус КАВЗ-685М, 1988 р. в. Початкова ціна продажу 3 841,20 грн., з ПДВ;
Лот № 2: Сміттєвоз ЗІЛ-431412, 1993 р. в. Початкова ціна продажу 6 686,40 грн., з ПДВ.
Для ознайомлення з майном та оформлення участі у публічних торгах (аукционі) звертатися за телефоном: (061) 220-42-07.
Публічні торги (аукцион) відбудуться 16 липня 2007 р. об 11.00 за адресою: 69002, м. Запоріжжя, пр. Леніна, 77, оф. 95.

Господарським судом Донецької області (адреса суду: 83048, м. Донецьк, вул. Артема, 157) ухвалою від 14.05.2007 р. (справа №42/96Б) порушено справу про банкрутство товариства з обмеженою відповідальністю «Електромашпром» (поштова адреса: 83117, м. Донецьк, вул. Ляшенко, 9, кв. 93; банківські реквізити: п/р 26001000100360 в філії Донецької дирекції ТОВ УКБ «Камбіо» м. Донецьк, МФО 394523, код ЄДРПОУ 32434483) та 14.05.2007 р. введено мораторій на задоволення вимог кредиторів.
Розпорядником майна боржника призначено арбітражного керуючого Стародуба Григорія Григоровича (ліцензія № 271583, адреса: 83015, м. Донецьк, пр-т Миру, 8, к. 233).
Заявник (кредитор) фізична особа - підприємець А. М. Стадник).

Постановою Господарського суду міста Києва (01030, м. Київ, вул. Б. Хмельницького, 44-Б) від 04.06.2007 р. у справі №23/182-6 визнано банкрутом Товариство з обмеженою відповідальністю «ПЛАСТИКРЕЙН» (04080, м. Київ, вул. Вікентія Хвойки, 15/15; 08700, Київська обл., м. Обухів, вул. Жовтнева, 37, код ЄДРПОУ 25401504) і відкрито ліквідаційну процедуру.
Ліквідатором банкрута призначено арбітражного керуючого Проценка Олександра Петровича, 08702, Київська область, м. Обухів, вул. Миру, 11, кв. 46, ліцензія АВ № 307324 від 22.03.2007 р., м. т.: 8-050-201-49-57).
Претензії кредиторів до боржника приймаються в місячний строк з дня публікації оголошення про визнання банкрутом.

21 березня 2007 року господарським судом м. Києва (01030, м. Київ, вул. Б. Хмельницького, 44-Б) була порушена справа про банкрутство Закритого акціонерного товариства «Укragробізнес» (03055, м. Київ, пров. Тбіліський, 4/10, код ЄДРПОУ 14276467).
3 квітня 2007 року господарський суд м. Києва відповідно до ст. 52 Закону України «Про відновлення платоспроможності боржника або визнання його банкрутом» прийняв постанову про визнання Закритого акціонерного товариства «Укragробізнес» банкрутом, відкрив ліквідаційну процедуру.
11 травня 2007 року господарський суд м. Києва виніс ухвалу про припинення процедури ліквідації Закритого акціонерного товариства «Укragробізнес» та перехід до загальних судових процедур у справі про банкрутство.
Розпорядником майна призначено Лецкана В'ячеслава Львовича (Ліцензія АВ № 271494, видана 26 жовтня 2005 року).
Кредитори зобов'язані протягом тридцяти днів з дня опублікування цього оголошення подати до господарського суду м. Києва письмові заяви з вимогами до Закритого акціонерного товариства «Укragробізнес», а також документи, що їх підтверджують.

Господарський суд м. Києва (01030, м. Київ, вул. Б. Хмельницького, 44-Б) постановами визнав банкрутами та відкрив ліквідаційну процедуру по справам: від 11.04.2007 р. №43/149 СПД - фізичну особу Бараннікова Сергія Олексійовича (04210, м. Київ, вул. Малиновського, 28, кв. 2, код 2579510558), №43/147 СПД - фізичну особу Савігу Максима Васильовича (04214, м. Київ, пр-т Героїв Дніпра, 34-а, кв. 11, код 2928403273), від 26.04.2007 р. №43/180 ТОВ «Міллєнніум Музик» (04073, м. Київ, вул. Куренівська, 2-б, код 30313564), №43/179 ТОВ НВП «Фортеця Т. І.» (04077, м. Київ, вул. Дніпровська, 7, код 30789468), від 14.05.2007 р. №15/187-6 ТОВ «До-ніс-сервіс» (04074, м. Київ, вул. Бережанська, 6-а, код 30554866), №15/186-6 ТОВ «Еталон-Плюс» (04073, м. Київ, вул. Хвойки, 18/14, код 30531304), №15/189-6 ТОВ «Люксом» (04205, м. Київ, пр-т Московський, 21, код 31749227), №15/190-6 ТОВ «Лутченко» (04205, м. Київ, пр-т Оболонський, 10, кв. 126, код 31865332), №15/188-6 ТОВ «Лізард-Україна» (04210, м. Київ, пл. Дружби Народів, 8, кв. 33 код 31865282), №15/185-6 СПД - фізичну особу Кулішова Павла Павловича (04114, м. Київ, вул. Дубровицька, 12, кв. 66, код 28

16 червня в Україні мінлива хмарність, місцями короткочасні дощі, грози. Вітер південно-західний, південний, 5—10 м/с. Температура вночі 16—21°, на заході, сході та в Криму 13—15°, вдень на півдні, сході та в центрі 31—36°, на решті території 26—31°.

Ура, відпустка!

Ми так її чекали. Планували, мріяли, ділилися своїми ідеями з друзями й колегами. І от нарешті він настав — період відпусток і повноцінних канікул без «хвостів» у школі, інституті чи на роботі. Ми подумки накуємо речі й стоїмо на порозі довгоочікуваного відпочинку. Не роздумуйте, планувати відпустку, виявляється, дуже легко: начальник каже, коли, а дружина (або батьки) — де. Залишається вирішити, що робити.

Щоразу з настанням відпустки нас мучить питання: як її провести і урізноманітнити час відпочинку? А вибір занять у нас в Україні дуже великий. У буквальному значенні — від підземелля до небес.

Аматори спелеології можуть вивчити всілякі підземні печери і спробувати себе в скелелазін-

■ ЯК, ДЕ І НА ЧОМУ?

ні. Переваги такого виду спорту — несканзанно красиві наскельні візерунки, печери, різні уще-лини, плато, гірські вершини. Треба лише врахувати такі чинники: погодні умови, екіпірування, кваліфікацію провідника, власний рівень підготовки й умови ночівлі (в наметах або прилеглих населених пунктах).

Гори можна освоїти також **на велосипеді** або продумати свій **піший похід**. Ви зможете робити привал у будь-якому місці за бажанням, оглядати гірські озера, водоспади, мінеральні джерела. Якщо у вас із собою є намет, його можна розбити, де захочете. Правда, якщо оберете такий варіант проведення відпустки, слід враховувати технічні можливості вашого велосипеда, мати спеціальне екіпірування, інструменти для ремонту транспорту і заздалегідь скласти вело-маршрут.

Від тривалих багатогодинних прогулянок рівнинами, горами і лісами **на конях** матимете не менше задоволення, ніж від велопробігу. У «кінному» відпочинку передусім важлива витримка. Адже ви сидите на живій істоті, в якій свій характер, вдача. І хоч теоретично керівник у вашому дуєті — ви, часом навіть найспокійніший кінь бере лідерство в «своїх копитах».

Влітку особливе задоволення від **риболовлі**. Ловити можна і на диких, тобто нічийних озерах, і на приватних, де улов вам точно гарантовано. Щоправда, за в'їзд потрібно заплатити (близько 50 гривень). Такий відпочинок, з вудкою, цілком підійде тим, хто обмежений у коштах чи в часі. Ви можете приїхати на велосипедах, розбити намет і на якийсь тиждень абстрагуватися від міської крутоверті. Недорого і спокійно. У разі негоди в будь-який момент можете повернутися додому.

Аматори водних видів спорту можуть кататися на катамаранах чи байдарках, займатися рафтин-

гом (сплав по гірських порожистих річках на рафті, надувному судні без каркаса), яхтингом (на яхті) або дайвінгом (підводне плавання з аквалангом). Можна також поїхати в річковий чи морський круїзи. Море задоволення, що-правда, коштує грошей. Якщо оберете «водну» відпустку, зверніть увагу на спорядження, погодні умови, а також врахуйте, що до місця відправлення теж треба на чомусь добратися.

Ті, в кого є **автомобіль**, можуть легко і швидко подорожувати по всій Україні. Тож ви можете оглядати замки, фортеці, палаци, монастирі, храми. Перевагою такого виду відпочинку є можливість узяти із собою більше речей: намет для ночівлі, спорядження, велосипеди, човен. Мінус — машина теж може зламатися, її неможливо залишити в будь-якому місці. Зате можна відвідати фестивалі, національні базари, соляні шахти, відпочити в автокемпінгу або поїхати на джип-сафарі. Благо, в Україні це теж можливо.

А якщо душа й тіло рвуться вгору, то можна обрати планеризм, стрибки з парашутом і навчитися літати на спортивному літаку. Страшно, ризиковано, недешево, зате, повірте, адреналіну вистачить до наступного літа!

Августіна ФІЛІПЕНКО.

■ ПАРАД ПОРАД

Невідкладна допомога

Супутниками спеки вважаються сонячний і тепловий удари. Значне перегрівання організму супроводжується порушенням водно-електролітного обміну, циркуляторними розладами, периваскулярним та перичелюлярним набряками, дрібнокрапковими крововиливами в мозок. А це призводить до втрати свідомості з можливими негативними наслідками. Тому зверніть увагу на такі симптоми:

загальна слабкість, розбитість, головний біль, запаморочення, шум у вухах, сонливість, спрага, нудота, гіперемія шкірного покриву, прискорені пульс та дихання, підвищена температура тіла, загальмований психічний стан або психомоторне збудження, втрата свідомості, іноді виникають судоми, кома.

Усі ці симптоми свідчать про те, що розвивається загроза для життя. У дітей грудного віку частішають при цьому диспепсичні розлади (блювота, діарея), температура тіла різко підвищується, риси обличчя загострюються, загальний стан швидко погіршується, свідомість затьмарюється, виникають судоми, кома.

Що робити?

Хворого слід негайно винести в прохолодне місце, забезпечити доступ свіжого повітря, звільнити від одягу, дати випити холодної води, на голову покласти холодний компрес. У більш важких випадках необхідно обгорнути потерпілого простирадлом, змоченим у холодній воді, облити прохолодною водою, покласти лід на голову та пахові ділянки.

Якщо після проведених заходів стан хворого не поліпшився, необхідно викликати швидку медичну допомогу.

Прес-служба

Міністерства охорони здоров'я.

Човен потребує догляду

* Щоразу, витягаючи човен з води, ретельно мийте його і просушуйте.

* Якщо ви не плануєте на ньому плавати сьогодні, розберіть і промийте великою кількістю мильної води.

* Після миття і чищення човен потрібно добре висушити. Але тільки не під прямими сонячними променями!

* Гумовий човен не можна мити розчинниками, кислотою та іншими хімікатами, котрі не передбачені для полімеру. Це може призвести до пошкодження.

* Для чищення дуже брудного човна використовуйте лише бавовняну тканину або губку.

* Перед сушінням човен бажано здуту, але все-таки трохи повітря варто залишити: так він триматиме форму.

Про що слід пам'ятати під час грози

* Як правило, грози часто йдуть проти вітру.

* Відстань до грози визначається за часом між спалахом блискавки і гуркотом грому (1 секунда — відстань 350 метрів, 2 секунди — 600—700 метрів, 3 секунди — 1000 метрів).

* Зазвичай перед початком грози вітер змінює свій напрямок або зовсім ушухає.

* Намагайтеся, щоб ваше тіло й одяг були сухі. У цьому разі небезпека враження блискавкою знижується.

* Якщо ви відпочиваєте в наметах, стежте, щоб вони не стояли на опуклих формах рельєфу.

* Якщо гроза заскочила вас у лісі, сховатися від неї можна лише серед невисоких дерев (намагайтеся не зупинятися на галявині лісу), а на відкритій місцевості — в сухій ямці.

* Пам'ятайте, що піщаний і кам'янистий ґрунт безпечніший за глинистий.

* Довге волосся під час грози краще зібрати у «хвіст». Аджже ворухіння волосся є ознакою підвищеної небезпеки.

* Під час грози не зупиняйтеся біля водойм і під скельним навісом.

* Не зберігаєте металеві предмети в наметі, не ховайтеся від грози під парасолькою і не катайтеся на велосипеді.

* Намагайтеся не бігати, а якщо довелось переміщатися під грозою, то краще робити це на невеликій відстані одне від одного.

* Під час грози вимкніть мобільний телефон.

Порятунок од спеки

Пекуче сонце та гаряче повітря негативно впливають на людський організм. Тому:

1. Не зловживайте сонячними ваннами! Найкориснішим вважається час для їх приймання — до 11-ї ранку та після 17-ї.

2. Особам літнього віку і тим, хто вживає певні ліки (наприклад, сульфамілідні препарати, біологічно активні добавки, гормональні препарати), варто обмежити перебування на сонці.

3. З малюками краще гуляти у за-

тінку і час від часу зволожувати їхне тіло воюкою хустиною.

4. Обов'язково постійно підтримуйте належний водний баланс: випивайте за добу не менш як три літри рідини. Найкраще — воду із соком лимона або квас (від солодкої води може підвищитись артеріальний тиск).

5. Холодне пиво вживати небажано — воно збільшує навантаження на серце. А загалом, вживати міцні алко-

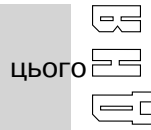
гольні напої у спеку категорично проти-показано, тому краще відмовитися від масових святкувань.

6. На ніч бажано пити відвар м'яти — він позитивно впливає на загальний стан організму, відновлює роботу нервової системи, сундин, є загальнозміцнюючим засобом.

7. Добрий порятунок у спеку — кондиціонер. А якщо його немає, то спробуйте завішувати вікна мокрим простирадлами.

Сторінку підготували

Ірина ВАСИЛЬЧЕНКО та Оксана КАЛУТІНА. Мал. Олексія КУСТОВСЬКОГО.

15 ЧЕРВНЯ

■ 1775. Ліквідація Запорозької Січі. ■ 1834. Відкриття Київського університету. ■ 1902. Народилася письменниця Наталя Лівницька-Холодна. ■ 1917. Центральна Рада утворила Генеральний Секретаріат — вищий виконавчий орган, який очолив В. Винниченко. ■ 1942. Померла народоволка Віра Фігнер, учасниця замахів на царя Олександра II в 1881 р. ■ 1954. Засновано Європейську футбольну асоціацію (УЕФА). ■ 1992. Не стало письменника Володимира Маняка, Шевченківського лауреата. Одним з перших досліджував тему голоду 1933 року.

Редактор номера
Віктор НІКІПЕЛОВ.

Редколегія:
Леонід БРОВЧЕНКО,
Анатолій ГОРЛОВ,
Сергій ДЕМСЬКИЙ,
Віталій ЖЕХЕРА,
Іван ІЛЛЯШ,
Світлана ПИСАРЕНКО,
Віталій СУДДА.

Головний редактор
Анатолій ГОРЛОВ.

► За зміст та достовірність інформації у рекламних публікаціях відповідальність несе рекламодавець.

► Редакція не завжди поділяє позицію авторів публікацій.

► Рукописів не повертаємо.

► Листування з читачами — тільки на сторінках газети.

► При використанні наших публікацій посилання на «Голос України» обов'язкове.

® Платні матеріали.

Засновник — Верховна Рада України

Свідомість про реєстрацію періодичного друкованого видання — КВ № 1 від 26.05.1994 р.

Газета виходить 5 разів на тиждень (крім неділі й понеділка)

українською і російською мовами. Передплатні індекси: для фізичних осіб — 40224, 08775. для підприємств і організацій — 60955.

Передплата ціна на 2007 рік: для фізичних осіб — 5,00 грн. та 3,00 грн.

для підприємств і організацій — 15 грн на місяць. Ціна в роздрібній мережі — договірна.

Загальний тираж 161000.

ТОВ «Преслайн»
вул. Північна, 12
м. Харків

Зам. 9-1-72

БАТ «Видавництво
«Київська правда»
04136, м. Київ,
вул. М. Гречка, 13.

Зам. 2080

Фотоформи виготовлено
в КЦ редакції газети
«Голос України»
1 2 3 4 5 6 7 8 9 0

Газета виходить з 1 січня 1991 року.

Адреса редакції: 03047, Київ-47, вул. Нестерова, 4.

☎ ТЕЛЕФОНИ:
для довідок — 503-68-72;
телефакс — 234-72-54;

відділ реклами — 449-72-53,
453-44-56,
453-44-57;
телефакс — 449-85-62.

✉ E-mail: mail@golos.com.ua

— загальний
rekлама@golos.com.ua —

відділ реклами
let@golos.com.ua —

відділ листів
foto@golos.com.ua —

відділ ілюстрацій

При підготовці матеріалів використовується інформаційно-пошукова система Верховної Ради України «Законодавство»

